
Menekşe Kokulu Hikâyeler
Bazıları
Yağmuru Hisseder
Bazıları ise
Yalnızca Islanır...
yakamoz

Menekşe Kokulu Hikâyeler

Kişisel Gelişim: 83

1. Baskı: Ocak 2014 | 2. - 8. Baskı: Mart 2014
9. - 15. Baskı: Nisan 2014 | 16. - 20. Baskı: Mayıs 2014
20. - 30. Baskı: Mayıs 2014 | 31. - 40. Baskı: Haziran 2014
41. - 50. Baskı: Ağustos 2014

ISBN: 978-605-384-679-6
Yayıncı Sertifika No: 16238

Menekşe Kokulu Hikâyeler

Hazırlayan: Ender Haluk Derince
Görsel Yönetmen: Faruk Derince
Yayın Kordinatörü: Tanıl Yaşar
Editör: Sadık Kanburoğlu
İç Tasarım: Gürkan Ademir

Baskı: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çifte Havuzlar Yolu Acar Sitesi No: 4
Davutpaşa/İSTANBUL

YAKAMOZ KİTAP © 2013, Ender Haluk Derince

Yayınevinden izin alınmaksızın tümüyle veya kısmen çoğaltılamaz,
kopya edilemez ve yayımlanamaz.

YAKAMOZ KİTAP / SONSUZ KİTAP
Gürsel Mah. Alaybey Sk. No: 7/1 Kağıthane/İSTANBUL
Tel: 0212 222 72 25 Faks: 0212 222 72 35
www.yakamoz.com.tr / info@yakamoz.com.tr
www.facebook.com/yakamozkitap
www.twitter.com/yakamozkitap

Menekşe Kokulu Hikâyeler

İçindekiler

Bir Parça Sevgi ve İnsanlık 9
Mor Menekşeler 17
Mayonez Kavanozu ve İki Fincan Kahve 25
Derviş Kaşıkları 31
Kuş Resmi 35
Öğretmen Olmayı Öğrenmek 39
Bir Bardak Sütün Hatırı 45
Affet Beni Baba 49
Altın Değerindeki Kutu 55
Unutmamak İçin... 59
Küçük Evliya 63
Işığını Yaymak 69
Büyük Ders 75
Affetmek Kendine İyiliktir 81
Pembe Kurdelenin Anlamı 85
Yüreğine Gömen 91
Yanlış Yargı 95
Gerçek Dost 99
Hangisini Beslersen 105
Tanrı Misafiri 109
Hemen mi Öleceğim? 115
Özel Hissettirmek 119

Gardenyalar 125
Dört Mum 131
Evlilik Aşkı Öldürür mü? 135
İnsanlık Ölmemiş 141
Sevginin Olduğu Yerde... 147
Satranç Dersi 153
Neyi Önemsersen Onu Duyarsın 159
Derin Sır 163
Ana Kız Gibi 169
Niçin Oynamıyorsun? 173
İnsanı Düzeltince... 179
Oyuncak Araba 183
Fakirliğin Anlamı 189
Hipokrat Yemini 193
Üçlü Filtre 199
Anne Adayları 203
Cömertlik Dersi 209
Şimdilik... 213
Sevgiyi Hatırlamak 217
Er ya da Geç 223
Bak, Abla Ne Verdi! 231
Meleğimin Adı Ne? 235
Asla Geç Değil 239
Seninle Gurur Duyuyorum 245
Çivi 251

Ayakkabıcının Mutluluğu 255
Yarın Onun Doğum Günü 261
Dost 269
Sahip Olduklarım 277
Peşin Hüküm 285
Seni Seviyorum Diyebilmek 289
Yanlış Yapmaktan Korkma 295
Kimseye Söyleme 301
En İyi Haber 307
Tuzlu Kahve 311
Sadakat 317
Sevgiyi Hak Edecek Birini Bulmak 321
Aşırı Sürat 327
Ümit Taşı 333
Yıllarca Devam Eden Bir Dostluk 337
O An 343
Dinlemeyi Bilen Dost 353
Yağmurun Kokusu 361
Herşeyin İki Yüzü 367
Sen Olmadan 373
Çirkin Orkide 379

Bir Parça
Sevgi ve İnsanlık

İyilik hiçbir zaman boşa gitmeyen
tek yatırımdır.

Thoreau

Okuma ve öğrenme zorluğu çeken çocuklara özel eğitim veren bir okul için bağış toplama yemeğinde, çocuklardan birisinin babası katılımcılar tarafından asla unutulmayacak bir konuşma yaptı.

Okula kendini adamış öğretmenleri kutladıktan sonra şöyle bir soru sordu:

"Dışarıdaki etkenler tarafından etkilenmedikçe hayat her şeyi mükemmel bir şekil ve sırada yapıyor. Ama yine de oğlum Shay, diğer çocukların öğrendikleri gibi öğrenemiyor. Diğer çocukların anlayabildikleri gibi anlayamıyor. Oğlumda doğal olması gereken şeyler nerede?"

Bu soru karşısında dinleyiciler sessiz kaldılar.

Baba devam etti:

"Ben inanıyorum ki dünyaya fiziksel ve zekâ engelli Shay gibi bir çocuk geldiğinde, gerçek insan doğası kendini gösterme fırsatını buluyor ve bu da insanların o çocuğa davranış şekillerinde kendini gösteriyor."

Ve sonra aşağıdaki hikâyeyi anlatmaya başladı:

Shay ve babası bir gün parkta Shay'in tanıdığı birkaç çocuğun beyzbol oynadıklarını gördüler.

Shay sordu:

"Acaba oynamama izin verirler mi?"

Shay'in babası çoğu çocuğun Shay gibi bir çocuğun takımlarında oynamasını istemeyeceklerini ama aynı zamanda eğer oğluna izin verirlerse oğlunun o çok ihtiyacını duyduğu, engellerine rağmen başkaları tarafından kabul edilmenin özgüveni ve sahiplenme duygusunu vereceklerini de biliyordu.

Shay'in babası çocuklardan birinin yanına yaklaştı ve fazla bir şey beklemeyerek Shay'in oynayıp oynayamayacağını sordu.

Çocuk şöyle danışabileceği birilerine baktı ve sonra, "Şu anda altı sayı gerideyiz ve oyun sekizinci turunda. Herhâlde takıma girebilir, ben de onu dokuzuncu turda vurucu olarak sokmaya çalışırım," dedi.

Shay büyük bir gayretle takımın yanına gitti ve yüzünde kocaman bir gülümsemeyle takım t-shirtini giydi.

Babası gözünde yaş, kalbi sıcak duygularla dolu onu izledi. Çocuklar oğlunun kabul edilmesinden dolayı babanın mutluluğunu gördüler.

Sekizinci turun sonunda Shay'in takımı birkaç puan kazandı ama hâlâ üç sayı gerideydi. Dokuzuncu turun başında Shay eldiveni eline geçirdi ve sağ açık sahaya çıktı. Ona doğru hiç top isabet etmemesine rağmen oyunda olmaktan son derece mutluydu ve babasının ona tribünlerden el salladığını gördüğünde yüzünde kocaman bir gülümseme vardı.

Dokuzuncu turun sonunda Shay'in takımı yine puan kazandı. Şimdi bütün kaleler doluydu, oyunu kazanma şansı ortaya çıkmıştı ve topa vurma sırası Shay'e gelmişti. Bu noktada Shay'in vurucu olmasına izin vererek oyunu kaybetme riskini mi almalıydılar?

Ancak şaşırtıcı bir hamleyle Shay'e sopayı verdiler. Herkes topa isabet ettirme şansının sıfır olduğunu biliyordu çünkü bırakın topa vurmayı Shay sopayı bile elinde tutmasını bilmiyordu. Ama Shay sahaya çıktığında top atıcı, diğer takımın kazanma şanslarını bir kenara bırakarak Shay'e bu fırsatı tanıdıklarını görünce birkaç adım öne giderek yumuşak bir şekilde topu Shay'e doğru fırlattı.

İlk topa Shay zorlukla sopayı savurdu ama ıskaladı. Atıcı tekrar birkaç adım öne doğru geldi ve topu yine yumuşak bir şekilde Shay'e doğru attı. Shay sopayı savurdu ve hafifçe topa dokunarak yere, atıcıya doğru vurdu.

Oyun şimdi bitecekti. Atıcı topu yerden alıp ilk kaledeki adamına kolaylıkla atabilecek ve Shay'i sobeleyerek oyunu bitirebilecekti. Ama atıcı topu aldı ve ilk kaledeki adamının başının üzerinden diğer takım arkadaşlarının erişemeyeceği yere fırlattı.

Tribünlerdeki herkes ve iki takım da bağırmaya başladılar:

"Shay, ilk kaleye koş, ilk kaleye koş!"

Shay hayatında hiç bu kadar uzağa koşmamıştı ama ilk kaleye gidebildi. Şaşkınlıktan büyümüş gözleriyle yere çöktü.

Herkes bağırmaya devam etti:

"İkinci kaleye koş, ikinci kaleye koş."

Nefes nefese Shay zorlukla ikinci kaleye koşabildi. Shay ikinci kaleye geldiği sırada açık sahada diğer takımdan biri topu almıştı... Takımın en küçüğü olan bu çocuk kahraman olma şansını elinde tutuyordu. Topu ikinci kaledeki adamına atabilirdi ama top atıcısının niyetini anladığından o da kasıtlı olarak topu üçüncü kaledeki arkadaşının başının üzerinden attı.

Herkes bağırıyordu:

"Shay, Shay, Shay, bütün yolu koş Shay!"

Karşı takımdan birinin yardım ederek onu üçüncü kaleye doğru döndürmesiyle Shay üçüncü kaleye koşabildi.

"Üçüncüye koş Shay, üçüncüye koş!"

Shay üçüncüye gelirken diğer takımdaki çocuklar ve seyirciler ayağa kalkmışlardı ve bağırıyorlardı:

"Shay, hepsini koş! Hepsini koş!"

Shay hepsini koştu ve oyunu takımı için kazanan bir kahraman olarak herkes tarafından alkışlandı.

"O gün," dedi babası, gözlerinden yaşlar aşağıya doğru süzülerek. "iki takımdaki çocuklar da dünyaya bir parça sevgi ve insanlık getirmeyi başardılar."

Shay bir sonraki yaza yetişemedi. O kış öldü. Bir kahraman olduğunu ve babasını mutlu ettiğini ve eve geldiğinde annesinin de gözyaşları içinde onu kucakladığını asla unutmadı!

Mor Menekşeler

İyilik yapma kabiliyetinde olup da yapmayan insan suç işlemiş sayılır.

Pestalozzi

Kendini bildi bileli mor menekşeyi çok severdi. Çocukluğunun geçtiği iki katlı evin bahçesinde bahar geldiğinde mor mor açar, mis gibi kokarlardı. Annesi mor menekşeleri hep duvar kenarına dikerdi. "Gölgeyi sever menekşeler," derdi. Oysa öğretmeni bitkilerin güneş ışınlarıyla fotosentez yapığını anlatmıştı onlara. Bitkiler güneş ışığına muhtaçtı. Ancak mor menekşeler tuhaf bitkilerdi. "Her bitki güneşi severken o nlar neden gölgeyi tercih ediyorlar?" diye düşünüp dururdu Hande.

Sonunda küçük ve ufacık aklıyla aslında menekşelerin diğer çiçeklerden farklı olduğunu keşfetmişti. İşte belki de menekşeler bu yüzden bu kadar güzeldi. Küçücük kafası o gün herkesten farklı olursan, bu hayatta değerli olursun yargısına varmıştı.

Daha o yıllarda farklı olmak için uğraş vermeye başladı. İlk, kimsenin yanına oturmadığı, "Hacer'in yanına oturmak istiyorum öğretmenim," diyerek başladı farklılıklarla süren hayatı.

Hacer bile şaşkın şaşkın bakmıştı onun yüzüne. Okula başladığından beri hep yalnızdı ve şimdi bu kızın yanına oturmak istemesini bir türlü anlayamamıştı.

Hacer çok dağınıktı ve biraz anlama zorluğu yaşıyordu, üstelik ailesinin de pek çok sorunu vardı. Hande ise mühendis Kamil Bey'in biricik kızıydı. Öğretmen, pek oturtmak istemedi önce Hacer'in yanına Hande'yi. Ancak Hande ısrar etmiş, Hacer'in yanına oturmak istemişti.

Daha sonra bir tatsızlık çıkmasın diye öğretmen Hande'nin annesini çağırmıştı. Annesi eve geldiklerinde Hande'ye sordu:

"Neden yavrum Hacer'in yanına oturmak istiyorsun?"

Hande cevap verdi:

"Geçen baharda menekşeler ekiyorduk hani anne, o gün sen bana menekşeler güneşi sevmez demiştin. Oysa her bitki güneşi sever. Menekşeler farklı... Belki de bu yüzden bu kadar güzeller... Hacer'in yanına kimse oturmak istemiyor. Ben farklı olmak istiyorum. Belki Hacer de güzeldir, onu fark etmek istiyorum," dedi.

Hande'nin annesinin ağzı açık kalmıştı. İlkokul 4. sınıf öğrencisi kızının olgunluğuna hayran kalarak, "Peki kızım, kimin yanında istersen oturabilirsin," dedi.

Pazartesi, Hande Hacer'in yanında oturmaya başladı.

Hem Hande tedirgindi hem Hacer... Birbirleriyle hiç konuşmuyorlardı. Diğer kızlar da soğumuştu Hande'den. Nasıl Hacer gibi dağınık, bir şeyi iki kere anlatmayla anlayan fakir bir kızın yanına oturmayı istemişti?

En çok alınan ise Doktor Cemal Bey'in kızı Esin'di. Anne babaları her hafta sonu görüşüyorlar, Hande ve Esin birlikte oyun oynuyorlardı... Nasıl olur da kendi yerine Hacer'i seçerdi? Çok gururu kırılmıştı Esin'in... Hande ile konuşmuyordu.

Bir gün, Hande ve ailesi, Esinlerle dağ köylerinden birinde gerçekleştirilecek bir panayıra katılmak için sözleştiler. Hande, yine Esin'in somurtacağını bildiği için gitmek istemiyordu.

İçin için de Hacer'e kızmaya başlamıştı çünkü arkadaşlarıyla arasının bozulmasına neden olmuştu. Neden sanki bu kadar dağınıktı, neden her şeyi iki kerede anlıyordu, yoksa aptal mıydı?

Sonra menekşeleri hatırladı. Hemen düşüncelerinden utandı. Hacer, farklı diye yargılamamaları gerekiyordu. Hacer'in kimsenin bilmediği güzelliklerini keşfedecekti. Buna tüm gücüyle inandı.

Tam umduğu gibi olmuştu. Esin, somurtarak karşısında oturuyordu. Hande ile konuşmuyordu. Hande'nin canı

çok sıkılmıştı ve biraz dolaşmak için annesinden izin aldı. Köy yolunda yürümeye başladı. Hava iyice soğumuş ve ayaz iyice artmıştı. Kar atıştırmaya başlamıştı. Hande karı çok seviyordu.

Yürüdü, yürüdü... Köye gelmişti... Bir evin önünde durdu. Evin penceresindeki saksıya gözü ilişti. Gözlerine inanamıyordu, bunlar mor menekşelerdi. Ama kıştı ve menekşeler soğuğu hiç sevmezlerdi. Eve doğru bir adım attı, kapıda beliren gölgeyi çok sonra fark etti. Bu Hacer'di. Hande'ye gülümsüyordu. "Hoş geldin Hande," dedi Hacer ve biraz ürkek "Buyurmaz mısın?" diye sordu.

Şaşkınlıkla kapıya doğru ilerledi Hande ve içeri girdi. Oda sıcacıktı. Odun sobası her yeri ısıtmıştı. "Menekşeler," diyebildi sadece Hande. "Bu soğukta…"

Hacer gülümsedi:

"Onlar annem için, annem onları çok sever."

Sonra yatakta yatan kadını fark etti Hande.

"Annen hasta mı?" dedi.

Hacer:

"Evet, iki sene önce felç oldu, ona ben bakıyorum. Bizim kimsemiz yok. Bir tek ineğimiz var, onunla geçini-

yoruz ama tüm işler bana baktığı için derslere çalışacak pek vaktim olmuyor," dedi Hacer utanarak. "Bir de," dedi. "Bizim köyden şehre araç yok, bu yolu her gün yürüyorum. O yüzden de okula çok yorgun geliyorum ve dersleri anlamakta güçlük çekiyorum."

Hande'nin gözleri dolmuştu. Dışarıdan gelen sesle kendine geldi. Annesi onu arıyordu. Çok merak etmiş olmalıydı. Dışarıya koştu ve annesine sarıldı, ağlıyordu. Bir müddet sonra "Anne, bu Hacer!" diye tanıştırdı sıra arkadaşını. Hacerlere gidip Hacer'in yaptığı sıcak çorbadan içtiler birlikte. Hande, annesine anlattı Hacer'in hayatını ağlayarak. "Bir şeyler yapalım anne," dedi.

O hafta, annesi ve Hande, Hacerlere gidip annesi ve Hacer'i kendi evlerine taşıdılar. Hacer, artık Handelerden okula gidip geliyordu. Ne dağınıktı ne de aptal. Sınıfın en iyi öğrencisi olmuştu. Seneler geçti. Hacer ve Hande sadece arkadaş değil, kız kardeşlerdi artık. Mor menekşeler Hande'ye Hacer'i armağan etmişti. Hacer'e ise hem Hande'yi hem hayatı.

Seneler sonra ikisi de evlendi. Hacer şimdi bir doktor. Hande'den vicdanın ne kadar önemli olduğunu öğrendi. Hastalarına vicdanıyla birlikte şifa dağıtıyor. Hande ise bir öğretmen; çocuklara farklı olan şeyleri sevmeyi de öğretiyor.

Hayatta en çok sevdiği iki şeye birini daha ekledi Hande, bir kızı oldu ve adını Hacer Menekşe koydu. Hacer Menekşe, teyzesi Hacer'i çok seviyor ve annesine teyzesi için her gün teşekkür ediyor.

Mayonez Kavanozu ve İki Fincan Kahve

En çok yaşamış olan uzun yıllar yaşamış olan değil, yaşamın anlamını en fazla anlamış olan insandır.

S. Kierkegaard

Bir gün bir felsefe profesörü, elinde birkaç kutuyla derse gelir. Ders başladığında hiçbir şey söylemeden kutuların birinde bulunan büyükçe bir mayonez kavanozunu kürsünün ortasına koyar ve içini ağzına kadar tenis toplarıyla doldurduktan sonra öğrencilere kavanozun dolup dolmadığını sorar.

Öğrenciler hep bir ağızdan kavanozun dolduğunu söylerler.

Bu sefer profesör önünde bulunan kutuların birinden çakıl taşlarını alarak kavanoza koymaya başlar ve her seferinde kavanozu çalkalar. Böylece çakıl taşları mayonezin içinde kayarak tenis toplarının aralarındaki boşlukları doldurur. Bu işlemden sonra tekrar öğrencilere kavanozun dolup dolmadığını sorar.

Onlar da "Evet doldu" derler.

Profesör bu defa masanın üzerindeki diğer kutuyu eline alır ve içindeki kumu yavaşça kavanoza döker. Tabii ki kumlar da çakıl taşlarının aralarındaki boşlukları doldurur. Ve tekrar öğrencilere kavanozun dolup dolmadığını sorar.

Öğrenciler de koro hâlinde "Evet" derler.

Bu sefer profesör masanın altında hazır bekleyen iki fincan kahveyi alır ve kavanoza boşaltır. Kahve de kumların arasında kalan boşlukları doldurur.

Öğrenciler gülerler!

Profesör öğrencilerin gülüşünü destekleyerek "Eveet," der. "Ben bu kavanozun sizin hayatınızı simgelediğini ifade etmeye çalıştım. Şöyle ki; bu pinpon topları hayatınızda önem verdiğiniz şeyleri temsil ediyor: aileniz, çocuklarınız, sağlığınız, arkadaşlarınız ve sizin için önemli olan diğer şeyleri. Diğer şeyleri kaybetseniz de bu önemli şeyler kalır ve hayatınızı doldurur.

"O çakıl taşları ise daha az önemli olan diğer şeylerdir; işiniz, eviniz, arabanız vs. Kum ise diğer ufak tefek şeylerdir. Şayet kavanoza önce kum doldurursanız..." diye anlatmaya devam eder. "Çakıl taşlarına ve özellikle de tenis toplarına (yeterli) yer kalmaz. Aynı şey hayatımız için de geçerlidir. Vaktinizi ve enerjinizi ufak tefek şeylere harcar, israf ederseniz, önemli şeyler için vakit kalmayacaktır.

"Dikkatinizi mutluluğunuz için önem arz eden şeylere çevirin. Çocuklarınızla oynayın. Sağlığınıza dikkat edin. Eşinizle yemeğe çıkın. Evinizin ihtiyaçlarını karşılayın. Öncelikle pinpon toplarını kavanoza yerleştirin. Öncelikleri, sıralamayı iyi bilin. Gerisi hep kumdur."

Profesörün konuşması bitince bir öğrenci merakla sorar:

"Peki, o iki fincan kahve nedir?"

Profesör gülerek, "Bu soruyu bekliyordum. Hayatınız ne kadar dolu olursa olsun, her zaman dostlarınız ve sevdiklerinizle bir fincan kahve içecek kadar yer vardır."

Derviş Kaşıkları

Malını, mülkünü ver de bir gönül al; al da o gönül, mezarda o kapkara gecede ışık versin sana.

Mevlana

Bir gün ermişlerden birine sormuşlar:

"Sevginin sadece sözünü edenlerle onu yaşayanlar arasında ne fark vardır?"

"Bakın göstereyim," demiş ermiş.

Önce sevgiyi dilden gönüle indirememiş olanları çağırmış. Onlara bir sofra hazırlamışlar. Hepsi oturmuşlar yerlerine. Derken tabaklar içinde sıcak çorbalar gelmiş ve arkasından da derviş kaşıkları denilen bir metre boyunda kaşıklar.

Ermiş, "Bu kaşıkların ucundan tutup öyle yiyeceksiniz," diye bir de şart koşmuş.

"Peki," demişler ve içmeye başlamışlar. Fakat o da ne? Kaşıklar uzun geldiğinden bir türlü döküp saçmadan götüremiyorlar ağızlarına. En sonunda bakmışlar beceremiyorlar, öylece aç kalkmışlar sofradan.

Bunun üzerine, "Şimdi," demiş ermiş, sevgiyi gerçekten bilenleri çağıralım yemeğe. Yüzleri aydınlık, gözleri sevgiyle gülümseyen insanlar gelmiş oturmuş sofraya bu defa.

"Buyurun," deyince her biri derviş kaşıklarını çorbaya daldırıp sonra karşısındaki kardeşine uzatarak içirmiş. Böylece her biri diğerini doyurmuş ve şükrederek kalkmışlar sofradan.

"İşte," demiş ermiş. "Kim ki gerçek sofrasında yalnız kendini görür ve doymayı düşünürse işte o aç kalacaktır. Ve kim kardeşini düşünür de doyurursa o da kardeşi tarafından doyurulacaktır şüphesiz ve şunu da unutmayın, gerçek pazarında alan değil, veren kazançlıdır daima."

Kuş Resmi

Düşünceye gem vurmak, zihne gem vurmak demektir, bu ise rüzgârı zapt etmekden daha zordur.

Mahatma Gandhi

Babası İspanya'nın en ağır siyasi cezalarının verildiği bir hapishanede mahkûmdu küçük kızın. Fırsat bulduğu her hafta sonu babasını ziyaret için annesiyle birlikte hapishaneye giderdi.

Yine bir ziyarete giderken babası için çizdiği resmi yanında götürdü ancak hapishane kurallarına göre özgürlüğü çağrıştıran her türlü şeyin mahkûmlara verilmesi yasaktı. Bu nedenle kâğıda çizdiği kuş resmini kabul etmemişler ve oracıkta yırtmışlardı.

Çok üzülmüştü küçük kız. Babasına söyledi bunu, o da "Üzülme kızım, yine çizersin; bu sefer çizdiklerine dikkat edersin olur mu?" dedi.

Küçük kız diğer ziyaretinde babasına yeni bir resim çizip götürdü. Bu sefer kuş yerine bir ağaç ve üzerine siyah minik benekler çizmişti. Babası keyifle resme baktı ve sordu:

"Hmmm! Ne güzel bir ağaç bu! Üzerindeki benekler ne? Portakal mı?"

Küçük kız babasına eğilerek sessizce, "Hşşşşt! O benekler ağacın içinde saklanan kuşların gözleri!" dedi.

Öğretmen Olmayı Öğrenmek

Öğrencilerin bilmeleri gerektiğinden daha çok şey bilmeyen bir öğretmenden daha korkunç hiçbir şey olamaz.

Goethe

O kulun ilk günüydü ve sınıfa girdiğinde ayağa kalkan öğrencilere Bayan Thompson bir yalan söyledi. Çoğu öğretmen gibi, onlara bakarak hepsini aynı derecede sevdiğini söyledi. Bu mümkün değildi çünkü en önde, sırasına âdeta çökmüş gibi oturan küçük bir öğrenci vardı.

Adı Teddy olan bu öğrenciyi bir önceki yıl Bayan Thompson gözlemiş, onun diğer çocuklarla oynayamadığını, üstünün başının kir içinde olduğunu ve kendisinin de doğru düzgün yıkanmamaktan dolayı koktuğunu görmüştü. Üstelik Teddy'nin yüzü hep asıktı.

Çalıştığı okulda Bayan Thompson, her öğrencinin geçmişteki kayıtlarını incelemekle görevlendirildiğinde Teddy'nin bilgilerini en sona bırakmıştı. Ancak sıra onun kayıtlarını incelemeye geldiğinde çok şaşırdı.

Birinci sınıf öğretmeni, "Teddy zeki bir çocuk ve her an gülmeye hazır. Ödevlerini hiç aksatmıyor. Uyumlu bir çocuk ve arkadaşları onu çok seviyor," diye yazmıştı.

İkinci sınıf öğretmeni, "Mükemmel bir öğrenci, arkadaşlarıyla ilişkileri çok güzel fakat evde annesinin amansız

hastalığı onu üzüyor ve sanırım evdeki yaşamı çok zor," diyordu.

Üçüncü sınıf öğretmeni, "Annesinin ölümü onun için çok zor oldu. Babası ona yeterince ilgi gösteremiyor ve eğer bir şeyler yapılmazsa evdeki olumsuz yaşam onu etkileyecek," diye yazmıştı.

Dördüncü sınıf öğretmenine gelince, "Teddy içine kapanık ve okula hiç ilgi göstermiyor, hiç arkadaşı yok ve bazen sınıfta uyuyor," demişti. Şimdi Bayan Thompson sorunu çözmüştü ve kendinden utanıyordu. Öğrenciler ona güzel kâğıtlara sarılmış süslü kurdelelerle paketlenmiş yeni yıl hediyeleri getirdiğinde kendini daha da kötü hissetti. Çünkü Teddy'nin armağanı kaba kahverengi bir kese kâğıdına beceriksizce sarılmıştı. Bunu diğer öğrencilerin önünde açmak ona çok acı verdi.

Bazıları, paketten çıkan sahte taşlardan yapılmış, birkaç taşı düşmüş bileziği ve üçte biri dolu parfüm şişesini görünce gülmeye başladılar fakat öğretmen, bileziğin ne kadar zarif olduğunu söyleyerek ve parfümden de birkaç damlayı bileğine damlatarak onların bu gülmelerini bastırdı.

O gün okuldan sonra Teddy öğretmenin yanına gelerek, "Bayan Thompson, bugün hep annem gibi koktunuz," dedi.

Çocuklar gittikten sonra öğretmen yaklaşık bir saat kadar ağladı. O günden sonra da çocuklara okuma, yazma, matematik öğretmekten vazgeçerek onları eğitmeye başladı. Teddy'ye özel bir ilgi gösterdi. Onunla çalışırken zekâsının tekrar canlandığını hissetti. Ona cesaret verdikçe çocuk gelişiyordu. Yılın sonuna dek Teddy sınıfın en çalışkan öğrencilerinden biri olmuştu. Öğretmenin, hepinizi aynı derecede seviyorum yalanına karşın Teddy, onun en sevdiği öğrenci olmuştu.

Bir yıl sonra, kapısının altında bir not buldu. Teddy'dendi. Tüm yaşantısındaki en iyi öğretmenin kendisi olduğunu yazıyordu. Ondan yeni bir not alana kadar altı yıl geçti. Notunda liseyi bitirdiğini ve sınıfındaki üçüncü en iyi öğrenci olduğunu ve Bayan Thompson`un hâlâ hayatında gördüğü en iyi öğretmen olduğunu yazıyordu.

Dört yıl sonra, bir mektup daha aldı Teddy'den. O arada zamanın onun için zor olduğunu çünkü üniversitede okuduğunu ve çok iyi dereceyle mezun olmak için çok çaba sarf etmesi gerektiğini yazıyordu. Ve Bayan Thompson hâlâ onun hayatında tanıdığı en iyi öğretmendi.

Daha sonra dört yıl daha geçti ve bir mektup daha geldi. Çok iyi bir dereceyle üniversiteden mezun olduğunu ama daha ileriye gitmek istediğini yazıyordu. Ve hâlâ Bayan Thompson onun tanıdığı ve en çok sevdiği öğretmen-

di. Bu kez mektubun altındaki imza biraz daha uzundu. Theodore F.Stoddard Tıp Doktoru.

Bu hikâye burada bitmedi. İlkbaharda bir mektup daha aldı Bayan Thompson. Teddy hayatının kızıyla tanıştığını ve evleneceğini yazmıştı. Babasının birkaç yıl önce öldüğünü, Bayan Thompson'un düğünde damadın anne ve babası için ayrılan yere oturup oturamayacağını soruyordu.

Tabii ki oturabilirdi. Tahmin edin ne oldu?

Bayan Thompson törene giderken özenle sakladığı birkaç taşı düşmüş olan o bileziği taktı, Teddy'nin ona verdiği ve annesi gibi koktuğunu söylediği parfümden sürmeyi de ihmal etmedi.

Birbirlerini sevgiyle kucaklarlarken Teddy onun kulağına, "Bana inandığınız için çok teşekkürler Bayan Thompson, kendimi önemli hissetmemi sağladığınız için ve beni böyle değiştirdiğiniz için de..." diye fısıldadı.

Bayan Thompson gözünde yaşlarla ona karşılık verdi:

"Yanılıyorsun Teddy... Ben değil, sen bana öğrettin. Seninle karşılaşıncaya kadar ben öğretmenliği bilmiyormuşum!"

Bir Bardak Sütün Hatırı

Bir kimseye edilecek iyiliğin en mükemmeli o kimseyi minnet altında bırakmayanıdır.

Balzac

Howard, yoksul bir ailenin çocuğuydu ve okul giderlerini karşılamak için kapı kapı dolaşarak eşyalar satıyordu.

O gün, hiçbir şey satamamıştı ve karnı da çok açtı. Bundan sonra çalacağı ilk kapıdan yiyecek bir şeyler istemeye karar verdi. Kapıyı açan sevimli genç bayanı görünce utandı. Yiyecek bir şeyler yerine, "Affedersiniz, bir bardak su rica edebilir miyim?" diyebildi yalnızca.

Genç bayan, çocuğun aç olabileceğini düşünerek kocaman bir bardak süt getirdi ona. Çocuk, sütü yavaş yavaş içine sindirerek içtikten sonra, "Çok teşekkür ederim, borcum ne kadar?" diye sordu genç bayana.

Genç bayan, "Borcunuz yok," diyerek yüzünde sıcak bir gülümsemeyle devam etti. "Annem, gösterdiğimiz şefkat ve nezaket karşılığı olarak asla bir bedel ödenmesini beklememizi öğretti bize," dedi.

Çocuk, "O hâlde çok teşekkürler, yürekten teşekkür ederim size," dedi.

Howard Kelly, evin önünden ayrıldığında kendisini yalnızca bedensel olarak değil, ruhsal olarak da güçlü hissediyordu.

Yıllar sonra genç bayan çok ender rastlanan bir hastalığa yakalanmıştı. Yöredeki doktorlar çaresiz kalınca hastalığıyla ilgili araştırmalar yapılması için onu büyük şehre gönderdiler.

Dr. Howard Kelly, konsültasyon yapması için çağrıldığı hastanın hangi kasabadan geldiğini duyunca heyecanlandı. Artık genç olmasa da yıllar önce kendisine sevgiyle yaklaşan bayanı ilk gördüğü anda tanımıştı ve onun yaşamını kurtarmak için elinden geleni yaptı.

Uzun süren tedaviden sonra bayan sağlığına kavuştu. Dr. Kelly, denetlemesi için önüne getirilen faturaya şöyle bir baktı ve üstüne bir şeyler yazarak zarfın içine koydu ve hasta bayanın odasına gönderdi.

Kadın elleri titreyerek aldı zarfı eline. Açmaya korkuyordu. Hastane faturasını asla ödeyemeyeceğini ve geri kalan yaşamı boyunca bu faturayı ödemek için çalışacağını biliyordu.

Sonunda zarfı açtı ve faturaya iliştirilmiş bir not dikkatini çekti. Kâğıtta şunlar yazılıydı:

"Hastane giderlerinin tamamı bir bardak süt karşılığı ödenmiştir."

Affet Beni Baba

İnsan, babasına borçlu olduğu saygıyı ancak baba olduğu zaman duyar.

Goethe

Evlendiğinden beri evinde kalan babası yüzünden eşiyle sürekli tartışıyordu. Eşi babasını istemiyor ve onun evde bir fazlalık olduğunu düşünüyordu. Tartışmalar bazen inanılmaz boyutlara ulaşıyordu.

Yine böyle bir tartışma anında eşi bütün bağları kopardı ve "Ya ben giderim ya da baban bu evde kalmayacak," diyerek rest çekti. Eşini kaybetmeyi göze alamazdı. Babası yüzünden çıkan tartışmalar dışında mutlu bir yuvası, sevdiği ve kendini seven bir eşi ve bir de çocukları vardı. Eşiyle evlenebilmek için çok mücadele etmişti. Ailesini ikna etmek için çok uğraşmış ve çok sorunlarla karşılaşmıştı. Hâlâ onu ölesiye seviyordu.

Çaresizlik içinde ne yapacağını düşündü ve kendince bir çözüm yolu buldu. Yıllar önce avcılık merakı yüzünden kendisi için yaptırdığı kulübe tipi dağ evine götürecekti babasını. Haftada bir uğrayacak ve ihtiyacı neyse karşılayacak, böylelikle eşiyle de bu tür sorunlar yaşamayacaktı.

Babasının ihtiyaç duyabileceği tüm malzemeleri hazırladıktan sonra yatalak babasını yatağından kaldırdı ve ku-

cakladığı gibi arabanın arka koltuğuna yatırdı. Oğlu Can, "Baba ben de seninle gelmek istiyorum," diye ısrar edince onu da arabaya aldı ve birlikte yola koyuldular.

Karakışın tam ortalarıydı ve korkunç bir soğuk vardı. Kar ve tipi yüzünden yolu zor seçiyorlardı. Minik Can sürekli babasına, "Baba nereye gidiyoruz?" diye soruyor ama cevap alamıyordu. Öte yandan nereye götürüldüğünü anlayan yaşlı adamsa gizli gizli gözyaşı döküyor, oğlu ve torununa belli etmemeye çalışıyordu.

Saatler süren zorlu yolculuktan sonra dağ evine ulaştılar. Epeydir buraya gelmemişti. Baraka tipindeki dağ evi artık çürümeye yüz tutmuş, tavan akıyordu. Barakanın bir köşesini temizleyip hazırladı ve arabadan yüklendiği yatağı oraya itinayla serdi. Diğer malzemeleri de taşıdıktan sonra son olarak babasını sırtlayarak yatağa yerleştirdi.

Tipi ve fırtına barakanın içinde de hissediliyordu. Babasını bu kulübede bırakmak aslında hiç içine sinmiyordu. Çaresizlik içinde babasını izledi. Daha şimdiden üşümeye başlamıştı. Yarın yine gelir bir yorgan ve birkaç battaniye getiririm, diye düşündü.

Öyle üzgündü ki dünya başına göçüyor gibiydi. O, bu duygular içindeyken babası, yüreğine bıçak saplanmış gi-

biydi. Yıllarca emek verdiği oğlu tarafından bir barakaya terk ediliyordu. Gururu incinmişti, içi yanıyordu ama belli etmemeye çalışıyordu. Minik Can ise olanlara hiçbir anlam veremiyordu. Anlamsızca ama dedesinden ayrılacak olmanın vermiş olduğu üzüntüyle sadece seyrediyordu.

Artık gitme zamanıydı. Babasının yatağına eğildi, yanaklarını ve ellerini defalarca öptü. Beni affet der gibi sarıldı, kokladı. Artık ikisi de kendine hâkim olamıyor ve hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Buna mecburum, der gibi baktı babasının yüzüne ve Can'ın elini tutup hızla barakayı terk etti. Arabaya bindiler.

Can yola çıktıklarında ağlamaya başladı, neden dedemi o soğuk yerde bıraktın diye. Verecek hiçbir cevap bulamıyordu, annen böyle istiyor diyemiyordu. Can, "Baba, sen yaşlandığında ben de seni buraya mı getireceğim?" diye sorunca dünyası başına yıkıldı. O sorunun yöneltilmesiyle birlikte deliler gibi geri çevirdi arabayı.

Barakaya ulaştığında, "Beni affet baba," diyerek babasının boynuna sarıldı. Baba oğul sıkı sıkı sarılmış çocuklar gibi hıçkıra hıçkıra ağlıyorlardı. Oğlu, "Baba beni affet! Sana bu muameleyi yaptığım için beni affet!" diye hatasını belli ediyor, babası oğlunun bu sözlerine en anlamlı cevabı veriyordu:

"Geri geleceğini biliyordum yavrum. Ben babamı dağ başına atmadım ki sen beni atasın... Beni bu dağda bırakamayacağını biliyordum."

Altın Değerindeki Kutu

İnsan, hediyesini kalbiyle beraber vermezse onun ne değeri vardır.

Charles Tschopp

Adam üç yaşındaki kızını, pahalı bir hediyelik kaplama kâğıdını ziyan ettiği için azarlamıştı. Küçük kız, koskoca bir paket altın yaldızlı kâğıdı, bir kutuyu eğri büğrü sarmak için kullanmıştı.

Bayram sabahı küçük kız paketi getirip, "Bu senin babacığım," dediğinde üzüldü. Acaba gereğinden fazla mı tepki göstermişti kızına. Bir gece önce yaptığından utandı.

Ne var ki paketi açınca yeniden öfkelendi. Kutunun içi boştu... Kızına yine bağırdı:

"Birisine bir hediye verdiğinde kutunun içinde bir şey olması gerekir. Bunu da mı bilmiyorsun?!"

Küçük kız gözlerinde yaşlarla babasına baktı.

"O kutu boş değil ki baba**,** içini öpücüklerimle doldurmuştum."

Adam öyle fena oldu ki... Koştu... Kızına sarıldı... Beraberce ağladılar.

Adam o altın değerindeki kutuyu ömrünün sonuna kadar yatağının başucunda sakladı. Ne zaman keyfi kaçsa,

ne zaman morali bozulsa, ne zaman kendini kötü hissetse, kutuya koşar, içinden minik kızının sevgiyle doldurduğu hayali öpücüklerinden birini çıkarırdı.

Unutmamak İçin...

Çok az şeye sahip olan insan değil, asıl çok şeyin özlemini çeken insan fakirdir.

Seneca

Yırtık pırtık paltolar giymiş iki çocuk kapımı çaldılar:

"Eski gazeteniz var mı bayan?"

Çok işim vardı. Önce hayır demek istedim ama ayaklarına gözüm ilişince sustum. İkisinin de ayaklarında eski sandaletler vardı ve ayakları su içindeydi.

"İçeri girin de size kakao yapayım," dedim. Hiç konuşmuyorlardı. Islak ayakkabıları halıda iz bırakmıştı.

Kakaonun yanında reçel ekmek de hazırladım onlara, belki dışarıdaki soğuğu unutturabilir, azıcık da olsa ısıtabilirdim minikleri. Onlar şöminenin önünde karınlarını doyururken ben de mutfağa döndüm ve yarıda bıraktığım işlerimi yapmaya koyuldum. Fakat oturma odasındaki sessizlik dikkatimi çekti bir an ve başımı uzattım içeriye. Küçük kız elindeki boş fincana bakıyordu.

Erkek çocuğu bana dönüp, "Bayan, siz zengin misiniz?" diye sordu.

"Zengin mi? Yo hayır!" diye yanıtlarken çocuğu, gözlerim bir an ayağımdaki eski terliklere kaydı.

Kız elindeki fincanı tabağına dikkatle yerleştirdi ve "Sizin fincanlarınız, fincan tabaklarınız takım," dedi.

Sesindeki açlık, karın açlığına benzemiyordu. Sonra gazetelerini alıp çıktılar dışarıdaki soğuğa. Teşekkür bile etmemişlerdi ama buna gerek yoktu. Teşekkür etmekten daha öte bir şey yapmışlardı. Düz mavi fincanlarım ve fincan tabaklarım takımdı. Pişirdiğim patateslerin tadına baktım. Sıcacıktı patatesler, başımızı sokacak bir evimiz vardı, bir eşim vardı ve eşimin de bir işi...

Bunlar da fincanlarım ve fincan tabaklarım gibi bir uyum içindeydi. Sandalyeleri şöminenin önünden kaldırıp yerlerine yerleştirdim. Çocukların sandaletlerinin çamur izleri, halının üzerindeydi hâlâ. Silmedim ayak izlerini. Silmeyeceğim de. Olur unutuveririm ne denli zengin olduğumu...

Küçük Evliya

Temiz bir kalp, zehirli dillerin bozduğunu düzeltir.

Homeros

Yaşlı adamın hastalığına doktorlar çare bulamayınca çok yakın bir dostu kendisine evliya denilen birinin adresini verdi. Dostunun söylediğine göre en ağır hastalar, o zatın duasıyla iyileşebiliyormuş.

İhtiyar adam verilen adresi çaresizlik içinde cebine atıp yola koyuldu. Adreste yazılı olan mahalleye geldiğinde sokağın köşesinde simit satan altı-yedi yaşlarındaki bir çocuğa rastladı. Çocuk son derece masum gözlerle kendisine bakıyor ve onu tanıyormuş gibi gülümsüyordu.

Adam, o yaştaki çocukların tamamen günahsız olduğunu düşünerek yoluna devam ederken aniden duruverdi. Simitçinin üzerindeki eski tişörtün üzerinde bir "E" harfi yazılıydı. Ve bu "E" mutlaka evliyanın "E"si olmalıydı.

Aradığı evliyaya bu kadar çabuk ulaşmanın heyecanıyla yanına gidip bir simit aldıktan sonra, "Doktorlar benim hasta olduğumu söylediler," dedi. "İyileşmem için bana dua eder misin?"

Çocuk bu teklif karşısında şaşırmışa benziyordu. Kafasını olur der gibi sallarken, "Ben de sık sık hastalanıyo-

rum," diye karşılık verdi. "Ama dedem, Allah'a inananların ölünce yıldızlara uçtuklarını ve oradan cenneti seyrettiklerini söylüyor. Bu yüzden korkmuyorum hastalıklardan."

Adam içinin bir anda ferahladığını hissetti. Onun soğuktan moraran yanaklarına bir öpücük kondururken, "Deden çok doğru söylemiş," dedi. "Ama ben yine de yardım istiyorum senden."

Çocuk, duasının kıymetini anlamış gibiydi. Karşı kaldırımdan geçmekte olan baloncuyu göstererek, "Size dua edeceğim," diye cevap verdi. "Ama eğer iyileşirseniz, bana on tane balon alacaksınız, tamam mı?"

Bu sefer adam başını salladı. Fakat çocuk bu kadar büyük bir hazineyi istemekle haksızlık yaptığını düşündü. Utançtan kızaran yanaklarını elleriyle örtmeye çalışırken, "Uçan balon almanıza gerek yok," diye devam etti. "Normalinden on tane istemiştim."

Adam elini uzatarak çocukla tokalaştı. Anlaşma nihayet yapılmış, ayrıntılara geçilmişti. Buna göre hastalıktan kurtulursa altı ay sonraki Ramazan Bayramı'nda çocukla buluşacak ve herhangi bir nedenle gelemediği takdirde, önceden hazırlanan balonların ona ulaşmasını veya postalanmasını sağlayacaktı.

Adam küçük çocuğun adını ve adresini bir kâğıda yazdıktan sonra başını okşayarak onunla vedalaştı.

Aradan soğuk bir kış geçip Ramazan'a ulaşıldığında adamın hastalığından eser kalmamıştı. Hayata tekrar dönmenin sevinciyle en güzel balonlardan bir paket hazırladı ve bayramın ilk gününü iple çekerek randevu yerine gitti.

Küçüklerin cıvıl cıvıl kaynaştığı bayram yerindeki diğer simitçiler, çocuğu tanımıyordu. Adam onu biraz ilerdeki bakkala sorduğunda dükkân sahibi, "Ciğerleri hastaydı yavrucağın," dedi. "Geçen hafta aniden ölüverdi."

Adam bir anda beyninden vurulmuşa döndü. Ve koşar adımlarla orayı terk ederken önüne çıkan ilk baloncuya bir tomar para uzatıp, "Şu uçan balonlardan on tane istiyorum," dedi. "Çabuk ol, gecikmeden ulaşmalı yerine."

Adam, satıcının aceleyle uzattığı balonların iplerini birbirine düğümledikten sonra onları besmeleyle gökyüzüne bıraktı.

Bayram yerindeki herkes gibi baloncu da şaşkındı. Sonunda dayanamayıp, "Ne yaptığınızı anlayamadım," dedi. "Neden bıraktınız onları öyle?"

Adam, nazlı nazlı yükselmekte olan balonları buğulu gözlerle takip ederken, "Onları bekleyen küçücük bir dostum var," diye mırıldandı. "Hem de evliya gibi bir dost. Balonları adresine postaladım sadece."

Işığını Yaymak

Herkes aynı şeyi düşünüyorsa, hiç kimse fazla bir şey düşünmüyor demektir.

W. Lippmann

Genç bir adam orta halli bir şehirde kendi işini kurmuş, şehrin caddelerinden birinde bir perakende dükkânı açmıştı. Kendisi hem dürüst hem de dost canlısı olduğundan ve fazla kâr etmeyi önemsemeyip dükkânındaki malları biraz ucuza sattığından kısa zamanda şehirdeki herkesin uğrak yeri hâline gelmişti dükkânı. Zamanla dükkânının ünü o kadar yayıldı ki civar şehirlerden olup yolu bu şehre düşen hemen herkes de ona gelip alışveriş yapmaya başlamıştı.

Gelen giden, "Ne zaman bizim oralarda dükkân açmayı düşünüyorsunuz?" diye sorduğundan sermayesi çoğaldığında genç adam civar şehirlere de yaymaya başladı işini. Sonra başka şehirler derken büyük bir marketler zincirinin sahibi hâline geldi.

Ancak bu arada yıllar geçmiş, bizim genç perakendeci yavaş yavaş bir ayağının çukurda olduğunu hissettiği senelere gelmişti. Nitekim bir gün şiddetli bir rahatsızlık geçirip apar topar hastaneye kaldırmışlardı kendisini.

Doktorların müdahalesi işe yaramış gözüküyordu. Ama adam ölümünün iyice yakın olduğunu düşünmeye başlamıştı hastane odasında.

Hastanede kaldığı günlerden birinde, onun yokluğunda işleri götürmeye çalışan her üç oğlunu yanına çağırdı adam. Artık yaşlandığından, Allah'ın izniyle uzun yıllar yaşayabileceği gibi, her an ölmesinin de mümkün olduğundan ve bu durumla ilgili duygu ve düşüncelerinden söz ettikten sonra söylemek istediği asıl konuya geldi:

"Üçünüz de benim oğlumsunuz. İçinizden hangisi şirketimizin başına geçecek, buna karar vermem zor. Ben öldükten sonra da bu yüzden birbirinizle kötü olmanızı hiç istemiyorum. O yüzden, hanginizin işin başında olmayı hak ettiğine karar vermek için sizi sınamaya karar verdim. Üçünüze de on dolar vereceğim. Şimdi gidip yalnızca bu on dolarla öyle bir şey alacaksınız ki akşam getirdiğinizde şu odamı bir uçtan bir uca dolduracak. Haydi, şimdi yola düşün bakalım."

Çocuklar, babalarının yanından ayrıldılar ve her biri ayrı bir sokaktan yola koyulup alacakları şeyi düşünmeye başladılar.

Akşam geri döndüklerinde babaları:

"Evlatlarım, on dolarla ne yaptınız?" diye sorduğunda birinci çocuk:

"Arkadaşımın çiftliğine gittim, on dolarımı verdim ve ondan iki balya saman aldım" diye cevap verdi ve odadan

dışarı çıkıp aldığı samanları içeri getirdi, çuvalı açtı ve samanları havaya savurmaya başladı. Odanın her tarafı bir anda samanla doldu. Ama az sonra samanların tamamı yere indi ve böylece, bu oğlunun babasının istediği şekilde odayı bir uçtan öbür uca dolduramadığı görülmüş oldu.

Bunun üzerine, adam ikinci çocuğuna yönelip, "Peki oğlum," dedi. "Sen paranla ne yaptın?"

Çocuk:

"Yorgancıya gittim. Ondan on dolarlık kuştüyü aldım," diye cevap verdi ve çuvalını içeri getirip içindeki bütün tüyleri savurmaya başladı. Birkaç dakikalığına neredeyse bütün oda tüylerle doldu ama samanlar gibi tüyler de yavaş yavaş yere indiler ve böylece bu çocuğun da odayı dolduramadığı görülmüş oldu.

Sıra son çocuğa gelmişti. Hasta yatağında hafifçe doğrulan adam:

"Sen evladım," dedi ona, "Sen paranı ne yaptın?"

Çocuk, "Babacığım!" dedi. "On dolarımı cebime koyup senin yıllar önce açtığın ilk dükkâna benzeyen küçük bir dükkâna gittim. Dükkânın sahibine parayı verdim ve bozmasını istedim. Sonra beş dolarını bir hayır kurumunun kumbarasına bıraktım, dört dolarıyla yolda gördüğüm iki muhtaç insana yiyecekleri bir şey alıp verdim, kalan bir dolarla da iki şey aldım."

Bunu der demez, elini cebine atıp bir çakmak ve bir mum çıkardı çocuk. Odanın lambasını kapatıp mumu yakınca bütün oda mumun yaydığı ışıkla doldu. Saman veya tüy on dolarla odayı doldurmaya yetmemişti ama bir dolara alınan mumla çakmak bütün odayı bir uçtan öbür uca ışıkla doldurmuştu.

Bunun üzerine memnun bir yüz ifadesiyle, "Çok iyi oğlum!" dedi baba. "Benden sonra işlerimin ve ailemin başında sen olacaksın. Çünkü hayata dair çok önemli bir şeyi, ışığını yaymayı öğrenmişsin."

Büyük Ders

Yeryüzünde bütün ızdıraplar, aza kanaat etmemekten doğar.

Firdevsi

Adam, dalgın ve yorgun bir hâlde evine doğru yürüyordu. Bazen kendi kendine konuştuğu oluyordu:

"Ev sahibine özür dileyerek ve anlayış göstermesini rica ederek bu ay kirayı ödeyemeyeceğimi söylesem, gelecek ay…"

Sonra kendisine kızarak, "Sanki gelecek ay gökten para yağacak. Hem ev sahibim de zengin biri sayılmaz ki. Kimseden borç istemeye de yüzüm kalmadı," diyordu. Devamlı alacağı parayı ve ödeyeceği borçlarını düşünüyordu.

Adam evine geldiğini fark etti. İçeri girdi, sıkıntılarını olabildiğince ailesine yansıtmayan biriydi. Yüzündeki sıkıntılı ifadeyi zorla da olsa değiştirdi, güler yüzle içeri seslendi:

"Alo!.. Kimse yok mu? Bu yorgun ve yaşlı adamı karşılayacak kimse yok mu?"

Hanımı koşarak geldi, ceketini aldı:

"Kusura bakma bey, geldiğini duymadım."

"Benim tatlı kızım nerede bakayım, saklandı mı yaramaz?"

Anne başını önüne eğdi.

“Ne oldu, bir şey mi var? Söylesene canım.”

“İçeride ağlıyor.”

“Ağlıyor mu? Niye?”

“Ayakkabı istiyor.”

“Daha önce konuşmuştuk, alamayacağımı söylemiştim. Hem ayakkabısı eski değil ki.”

“Eskidiği için değil, arkadaşlarında gördüğü, yeni çıkan bir ayakkabıdan istiyor.”

“Hanım biliyorsun para durumunu.”

“Ben biliyorum da...”

“Bir daha konuşayım bakalım, benim kızım anlayışlıdır. Çağır gelsin.”

Kadın kızını çağırdı, kalkmak istemeyen kızını zor da olsa ikna etti, babasının yanına getirdi. Babası yanına oturttu. Olabildiğince kırmamaya çalışarak konuştu:

“Kızım, seninle daha geçen akşam konuşmuştum. Ayakkabı alacak kadar paramız yok, hem ayağındakiler de eski değil.”

“Başkası nasıl alıyor?”

“Yavrum onların durumu daha iyiyse alabilirler. Bizim şimdi iyi değil. Bekle belki birkaç ay sonra alabiliriz.”

"Bana ne, arkadaşlarım aldı, ben de alacağım."

"Kızım sana o ayakkabıyı alırsak elimizde para kalmıyor. Getir bakayım sen şimdi giydiğin ayakkabılarını."

Kız hışımla getirip yere attı. Adam çocuğun saygısızlığını görmezlikten geldi. Küçük çocuklar için böyle heveslerin ne derece önemli olduğunu biliyordu. "Hele arkadaşlarından biri onu kıskandırdıysa o küçük dünyasında tüm hayali o ayakkabı olmuştur, başka bir şey düşünemez bile," diye aklından geçirdi. Fakat adamın da yapacak bir şeyi yoktu. Çok uzun bir sessizlik oldu, adam kızını kırmadan nasıl çözüm bulacağını düşünüyordu. Hanımı ise kocasının ayakkabıların yere atılışına sinirlendiğini düşünüp endişeyle bekliyordu. Adam umutsuzca kızına bir daha sordu:

"Kızım, bu ayakkabılar hiç de eski görünmüyor, birkaç ay daha giysen?"

"Eski işte eski, giymem. Bunlar eski!.."

Adamın içi içini yiyordu. Yardım ister gibi hanımına baktı. Yıllardır sıkıntı içinde yaşayan ama eve her gelişinde güler yüzünü eksik etmeyen vefakâr karısı, yapacak bir şeyi olmadığını göstermek için ellerini iki yana açtı. Adam birden ayağa kalktı, giyinmeye başladı.

"Kızım, madem benim, ayakkabın eski değil sözüme inanmıyorsun, giy ayakkabılarını, dışarıda az önce gördü-

ğüm bir çocuğa soracağız, sen soracaksın. Eğer sorduğun çocuk bu ayakkabılar için eski derse veya beğenmezse söz, istediğin o ayakkabıları alacağım.

Ayakkabı alınmasından tamamen ümitsiz olan kız bunu duyunca heyecanlandı. Hemen hazırlandı. Baba kız el ele sokağa çıktılar. Hiç konuşmadan birkaç sokak geçmişlerdi ki babası az ilerdeki köşeyi gösterdi:

"Bak şu köşede oturan bir çocuk var, hemen hemen senin yaşlarında. Sor bakalım, ayakkabıların güzel mi değil mi?"

Kız hevesle çocuğun yanına koştu ama durdu kaldı. Çocuğun şaşkın bakışları arasında birkaç saniye orada kaldıktan sonra ağlayarak babasına doğru koştu. Soramamıştı.

Babası ağlayan kızını bırakıp köşedeki çocuğun yanına gitti. Cebindeki bozuk paraları çocuğun önündeki mendile bırakıp döndü. Çocuk, hâlâ ağlayarak uzaklaşan kıza bakıyordu, duvara yasladığı koltuk değneklerinin arasından.

Affetmek Kendine İyiliktir

Affetmek ve unutmak, iyi insanların intikamıdır.

Schiller

Bir lise öğretmeni bir gün öğrencilerine bir teklifte bulunur:

"Bir hayat deneyimine katılmak ister misiniz?"

Öğrenciler, çok sevdikleri hocalarının bu teklifini tereddütsüz kabul ederler.

"O zaman" der öğretmen. "Bundan sonra ne dersem yapacağınıza söz verin."

Öğrenciler bunu da yaparlar.

Ve öğretmen devam eder:

"Şimdi yarınki ödevinize hazır olun. Yarın hepiniz okula birer plastik torba ve beşer kilo patates getireceksiniz!"

Öğrenciler, bu işten pek bir şey anlamamışlardır. Ama ertesi sabah hepsinin sıralarının üzerinde patatesler ve torbalar hazırdır. Kendisine meraklı gözlerle bakan öğrencilerine şöyle der öğretmen:

"Şimdi, bugüne dek affetmeyi istemediğiniz her kişi için bir patates alın, o kişinin adını o patatesin üzerine yazıp torbanın içine koyun."

Bazı öğrenciler torbalarına üçer-beşer tane patates koyarken bazılarının torbası neredeyse ağzına kadar dolmuştur.

Öğretmen, kendisine "Peki şimdi ne olacak?" der gibi bakan öğrencilerine ikinci açıklamasını yapar:

"Bir hafta boyunca nereye giderseniz gidin, bu torbaları yanınızda taşıyacaksınız. Yattığınız yatakta, bindiğiniz otobüste, okuldayken sıranızın üstünde, hep yanınızda olacaklar."

Aradan bir hafta geçer. Hocaları sınıfa girer girmez, denileni yapmış olan öğrenciler şikâyete başlarlar:

"Hocam, bu kadar ağır torbayı her yere taşımak çok zor."

"Hocam, patatesler kokmaya başladı. Vallahi, insanlar tuhaf gözlerle bakıyorlar bana artık."

"Hem sıkıldık hem yorulduk..."

Öğretmen gülümseyerek öğrencilerine şu dersi verir:

"Görüyorsunuz ki affetmeyerek asıl kendimizi cezalandırıyoruz. Kendimizi ruhumuzda ağır yükler taşımaya mahkûm ediyoruz. Affetmeyi karşımızdaki kişiye bir ihsan olarak düşünüyoruz, hâlbuki affetmek en başta kendimize yaptığımız bir iyiliktir."

Pembe Kurdelenin Anlamı

Önyargılı olmak; daima zayıf olmak demektir.

S. Johnson

Orta yaşlı ve düzgün giyimli bir adam sessizce kafeye girerek köşedeki masaya oturur. Garsona sipariş vermek için beklerken yan masadaki gençlerin kendisine bakarak gülüştüklerini fark eder. Belli ki yakasına taktığı küçük pembe kurdele şeklindeki rozetine gülmektedirler.

Bu alaylı bakışları görmezden gelen adam, yan masadakilerin bu ısrarlı sırıtmalarına dayanamayarak elini lacivert ceketinin yakasındaki rozete götürüp, "Buna mı gülüyorsunuz?" diye bakışanlara sorar.

Yan masadakiler yüksek sesle gülerek, "Küçük güzel pembe kurdeleniz lacivert ceketinize pek de yakışmış!" diyerek sırıtmaya devam ederler.

Orta yaşlı adam bu sözü söyleyen delikanlıya dönerek, "Lütfen masama buyurun, bunu tartışalım," der.

Biraz önce tüm sevimsizliğiyle sırıtan delikanlı nedenini anlayamadığı bir utanma ve sıkıntı hissine kapılsa da gelip masaya oturur.

Adam anlaşılır ve yumuşak bir sesle, "Bu rozet tüm dünyada, içinde olduğumuz ayda, kadınların arasında

meme kanseri bilincini yaygınlaştırmayı ifade ediyor. Ben bu rozeti annemin adına takıyorum," der.

Bu açıklama karşısında başkalaşan delikanlı, "Çok üzüldüm, anneniz meme kanserinden mi öldü," diye sorar.

"Hayır," diye cevap verir orta yaşlı adam ve devam eder. "Annem sağ. Küçük bir çocukken kendimi yalnız hissettiğim korkulu anlarımda her zaman başımı saklayabileceğim ve huzur bulacağım yumuşak bir yuvadır annemin memeleri. Annemin sağlığı için dua ediyorum."

"Hımm!" diye kekeler delikanlı.

"Bu rozeti karım için takıyorum," diye devam eder orta yaşlı adam.

"Karınız da herhâlde iyi?" diye sorar delikanlı.

"Evet, evet," der adam. "Karım benim için aşk ve sevgi kaynağı olmuştur her zaman. Yirmi üç yıl önce sevgili kızımızı beslemiştir memesiyle. Karımın sağlığı için Allah'a şükrediyorum."

"Sanırım kızınızın sağlığı için de takıyorsunuz?"

"Hayır… Kızımı bir ay önce meme kanseri nedeniyle kaybettik. Yaşının çok genç olduğunu düşünerek ihmal etmiş memesinde fark ettiği kitleyi. Bu nedenle geç kaldık."

Genç delikanlı, yüzündeki utangaç ve üzüntülü bir ifadeyle, "Çok üzgünüm bayım. Özür dilerim," der.

Orta yaşlı adam, "Kızımın anısına gururla takıyorum bu küçük pembe kurdeleyi. Bu sayede çevremdekileri de aydınlatabiliyorum. Şimdi evine git, karınla, kızınla, annenle konuş," deyip cebinden çıkardığı küçük pembe kurdele rozetini uzatırken delikanlı öne eğilir ve "Takmama yardım edebilir misiniz?" diye mahcup mahcup sorar.

Yüreğine Gömen

Sır senin esirindir; onu ortaya çıkardığın vakit sen onun esiri olursun.

Hz. Ali

İki komşu ülkenin hükümdarları birbirleriyle savaşmazlar ama her fırsatta birbirlerini rahatsız ederlerdi. Doğum günleri, bayramlar da ilginç armağanlar göndererek karşıdakine zekâ gösterisi yapma fırsatlarıydı.

Hükümdarlardan biri, günün birinde ülkesinin en önemli heykeltıraşını huzuruna çağırdı. İstediği, birer karış yüksekliğinde, altından, birbirinin tıpatıp aynısı üç insan heykeli yapmasıydı. Aralarında bir fark olacak ama bu farkı sadece ikisi bilecekti.

Heykeller hazırlandı ve doğum gününde komşu ülke hükümdarına gönderildi. Heykellerin yanına bir de mektup konmuştu.

Şöyle diyordu heykelleri yaptıran hükümdar:

"Doğum gününü bu üç altın heykelle kutluyorum. Bu üç heykel birbirinin tıpatıp aynısı gibi görünebilir. Ama içlerinden biri, diğer ikisinden çok daha değerlidir. O heykeli bulunca bana haber ver." Hediyeyi alan hükümdar önce heykelleri tarttırdı. Üç altın heykel gramına kadar eşitti. Ülkesinde sanattan anlayan ne kadar insan varsa ça-

ğırttı. Hepsi de heykelleri büyük bir dikkatle incelediler ama aralarında bir fark göremediler.

Günler geçti. Bütün ülke hükümdarın sıkıntısını duymuştu ve kimse çözüm bulamıyordu. Sonunda, hükümdarın fazla isyankâr olduğu için zindana attırdığı bir genç haber gönderdi İyi okumuş, akıllı ve zeki olan bu genç, hükümdarın bazı isteklerine karşı çıktığı için zindana atılmıştı.

Başka çaresi olmayan hükümdar bu genci çağırttı. Genç önce heykelleri sıkı sıkıya inceledi, sonra çok ince bir tel getirilmesini istedi.

Teli birinci heykelciğin kulağından soktu, tel heykelin ağzından çıktı.

İkinci heykele de aynı işlemi yaptı. Tel bu kez diğer kulaktan çıktı.

Üçüncü heykelde tel kulaktan girdi ama bir yerden dışarı çıkmadı. Ancak telin sığabileceği bir kanal kalp hizasına kadar iniyor, oradan öteye gitmiyordu.

Hükümdar heykelleri gönderen komşu hükümdara cevabı yazdı:

"Kulağından gireni ağzından çıkartan insan makbul değildir. Bir kulağından giren diğer kulağından çıkıyorsa, o insan da makbul değildir. En değerli insan, kulağından gireni yüreğine gömen insandır."

Yanlış Yargı

Dünyada her şeyin bir ölçüsü tartısı vardır. Sevginin tartısı da fedakarlıkdır. Fedakârlık yapmayanın sevgisine inanılmaz.

Abdulaziz Bekkine

Hâkim yetmişlerine merdiven dayadıkları hâlde boşanmak için başvurmuş çifte sormuş:

"Bunca yıldan sonra niçin ayrılmak istiyorsunuz?"

Yaşlı kadın cevaplamış:

"Hâkim bey, bir ay öncesine kadar aklımda böyle bir şey yoktu. Eşim bana çiçekleri çok sevdiğimi bildiğinden mine çiçeği getirdi. Çiçek çok sulanması gereken bir çiçekmiş ve kocam düzenli aralıklarla sulanmadığında öleceğini söyledi.

"Ben kemik rahatsızlığı olan bir insanım. Geceleri uykumdan kalkıp çiçeği sulamam gerektiği hâlde, bir gün fark ettim ki kocam bir kez olsun benim ağrıma rağmen gece kalkıp da çiçeği sulamadı. Bunun üzerine ben de bu kadar düşüncesiz bir insanla yaşamamam gerektiğine karar verdim."

Hâkim kadına hak vermiş ama adettendir diye bir de adama sormuş:

"Senin söyleyecek bir şeyin var mı?"

Yaşlı adam cevaplamış:

"Eşimin anlattığı her şey doğru, tek bir şey dışında. Mine çiçeği çok sulandığında ölür. Karımın kemik rahatsızlığı var ve iyileşmesi için düzenli egzersiz yapması gerekir ama eşim bunu yapmadığı için ben bu yalanı buldum. Çiçeği ölmesin diye her gece kalkmak zorunda kaldı. O her uyandığında ben de uyanık olurdum, işini bitirip uyuduğunda gidip çiçeğin suyunu boşaltır, peçetelerle toprağını kuruturdum. Sonra da yatağa gelip bana hayatı bahşeden, canımdan çok sevdiğim eşimi doyasıya severdim."

Gerçek Dost

İyi dostluk temiz hesaplarla kurulur.

Balzac

Günün birinde iki dost varmış. Her ikisi de çok iyiymiş ama biri saf diğeri ise kurnaz ve açıkgözlüymüş.

Bir gün açıkgözlü olanın şirketi iflas etmiş ve dostundan borç para istemiş. Dostu hemen, "Ne demek, sen benim en iyi dostumsun," demiş ve bütün servetini vermiş.

Aradan günler geçmiş ve açıkgöz olan işlerini yoluna koyduğu gibi şirketini de büyütmüş. Bu sefer de aklında dostundan isteyebileceği başka bir şey varmış. Arkadaşı bir kızı çok beğeniyor ve onunla evlenmeyi düşünüyormuş. Açıkgöz dost saf arkadaşına o kızı çok beğendiğini ve onun aradan çekilmesini istemiş.

Saf dostumuz, "Ben de o kızı çok beğeniyorum ama sen benim en iyi dostumsun, eğer mutlu olacaksan çekilirim aradan," demiş.

Aradan aylar geçmiş ve bu kez de saf olanın işleri bozulmuş ve dostunun yanına gidip ondan iş istemiş. Ama en iyi dostu maalesef ona iş vermemiş. Tabii bizin saf olan dostumuz biraz ezilip büzülmüş ve dışarı çıkmış.

Düşünceli düşünceli yolda yürürken karşısına yaşlı bir adam çıkmış. Adam, "Oğlum çok hastayım bana şu reçetedeki ilaçları alır mısın?" diye sormuş ve saf dostumuz hiç tereddüt etmeden cebindeki son parayla adamın ilaçlarını almış.

Ertesi günü bir avukat, "Dün ilaçlarını aldığınız yaşlı adam öldü ve tüm mal varlığını size bıraktı," deyince çok şaşırmış ve çok ihtiyacı olduğu için serveti kabul etmiş.

İşlerini yoluna koyup tam arkadaşının şirketinin karşısında bir ev satın almış. Niyeti sadece en iyi dostunu görebilmekmiş. Ona her ne kadar kırgın olsa da yüreğinde hâlâ özel bir yeri varmış.

Bir gün kapısına yaşlı bir teyze gelip, "Oğlum çok acıktım bana yemek verir misin?" diye sormuş. Saf dostumuz, "Veririm ama bir şartla, benim yanımda çalışır mısın? Hem bana yardım edersin hem de karnın doyar teyze," cevabını vermiş.

Teyze bu teklifi kabul etmiş ve aradan üç sene geçmiş. Kadın ona, "Oğlum artık senin evlenme çağın geldi, artık sana bir eş lazım," demiş.

Saf dostumuz kadının bu söylediğini kabul etmiş ve "Tamam Teyze, ben de ne zamandır evlenmeyi düşünüyordum, tanıdığın iyi biri varsa evleneyim," demiş.

Kadın, "Bizim orada çok iyi bir aile kızı var. Seni onunla baş göz edelim," demiş.

Kızı istemişler ve düğün hazırlıkları başlamış. Saf dostumuz en iyi arkadaşına da bir davetiye göndermiş. Bu en özel gününde eski dostu gelirse ona büyük bir ders vermekmiş niyeti.

Düğün günü gelip çattığında saf dostumuz davetliler arasında eski dostunu görünce hemen mikrofonu eline almış ve şöyle demiş:

"Dostlar size bir diyeceğim var. Günün birinde benim en iyi dostumun işleri battı. Gelip benden para istediğinde tüm mal varlığımı ona verdim. Yine bu dostum benden çok beğendiğim kızı istediğinde, gözümü kırpmadan ona verdim. Ancak benim işlerim bozulup da ondan iş istediğimde bana, sana burada iş yok, dedi."

Bunun üzerine davetliler arasında bulunan diğer dost ayağa kalkıp konuşmaya başlamış:

"Evet, işlerim battığında ondan borç para istedim ve sağ olsun hiç düşünmeden verdi ancak ben de sonra ona parasını geri verdim. Evet, beğendiği kızı ondan istedim çünkü o kız ona göre değildi. Karşısına yaşlı bir adam çıktığında cebindeki son parayla ona ilaç aldığını biliyorum. Çünkü o benim babamdı! Babamın mal varlığını ona bırakmasını

sağladım. Kapısına bir teyze gitti ondan yemek istedi, o benim annemdi. Ona göz kulak olmasını istedim. Evlenmek istedi, evleneceği kız da benim kız kardeşimdir. Şimdi siz söyleyin gerçek dost kimdir?!"

Hangisini Beslersen

Bütün vasıflarımız, iyilik ve kötülük hususunda karasız ve belirsizdir, bunların hemen hepsi, tesadüflerin elinde oyuncaktır.

François de La Rocherfoucauld

Yaşlı Kızılderili reisi kulübesinin önünde torunuyla oturmuş, az ötede birbiriyle boğuşup duran iki kurt köpeğini izliyorlardı. Köpeklerden biri beyaz, biri siyahtı ve on iki yaşındaki çocuk kendini bildi bileli o köpekler dedesinin kulübesi önünde boğuşup duruyorlardı.

Dedesinin sürekli göz önünde tuttuğu, yanından ayırmadığı iki iri kurt köpeğiydi bunlar. Çocuk, kulübeyi korumak için bir köpeğin yeterli olduğunu düşünüyor, dedesinin ikinci köpeğe neden ihtiyacı olduğunu ve renklerinin neden illa da siyah ve beyaz olduğunu anlamak istiyordu artık. O merakla, sordu dedesine. Yaşlı reis, bilgece bir gülümsemeyle torununun sırtını sıvazladı.

"Onlar," dedi. "benim için iki simgedir evlat."

"Neyin simgesi," diye sordu çocuk.

"İyilikle kötülüğün simgesi… Aynen şu gördüğün köpekler gibi, iyilik ve kötülük içimizde sürekli mücadele eder durur. Onları seyrettikçe ben hep bunu düşünürüm. Onun için yanımda tutarım onları.

Çocuk, sözün burasında, 'Mücadele varsa kazananı da olmalı,' diye düşündü ve her çocuğa has, bitmeyen sorulara bir yenisini ekledi:

"Peki," dedi. "Sence hangisi kazanır bu mücadeleyi?"

Bilge reis, derin bir gülümsemeyle baktı torununa.

"Hangisi mi evlat? Ben, hangisini daha iyi beslersem!"

Tanrı Misafiri

Cömertlik fazla vermekten ziyade yerinde ve zamanında vermektir.

La Buruyere

Yemen hükümdarı, oldukça cömertti. Ancak ihsanları her yere yayılmasına rağmen Hatim-i Tai'nin cömertliğinden bahsedilmesine tahammül edemezdi.

Bir gün sarayında herkese büyük bir ziyafet verir. Zengin fakir herkes yer. Halkın, "Hükümdarın ziyafeti ne kadar muhteşem oldu, neredeyse Hatim'e yaklaştı," dediğini duyunca, Hatim sağ kaldıkça cömertlikte birinci olmasına imkân olmadığını anlar, onu öldürtmeye karar verir. Çok güçlü bir genç bulup eline yirmi altın verir. İşi bitirince de yirmi altın daha vereceğini söyler.

Genç, sora sora Tay kabilesine kadar gelir. Güler yüzlü, kendisi gibi yiğit bir gençle karşılaşır. Bu sevimli genç, "Hoş geldin yiğit. Çok yorgun olduğun anlaşılıyor. Bu gece misafirim ol!" diyerek onu evine götürür. Gece, misafirine çok ikram ve ihsanda bulunur. Sabah olduğunda misafir gitmek isteyince birkaç gün daha kalmasını ısrar eder.

Misafir der ki:

"Çok önemli bir işim var. Bir an önce gitmem gerekir."

İyilik ve hizmet etmekten zevk duyduğu anlaşılan ev sahibi der ki:

"İşin nedir, sana acaba bir yardımım dokunabilir mi?"

"Ey asil kişi, sen çok cömertsin, iyilikseversin, senden sır çıkmayacağı belli. Hatim isimli birini arıyorum. Acaba tanıyor musun?"

"Hatim ile ne işin var?"

Misafir, niçin geldiğini anlatıp der ki:

"Bu işte bana yardımcı olman mümkün mü?"

"Elbette mümkündür. Yalnız bu iş pek kolay olmaz. Dediklerime uyarsan tereyağından kıl çekmiş gibi zahmetsiz olur."

"Ne yapmam gerekir?"

"Hatim de senin gibi yiğit biridir. Belki öldüremezsin. Ben sana onun yerini tarif edeyim. Ancak öldüremez de iş meydana çıkarsa yerini söylediğim için beni öldürebilir. Bu bakımdan benim ellerimi, ayaklarımı bağla. Zorla söylettiğin anlaşılsın."

Misafir, ev sahibinin elini, kolunu, ayaklarını iyice bağladıktan sonra sorar:

"Hatim nerede?"

"Hatim denilen kimse benim. Madem benim başım senin işine yarayacak, ne diye onu vermeyeyim? Misafirin arzusunu yerine getirmek, gönlünü etmek benim en büyük arzumdur. Hemen öldür, kimse duymadan buradan git!"

Genç, neye uğradığını şaşırır. Hemen Hatim'in ayaklarına kapanıp der ki:

"Sana gül yaprağıyla vuran kalleştir. Ne olur beni bağışla!"

Genç, helalleşip oradan ayrılıp hükümdarın huzuruna çıkar. Olanları anlatır. Hükümdar da iyiliksever, cömert olduğu için hatasını anlayıp, "Taşıma suyla değirmen dönmez. Cömertlik malla değilmiş. Hatim'in cömertliği yaratılışından, fıtratından, güzel huyundan ileri geliyormuş. Sen verilen görevi fazlasıyla yerine getirdin," diyerek yirmi yerine kırk altın verir.

Hemen mi Öleceğim?

İnsanın kendi felaketine tahammül edebilmesi büyük hünerse, başkalarının felaketini paylaşabilmesi daha büyük hünerdir.

Joseph Joubert

Yıllar önce Stanford Hastanesi'nde gönüllü olarak çalıştığım zaman, çok ciddi ve az rastlanan bir hastalığa yakalanmış Liza adında bir kız tanıdım. İyileşmesi için bir tek yol vardı, beş yaşındaki erkek kardeşinden kan nakli yapılması gerekiyordu. Erkek kardeşi aynı hastalığın üstesinden gelmişti ve vücudunda hastalığı yenebilecek antikorlar oluşmuştu.

Doktor bu durumu Liza'nın erkek kardeşine açıkladı ve ona ablasına kan vermeyi isteyip istemediğini sordu.

Küçük çocuk bir an tereddüt etti ve derin bir nefes aldıktan sonra, "Evet, eğer Liza kurtulacaksa veririm," dedi.

Kan nakli yapılırken küçük çocuk ablasının yanındaki yatakta yatıyor ve ablasının yanaklarına renk geldikçe bizimle birlikte gülümsüyordu. Sonra yüzü sarardı ve yüzündeki gülümseme kayboldu. Başını kaldırıp doktora baktıktan sonra titreyen bir sesle, "Hemen mi öleceğim?" diye sordu.

Anladık ki yaşı çok küçük olduğu için doktorun sözlerini yanlış anlamış ve kanının tümünü ablasına vermesi gerektiğini düşünüp onu kabul etmişti.

Özel Hissettirmek

İnsan düşünmek, inanmak ve sevmek için dünyaya gelmiştir.

J. Rousseau

Arkadaşım Whit profesyonel bir sihirbazdı. Los Angeles'da bir restoran, müşteriler yemek yerken masalarına gidip sihirbazlık yapması için onu işe almıştı.

Bir akşam bir ailenin masasına gidip kendini tanıttıktan sonra bir deste iskambil kâğıdı çıkartıp gösterisini yapmaya başladı. Masada oturan küçük kıza dönüp bir kâğıt seçmesini istedi. Babası ona, kızı Wendy'nin gözlerinin görmediğini söyledi.

Whit, "Olsun," dedi. "Kendi isterse ona yine de bir numara yapabilirim."

Kıza dönüp sordu:

"Wendy, bir numara göstermeme yardım etmek ister misin?"

Kız biraz utangaç omuzlarını silkti ve "İsterim," dedi.

Whit masada kızın karşısında oturdu ve "Şimdi sana bir iskambil kâğıdı göstereceğim Wendy. Bu kâğıt kırmızı ya da siyah olacak. Senden psişik güçlerini kullanmanı ve kâğıdın kırmızı mı, siyah mı olduğunu bana söylemeni istiyorum, tamam mı?"

Wendy başıyla olumladı.

Whit sinek papazını gösterdi ve sordu:

"Wendy, bu kâğıt kırmızı mı, siyah mı?"

Kız bir an düşündükten sonra, "Siyah," yanıtını verdi. Aile gülümsedi.

Whit kupa yedilisini kaldırıp gösterdi.

"Bu kâğıt kırmızı mı, siyah mı?"

Wendy, "Kırmızı," dedi.

Sonra Whit bir kâğıt daha, bu sefer karo üçlüsünü çıkardı.

"Kırmızı mı, siyah mı?"

Wendy hiç duraksamadan, "Kırmızı," dedi.

Aile fertleri biraz asabi gülümsediler. Whit, Wendy'e üç kâğıt daha gösterdi ve Wendy üçünün de rengini bildi. İnanılmaz bir biçimde altıda altı yapmıştı! Ailesi onun bu kadar şanslı olduğuna inanmıyordu.

Yedinci kâğıtta, Whit kupa beşlisini kaldırıp, "Wendy, bu sefer bana kâğıdın hangi gruptan, yani kupa mı, karo mu sinek mi, maça mı olduğunu ve değerini de söylemeni istiyorum" dedi.

Wendy bir an düşündükten sonra "Kupa beşlisi," dedi.

Aile fertlerinin soluğu kesilmiş, hepsi şaşkına dönmüştü.

Wendy'nin babası Whit'e, "Numara mı yapıyorsunuz, yoksa bu bir tür sihirbazlık mı?" diye sordu.

Whit, "Bunu Wendy'ye sormalısınız," yanıtını verdi.

Babası, "Wendy, bunu nasıl yaptın?" dedi. Wendy gülümsedi ve "Bu sihir!" diye yanıtladı.

Whit, aile fertleriyle tokalaştı, Wendy'ye sarıldı ve kartvizitini bıraktıktan sonra masadan ayrıldı. Bu, aile için hiç unutamayacakları sihirli bir an yaratmıştı.

Elbette sorun, Wendy'nin kâğıtların rengini nasıl bildiğiydi. Whit onu daha önce hiç görmemişti, öyleyse hangi kâğıtların kırmızı, hangilerinin siyah olduğunu ona söylemiş olamazdı. Wendy de görme özürlü olduğu için Whit'in gösterdiği kâğıtların rengini ya da değerini bilmesi olanaksızdı. Öyleyse bu nasıl olmuştu?

Whit, bu sihirli anı hızlı düşünerek ve gizli bir şifre kullanarak yaratmıştı. Whit meslek yaşamının başlarında iki kişi arasında sözsüz iletişim sağlamak için bir ayak şifresi geliştirmişti. Bu şifreyi yaşamında daha önce hiç kullanmamıştı.

Masada Wendy'nin karşısında oturup ona, "Şimdi sana bir iskambil kâğıdı göstereceğim, Wendy. Bu kâğıt kırmızı mı ya da siyah mı olacak," dediğinde masanın altından kızın ayağına "kırmızı," derken iki kere, "siyah," derken de

bir kere vurmuştu. Ve Wendy'nin kendisini anladığından emin olmak için "Senden psişik güçlerini kullanmanı ve kâğıdın kırmızı mı (iki vuruş), siyah mı (tek vuruş) olduğunu bana söylemeni istiyorum, tamam mı?" diyerek gizli sinyali yinelemişti. Kız başıyla onaylayınca söylediklerini anladığından ve onunla bu numarayı yapacağından emin olmuştu. Whit, "Tamam mı?" diye sorduğunda, aile onun sözlü yönergeleri kastettiğini sanmıştı.

Peki, Whit kupa beşlisini nasıl anlatmıştı? Çok açık. Beşliyi anlatmak için kızın ayağına beş kez vurmuştu. Kâğıdın kupa mı, maça mı, sinek mi yoksa karo mu olduğunu sorduğu sırada da "kupa," derken yine ayağına dokunmuştu.

Bu öyküdeki asıl sihir, olayın Wendy üzerinde bıraktığı etkiydi. Hem birkaç dakikalığına da olsa ailesinin önünde kendini özel hissetmiş hem de aile, arkadaşlarına onun şaşırtıcı "psişik," yaşantısını anlatırken evin yıldızı olmuştu.

Olaydan birkaç ay sonra Whit, Wendy'den bir paket aldı. Pakette görme özürlüler için bir deste iskambil kâğıdı ve bir mektup vardı. Mektupta Wendy, kendini gerçekten özel hissetmesine yardım ettiği ve birkaç dakikalığına da olsa "görmesini," sağladığı için Whit'e teşekkür ediyordu. Sürekli sordukları hâlde bu numarayı ailesine hâlâ anlatmadığını söylüyordu. Mektubunu, Whit'e, görme özürlüler için yeni numaralar geliştirebilmesi için bir deste özel kâğıt gönderdiğini söyleyerek bitiriyordu.

Gardenyalar

Hiçbir süs ve makyaj bir kadını analık sevgisi kadar güzelleştiremez.

Emile Brachvogel

On iki yaşımdan bu yana, her yıl doğum günümde bana, kimin gönderdiği belli olmayan beyaz bir gardenya gelirdi. Üzerinde ne bir not ne de bir kart olurdu. Çaresiz bir şekilde çiçekçiyi aradığımda ise ödemenin peşin yapıldığını söylerlerdi.

Bir süre sonra, çiçeği gönderenin kimliğini öğrenme çabalarımdan vazgeçtim. Yumuşacık, pembe kâğıtlara sarılmış sihirli bir görünüm sergileyen beyaz çiçeğin baş döndüren kokusunun ve güzelliğinin tadını çıkarmaya başladım.

Fakat hiçbir zaman da gönderenin kim olduğu üzerine hayaller kurmaktan vazgeçmedim. En mutlu anlarım, kimliğini saklayan bu çok utangaç ama tuhaf, aynı zamanda heyecan verici ve harika insanın kim olduğunu düşünerek geçti.

Ergenlik dönemimde, çiçeği gönderenin beni çok seven ya da benim tanımadığım ama bana hayran bir erkek olduğunu düşünmek çok zevkliydi. Annem genellikle benim bu hayallerime katkıda bulunurdu.

Bana sık sık, bu kişinin iyilik yaptığım ve teşekkürünü bu biçimde dile getirecek biri olup olmadığını sorardı. O zaman, bisikletime binerken küçük çocuklarıyla alışverişten eli kolu dolu olarak evine gelen komşumuzu anımsardım. Çünkü her zaman o komşumuzun aldıklarını arabasından eve taşımasına yardım eder ya da çocukların yola fırlamalarını engellerdim.

Çiçekleri gönderen, belki de caddenin karşısındaki evde oturan yaşlı adamdı. Kışın buz tutan merdivenlerden inerken düşmemesi için posta kutusundaki mektuplarını ben alır götürürdüm evine.

Annem, gardenya konusunda hep hayal gücümü kullanmama yardım etmiştir. Çocuklarının hep yaratıcı olmalarını isterdi. Ayrıca sadece kendisinin değil, tüm dünyanın bizi sevdiğini hissetmemizi isterdi.

On yedi yaşıma geldiğimde bir erkek kalbimi kırdı. Beni telefonla son kez aradığı gece, uyuyana kadar ağladım. Ertesi sabah uyandığımda aynamın üzerine rujla yazılmış bir not buldum:

"İnsanlar güllerin peşinde koşarken kır çiçeklerini ezdiklerini fark etmezler. Unutma!"

Emerson'un bu sözleri hakkında uzun uzun düşündüm ve çektiğim acılar yok olana kadar da annemin yazdıklarını

aynamdan silmedim. Cam siliciyi elime aldığımda annem gerçekten iyileştiğimi biliyordu artık.

Fakat elbette annemin iyileştiremeyeceği yaralar da aldım. Liseden mezun olmadan bir hafta önce babam bir kalp krizi geçirip öldü. Duyduğum üzüntü bir anda terk edilmişliğe, korkuya, güvensizliğe ve öfkeye dönüşmüştü.

Babam, yaşamımın en önemli olaylarının birinde beni terk etmişti. Yaklaşmakta olan mezuniyet törenim, sahnelediğimiz oyun ve balo artık hiç ilgimi çekmiyordu. Oysa bütün bunlar için uzun bir zaman çalışmıştım ve mezuniyet günümü dört gözle bekliyordum.

Üniversiteye gitmeyi çok istememe karşın, kendimi daha güvende hissettiğim için evden ayrılmamayı bile düşünmeye başlamıştım.

Yaşadığı büyük acı bile annemin duygularımı anlamasını engellememişti.

Babam ölmeden bir gün önce, baloda giyeceğim elbiseyi satın almak için alışverişe gitmiştik ve çok güzel bir elbise beğenmiştik. Kırmızı, beyaz ve mavi puanlı, çok güzel bir elbiseydi. Elbiseyi giydiğim zaman kendimi bir prenses gibi hissettim. Fakat elbisenin bedeni büyüktü ve ertesi gün babam ölünce elbise tamamen aklımdan çıkmıştı.

Oysa annem unutmamıştı elbiseyi. Balodan bir gün önce, bir de baktım ki elbise oturma odamızdaki kanepe-

nin üzerinde beni bekliyor, hem de benim bedenimde. Benim için o elbisenin hiçbir önemi kalmamıştı ama annem için çok önemliydi.

Çocuklarının kendilerini nasıl hissettikleri her zaman onun için çok önemli olmuştu. Bize, çirkinliklerde bile bir güzellik bulmayı öğretmişti.

Annem çocuklarının kendilerini gardenya gibi görmelerini istemişti; güzel, güçlü, mükemmel ve sihirli ve belki de biraz gizemli bir kokuyla birlikte.

Annem, yirmi iki yaşıma geldiğimde öldü ve ben annemin ölümünden bir süre sonra evlendim. Gardenyalar o yıldan sonra gelmez oldu.

Dört Mum

Hayat dardır, doğru, ama umut da geniş.

Goethe

Dört mum yavaşça yanıyordu. Ortam sessizdi ve konuşmaları duyuluyordu.

İlk mum konuştu:

"Ben *Barışım!* Hiç kimse benim yanık kalmamı istemiyor. Biliyorum ki söneceğim," dedi. Kısa bir süre sonra alevi azaldı ve söndü.

İkinci mum konuştu:

"Ben *İnancım!* Neredeyse herkes beni artık gerekli görmüyor. O nedenle artık bana gerek yok," dedi ve konuşmasını bitirdi. Alevi azaldı ve söndü.

Üçüncü mum konuştu:

"Ben *Sevgiyim!* Yanık kalmam için artık gücüm yok. İnsanlar beni bir kenara bıraktı ve önemimi anlamadı. Kendilerine en yakın olanı bile sevmeyi unuttular," dedi. Alevi azaldı ve söndü.

Ansızın bir çocuk odaya girdi ve üç mumun yanmadığını gördü.

"Neden yanmıyorsunuz, sizin sonuna kadar yanmanız gerekir," dedi ve ağlamaya başladı.

Dördüncü mum çocuğa döndü ve "Korkma, ben hâlâ yanıyorum. Diğer mumları yeniden yakabiliriz, ben *umudum,*" dedi.

Parlayan gözlerle çocuk *umut* adlı mumu aldı ve diğer mumları tekrar yaktı.

Evlilik Aşkı Öldürür mü?

Herkes herkesi aynı sevemez dostlarım...
Kimileri gururunun yettiği kadar sever,
kimileri de ömrünün yettiği kadar.

Charles Bukowski

Genç kız evliliğinin üçüncü ayında annesine geldi. Sevdiği adamla evlenmişti, sevildiğini de biliyordu. Ancak bir şeyler yolunda gitmiyor gibiydi.

Anne kız herkesin terk ettiği sahilde gün batımını seyrettiler. Anne uzun bir süre sessiz kaldı. Çocuklarına yapabileceği en güzel iyiliğin, onları dinlemek olduğunu biliyordu. Şimdi de dinledi. Genç kız da dinlenildiğinin farkındaydı.

Akşamın çöküşüyle sakinleşen sular, karanlığı yavaş yavaş yudumlarken "Bak!" dedi anne, nihayet. Kızının meraklı bakışları arasında sıcaklığını henüz kaybetmemiş bir avuç kumu avuçladı. "Siz severek evlendiniz. Elinizde olanın hepsi bu: Aşk! Kum taneleri kadar çok ve şimdilik sıcak."

Genç kız başıyla onayladı:

"Evet, çok ve henüz sıcak."

Anne devam etti:

"Evlenerek aşkınızı avuçladınız, avuçlarınızda kalsın istediniz, hem çok hem sıcak kalsın arzu ettiniz."

Bu sırada avuçlarını hafifçe açıp kumları gösterdi.

"Şimdilik avuçlarımda ve tutabiliyorum onları."

Sonra parmaklarını sıkıca birbirine kapatıp avucundaki kumları sıkıştırınca kum taneleri parmaklarının arasından dökülmeye başladı.

"Şimdi, aşkla kum tanesi arasında bir benzerlik daha ortaya çıktı," dedi kızının yüzüne bakarak. "Aşkı hep aranızda tutmak istiyorsanız, hep sıcak kalsın ve eskimesin istiyorsanız, birbirinizin kişiliğini yok edecek biçimde eşine benzemeye ya da eşini kendine benzetmeye kalkma.

"Bırakın, aşkı tutan kişilikleriniz olduğu gibi kalsın. Parmaklar arasındaki mesafe gibi, kişilikler arasındaki mesafe de azaldıkça, aşk parmaklarınızın arasından kum taneleri gibi dökülüverir.

"Aşkınız, iki ayrı kişi olduğunuz sürece çoğalır ve sıcak kalır. Biriniz diğeri adına kimliğini yitirirse aşk da sütunlarını kaybetmiş kubbe gibi çöker. Unutma, iki sütun birbirinin yanında ancak birbirinden bağımsız oldukları sürece işe yararlar. Ağaçlar da öyledir... Yan yana olsalar da biri diğerine gölge etmez."

Annesi son olarak avucunda kalan kumu gösterdi. Yumruğunu sıktıkça dökülen kumlardan geriye sadece bir tutamcık kalmıştı.

"Bu bize yetmez," dedi kız. "Yetmez..."

Kalbinde taze bir heyecanla kızıllaşmış ufukta gözlerini gezdirdi. Yeniden umutlandı. Elini olabildiğince açıp alabildiğince kumla doldurdu avucunu.

Yürüdü...

İnsanlık Ölmemiş

Uygarlığın gerçek ölçüsü; ne nüfus çokluğu, ne kentlerin büyüklüğü ne de üretim bolluğudur. Gerçek ölçü, ülkenin yetiştirdiği insanların nitelikleridir.

Ralph Emerson

İhtiyarlığa adım atalı çok olmuştu. Gözleri dalgalara takılmış hâlde, iyi kötü yönleriyle geçmişi düşünüyordu. İnsanlığa karşı pek güveni kalmamıştı. İyilik yaptıkça nankörlük gördüğünü düşünüyor, çoğu kişinin kendisine 'enayi' gözüyle baktığını da biliyordu. Fakat karşılıksız iyilik yapmaktan vazgeçmiyordu. Çünkü kendisini hayata bağlayan çok az değerden birisi de kendisine olan saygısıydı. Onu da kaybederse her şeyini kaybetmiş olacağına inanıyordu.

İhtiyar adam kayalıkların üzerinden yavaşça doğruldu, denizin kenarına atılmış kırık meşrubat şişesi gözüne takılmıştı. Kendisi içmezdi ama görüp de almazsa ve bu kırık şişe birine zarar verirse vicdan azabı duyacağını düşündü. Onun şişeyi yerden aldığını gören biri kız, biri erkek iki genç gülüştü.

Genç adam, "Çöpçü herhâlde," dedi.

İhtiyar adam herkesi hoş görmeye çalışırdı, özellikle gençleri ama yine de gencin, kendisi hakkında arkadaşıyla şakalaşırken biraz sesini alçaltmamasına, kendisinin duymaması için gayret etmemesine canı sıkılmıştı.

İhtiyar kırık camları atmış dönerken gençlerin az önce kendisinin oturduğu kayalarda, azgın dalgalara karşı şakalaştığını, birbirini itekler gibi yaptığını gördü. Biraz daha uzakta bir kayaya gidecekti ki birinin denize düşme sesi ve çığlığı kulaklarında çınladı. Kız düşmüştü. Sportif yapılı gencin hemen atlayıp kızı kurtarmasını bekledi. Fakat kayadan kayaya telaşla koşan genç, atlamaya cesaret edemiyordu.

Genç ne yapacağını bilemez hâlde dalgaların uzaklaştırdığı kız arkadaşına bakıyor, bağırıyordu. Sağa sola deli gibi koştururken hemen yanından birinin denize atladığını duydu, bu az önce dalga geçtiği ihtiyar adamdı.

İhtiyar adam dalgaların tüm zorluğuna rağmen güçlü kulaçlarla kıza yetişti, saçlarından yakaladı, kayalara doğru çekti. Kayalara yaklaştığında kıyıdaki genç adam, kız arkadaşını tutup önce yukarı, sonra sahile çekti. İhtiyar adamı o anda unutmuştu bile. Birden aklına gelip denize doğru baktığında ihtiyar adamın hâlâ çıkamadığını gördü.

İhtiyar kollarında derman kalmamış hâlde, kendisini kıyıdan koparmaya çalışan dalgalara teslim olmuştu. Genç çılgına döndü; sevdiği kızı kurtaran, az önce dalga geçtiği ihtiyar gidiyordu. Kısa zamanda büyük şeyler olmuştu hayatında. Hayatta en çok sevdiği kişiyi kendisi kurtaramamış, başkası kurtarmıştı ve o da şimdi kendisinden özür

bile dileyemeden, boynuna tüm utançları takarak sonsuza dek gidiyordu.

Kendine tam gelememiş kız, gencin sulara atlayışına baktı, bağırdı ama nafile. Oysa arkadaşının kendisi kadar bile yüzemediğini iyi biliyordu.

Genç adam tüm çabasına rağmen ihtiyara yaklaşamamıştı bile. Dalgaların üzerinde boğulan değil, sanki dinlenen biri gibi duran ihtiyar da sanki gülümsüyor gibiydi. Genç bir anda kıyıdan çok uzaklaştığını fark etti. Bitiyordu her şey. "Gerçekmiş demek ki," diye düşündü; hayatı, arkadaşları, sevdikleri hızlıca gözlerinin önünden geçiyor gibiydi. İnsan ölüme yaklaşınca böyle oluyormuş. Su yutuyordu ama mücadeleyi bırakmıştı.

Birden beklenmedik bir şey oldu; genç adam kolunun kuvvetlice yakalandığını hissetti. Önce aklına köpekbalığı geldi ve kolunu telaşla çekmek istedi ama birden yanında ihtiyar adamı fark etti. İhtiyar adam önce kolundan yakalamış, sonra yakasından tutup onu bir bebek gibi çekmeye başlamıştı.

Göz açıp kapayana kadar kıyıya gelmişlerdi. İhtiyar adam, genci kızın yanına kadar atmış, nefesleniyordu. Gençlere gülümsedi.

"Siz de, ben de bugün güzel dersler aldık. Ben kendi adıma çok mutlu oldum. Siz kimseyi küçümsememeyi öğrendiniz. Ben de bu küçük dalgalarda sizi deneyerek insanlığın ölmediğini gördüm. Delikanlı beni kurtarmaya gelmen, beni ne kadar mutlu etti, sana anlatamam. Fakat ben daha bu dalgalara yenilecek kadar kocamadım."

İhtiyar kıyıda kendilerini toparlamaya çalışan gençlerin bir şey söylemesine fırsat vermedi.

"Hoşça kalın!" deyip yürüdü.

Gençler peşinden koşamadıkları ihtiyara şaşkınlıkla, içlerinde bir buruk sevinçle bakakaldılar.

Sevginin Olduğu Yerde...

Sevgiye ve tutkuya açık bir kalp kadar dünyada değerli bir şey yoktur.

Goethe

Bir gün, bir kadın evinden çıkar ve evinin önünde hayat tecrübesiyle dolu üç ihtiyara rastlar. Bu ihtiyarları daha önce hiç görmemiştir.

Onlara, "Sizleri tanıdığımı sanmıyorum ancak aç olmalısınız. Lütfen eve giriniz, sizlere yemeniz için bir şeyler ikram etmek istiyorum," der.

"Evin erkeği içeride mi?" diye sorarlar.

"Hayır, o dışarıda," diye cevap verir kadın.

Onlar da, "Bu durumda eve giremeyeceklerini," söylerler.

Akşam kocası eve döndüğünde kadın ona olanı biteni anlatır.

"Git onlara benim evde olduğumu söyle ve içeri davet et," der karısına.

Kadın çıkar ve eve girmeleri için onları davet eder.

"Biz bir eve asla birlikte girmeyiz," derler.

Kadın, "Niçin?" diye sorar.

Yaşlılardan biri ona, arkadaşlarından birini işaret ederek isminin *Zenginlik*, diğer arkadaşının isminin *Başarı* olduğunu söyler ve kendisini ise *Sevgi* olarak tanıtır. Ve "Şimdi evine dön ve kocanla hangimizin eve girmesini istediğinizi kararlaştırın," diye ilave eder.

Kadın eve girer ve kocasına konuşmaları anlatır. Kocası çok sevinir. Kendi kendine, "Ne güzel," diye söylenir. Eğer böyle bir olanağımız varsa elbette *Zenginlik*'i davet edeceğiz der.

Ancak karısı böyle düşünmez. "Niçin *Başarı*'yı davet etmiyoruz?" diye sorar.

Bu sırada kızları diğer odadadır. Konuşmaları duyar ve hemen araya girerek kendi teklifini sunar:

"*Sevgi*'yi davet etsek daha güzel olmaz mı? Evimizin her tarafı sevgiyle dolar," der.

Kocası karısına, "Kızımızın tavsiyesini tutalım. Hemen dışarı çık ve *Sevgi*'ye davetlimiz olduğunu söyle," der.

Kadın dışarı çıkar ve üç yaşlı adamdan kendini *Sevgi* olarak tanıtana, "Davetlimizsiniz, içeri buyurun," der.

Sevgi ayağa kalkar ve yavaş yavaş eve doğru yürümeye başlar. Bu sırada diğer ikisi de ayağa kalkarlar ve onu takip etmeye başlarlar.

Kadın şaşkın bir hâlde *Zenginlik* ve *Başarı*'ya, "Ben sadece *Sevgi*'yi davet ettim, siz niçin geliyorsunuz?" diye sorar

Yaşlı adamlar hep birlikte, "Eğer siz *Zenginlik* veya *Başarı*'yı davet etmiş olsaydınız, diğer ikimiz dışarıda kalacaktık. Ama mademki siz *Sevgi*'yi davet ettiniz, biz de o nereye giderse birlikte gideriz. Çünkü *Sevgi*'nin olduğu yerde, *Zenginlik* ve *Başarı* da vardır," derler.

Satranç Dersi

Kimlere meydan okumaz ki insan,
tek başına düşündüğü zaman...

La Fontaine

Genç bir adam kendi yöresinde çok tanınan bir bilgenin yanına gitti. Derdi biraz farklıydı. Genç yaşında hep başarı kazanmıştı. Babasından devraldığı küçük işi hızla büyütmüş, zengin olmuştu. Çevresindeki herkes ona saygı gösteriyordu.

Düşmanı yoktu. Evlilikleri başarılı olmuş, çok genç yaşlarda başlayarak birkaç kez baba olmuştu. Ve genç adamın derdi de buradan sonra başlıyordu. Bu kadar erken başarı, çok başarı, çok sayılmak yüzünden bütün çevresindeki insanları 'küçük' görmeye başlamıştı.

Genç adam için 'önemli' hiçbir iş, hiçbir insan, hiçbir durum kalmamıştı. Hiçbir konuşmayı birkaç dakikadan fazla dinleyemiyor, okumaya başladığı her şeyi birkaç dakika içinde elinden bırakıyordu.

Bilge kişi genç adamı uzun uzun dinledi. Genç adam anlattıkça anlattı. Sonra da bilge kişi sordu:

"Yaparken zevk aldığın, her şeyden daha fazla ilgini çeken hiçbir şey yok mu?"

Genç adam bir süre düşündü ve cevap verdi:

"Satranç," dedi. "Ama satrancı da çok iyi oynadığım için rakip bulamıyorum."

Bilge kişi "Güzel," dedi. "Burada bir öğrencim var, o da iyi satranç oynuyor."

Öğrencisini çağırdı, satranç masası kuruldu. Genç adam ve öğrenci karşılıklı oturdular. Bilge kişi aniden "Bir dakika," dedi. "Bu satranç karşılaşması biraz farklı olacak. Kaybeden, kafasını da kaybedecek. Kaybedenin kafasını ben kendi elimle, kendi hançerimle keseceğim. Tamam mı?"

Öğrencisi "Tabii efendim," deyince genç adam da daha zayıf bir sesle, "Tamam," dedi.

Oyun başladı. Her şeyi en iyi yapan, her şeyde en başarılı genç adam boncuk boncuk terliyordu. Yaptığı her atak, bilgenin öğrencisi tarafından ustaca savuşturuluyordu. Genç adam terlemeye devam ediyordu. Bir süre sonra savunmaları düşmeye başladı. Öğrenci, usta hamlelerle genç adamı sıkıştırmıştı.

Genç adam bir an bilge kişiye baktı. Gözleri korku doluydu. Bilge kişi o an bir el darbesiyle satranç masasını devirdi:

"Tamam bitti! Hiç kimsenin kafası kesilmeyecek!"

Genç adam önüne bakıyordu.

Bilge kişi konuştu:

"İşte tekrar tutkuyu yaşadın, dikkatini toplamayı öğrendin, hiç kimseyi küçümsememen gerektiğini gördün, her an ölümün yanında yaşadığın için her şeye değer vermen gerektiğini anladın."

Sonra bilge ve öğrencisi yere saçılmış satranç taşlarını birlikte toplayıp kutusuna koydular.

Neyi Önemsersen Onu Duyarsın

Talih insana bütün nimetlerini verse, onları tadabilecek bir ruh gerekir... Bizi mutlu eden; bir şeyin sahibi olmak değil, tadına varmaktır...

Michal de Montaigne

Bir gün New York'ta bir grup iş arkadaşı, yemek molasında dışarıya çıkar. Gruptan biri, bir Kızılderili'dir. İnsan kalabalığı, siren sesleri, yoldaki iş makinelerinin çıkardığı gürültü ve korna sesleri arasında ilerlerlerken Kızılderili, kulağına cırcır böceği sesinin geldiğini söyleyerek böceği aramaya başlar.

Arkadaşları, bu kadar gürültünün arasında bu sesi duyamayacağını, kendisinin öyle zannettiğini söyleyip yollarına devam eder. Aralarından bir tanesi inanmasa da Kızılderili arkadaşına eşlik eder. Kızılderili, yolun karşı tarafına doğru yürür, arkadaşı da onu takip eder. Binaların arasındaki bir tutam yeşilliğin arasında gerçekten bir cırcır böceği bulurlar.

Arkadaşı, Kızılderili'ye, "Senin insanüstü güçlerin var. Bu sesi nasıl duydun?" diye sorar.

Kızılderili ise bu sesi duymak için insanüstü güçlere sahip olmaya gerek olmadığını söyleyerek arkadaşına kendisini takip etmesini söyler.

Kaldırıma geçerler ve Kızılderili cebinden çıkardığı bozuk parayı kaldırımda yuvarlar. Birçok insan, bozuk para

sesini duyunca sesin geldiği tarafa bakarak kendi ceplerinden düşüp düşmediğini kontrol eder.

Kızılderili, arkadaşına dönerek, "Önemli olan, nelere değer verdiğin ve neleri önemsediğindir. Her şeyi ona göre duyar, görür ve hissedersin," der.

Derin Sır

Ana kolları şefkatten yoğrulmuştur, çocuklar orada derin derin uyurlar.

Victor Hugo

"Bebeğimi görebilir miyim?" dedi yeni anne.

Kucağına yumuşak bir bohça verildi ve mutlu anne, bebeğinin minik yüzünü görmek için kundağı açtı ve şaşkınlıktan âdeta nutku tutuldu! Anne ve bebeğini seyreden doktor hızla arkasını döndü ve camdan bakmaya başladı. Bebeğin kulakları yoktu.

Muayenelerde, bebeğin duyma yetisinin etkilenmediği, sadece görünüşü bozan bir kulak yoksunluğu olduğu anlaşıldı.

Aradan yıllar geçti, çocuk büyüdü ve okula başladı. Bir gün okul dönüşü eve koşarak geldi ve kendisini annesinin kollarına attı. Hıçkırıyordu... Bu onun yaşadığı ilk büyük hayal kırıklığıydı. Ağlayarak konuştu:

"Büyük bir çocuk bana ucube dedi."

Küçük çocuk bu kadersizliğiyle büyüdü. Arkadaşları tarafından seviliyordu ve oldukça da başarılı bir öğrenciydi. Sınıf başkanı bile olabilirdi eğer insanların arasına karışmış olsaydı.

Annesi her zaman ona, "Genç insanların arasına karışmalısın," diyordu ancak aynı zamanda yüreğinde derin bir acıma ve şefkat hissediyordu.

Delikanlının babası, aile doktoruyla oğlunun sorunu hakkında görüştü ve "Hiçbir şey yapılamaz mı?" diye sordu.

Doktor, "Eğer bir çift kulak bulunabilirse organ nakli yapılabilir," dedi.

Böylece genç bir adam için kulaklarını feda edecek birisi aranmaya başlandı. İki yıl geçti bir gün babası, "Hastaneye gidiyorsun oğlum, annen ve ben, sana kulaklarını verecek birini bulduk ancak unutma bu bir sır," dedi.

Operasyon çok başarılı geçti ve âdeta yeni bir insan yaratıldı. Yeni görünümüyle psikolojisi de düzelen genç, okulda ve sosyal hayatında büyük başarılar elde etti. Daha sonra evlendi ve diplomat oldu. Yıllar geçti, bir gün babasına gidip sordu:

"Bilmek zorundayım, bana bu kadar iyilik yapan kişi kim? Ben o insan için hiçbir şey yapamadım."

"Bir şey yapabileceğini sanmıyorum," dedi babası. "Fakat anlaşma kesin, şu anda öğrenemezsin, henüz değil!"

Bu derin sır yıllar boyunca gizlendi. Ancak bir gün açığa çıkma zamanı geldi. Hayatının en karanlık günlerin-

den birinde, annesinin cenazesi başında babasıyla birlikte bekliyordu. Babası yavaşça annesinin başına elini uzattı ve kızıl kahverengi saçlarını eliyle geriye doğru itti, annesinin kulakları yoktu.

"Annen hiçbir zaman saçını kestirmek zorunda kalmadığı için çok mutlu oldu," diye fısıldadı babası. "Ve hiç kimse, annenin güzelliğinden şüphe duymadı, öyle değil mi?"

Ana Kız Gibi

Kötülük edebilmek ellerinde iken
bütün ömrünü doğrulukla geçirmek
çok güç ve övmeye değer bir şeydir.

Eflatun

Uzun yıllar önce Çin'de Lili adlı bir genç kız evlenir, aynı evde kocası ve kaynanasıyla yaşamaya başlar. Ancak kısa süre sonra kayınvalidesiyle geçinmenin çok zor olduğunu anlar. İkisinin kişiliği tamamen farklıdır, bu da onların sık sık kavga edip tartışmalarına yol açar. Bu, Çin geleneklerine göre hoş bir davranış değildir ve çevrenin tepkisine neden olur.

Birkaç ay sonra bitmez tükenmez gelin kaynana kavgalarından ev hem kendisi hem de annesiyle karısı arasında kalan eşi için cehennem hâline gelmiştir. Artık bir şey yapmak gerektiğine inanan genç kız, doğruca babasının eski arkadaşı olan baharatçıya koşar ve derdini anlatır.

Yaşlı adam ona bitkilerden yaptığı karışımı hazırlar ve bunu üç ay boyunca her gün azar azar kaynanasına yapacağı yemeklere koymasını söyler. Zehir az az verilecek, böylece onu gelininin öldürdüğü belli olmayacaktır. Yaşlı adam genç kıza kimsenin ve eşinin şüphelenmemesi için kaynanasına çok iyi davranmasını, ona en güzel yemekleri yapmasını, her zamankinden daha büyük bir ilgi göstermesini söyler.

Sevinç içinde eve dönen Lili yaşlı adamın dediklerini aynen uygular. Her gün en güzel yemekleri yapar ve kaynanasının tabağına azar azar zehri damlatır. Kimseler şüphelenmesin diye de ona çok iyi davranır.

Bir süre sonra kayınvalidesi de çok değişmiştir ve gelinine kendi kızı gibi davranmaya başlar. Evde artık barış rüzgârları esiyordur.

Genç kız kendisini ağır bir yük altında hisseder. Yaptıklarından pişman vaziyette baharatçı dükkânının yolunu tutar ve yaşlı adama, şimdiye kadar kaynanasına verdiği zehirleri onun kanından temizleyecek bir iksir yapması için yalvarır. Kayınvalidesinin artık ölmesini istememektedir.

Yaşlı adam karşısında gözyaşlarını tutamadan konuşup duran Lili'ye bakar ve kahkahalarla gülmeye başlar. Ardından der ki:

"Sevgili Lili! Sana verdiklerim sadece vitaminlerdi. Olsa olsa kayınvalideni daha da güçlendirdin, hepsi bundan ibaret. Gerçek zehir ise senin beyninde olandı. Sen ona iyi davrandıkça o da sevgiye yöneldi. Böylece siz gerçek ana kız oldunuz!

Niçin Oynamıyorsun?

Parçaları kaybolmuş puzzle gibi
artık insanlar. Kiminin kalbi,
kiminin ruhu, kiminin beyni yok.

Chuck Palahniuk

Yaşlı adam, bir konfeksiyon mağazasına ait vitrine uzun uzun baktıktan sonra ilerideki yeşillikte oynayan çocukların en zayıfına dönerek, "Küçük!" diye seslendi. Bana biraz yardımcı olur musun?

Çocuk, hafta sonlarında yaptıkları misket oyununu ilk defa kazanmış olmasına rağmen arkadaşlarını bırakıp geldi. Yedi-sekiz yaşlarındaydı ve üzerindeki elbiseler, tek kelimeyle dökülüyordu.

Yaşlı adam, çocuğun saçlarını okşadıktan sonra, "Vitrindeki elbiseyi giymeni istemiştim," dedi. "Bakalım üzerine uyacak mı?"

Çocuk, bu teklifi ilk önce şaka sandı. Ama adam son derece ciddiydi. Onunla birlikte mağazaya girerken ilk önce rüyada olup olmadığını, daha sonra da şimdiye kadar yeni bir elbise giyip giymediğini düşündü. Genellikle ailedeki büyük çocuğa alınan veya komşular tarafından verilen giyecekler, elbiselerin ona dar gelmesiyle birlikte ortanca kardeşe kalır, birkaç sene sonra da dizleri aşınmış veya delinmiş vaziyette kendisine yamanırdı.

Ama her zaman hasta dedikleri babasının ne kadar zor para kazandığını bildiğinden bu işe bir kere bile itiraz etmemişti. Şimdi ise ilk defa yeni bir elbisesi olacaktı. Üstelik de bayrama üç gün kala.

Çocuk, yaşlı adamın gösterdiği elbiseleri giydiğinde büyümüş olduğunu ilk defa fark etti. Çizgili kadifeden yapılmış pantolon, bacaklarının ne kadar uzun olduğunu ortaya koyarken yeni ceketi de omuzlarını iyice geniş göstermişti. Fakat hepsinin üzerine giydiği kaban bir başkaydı ve artık üşümeyecekti. Çocuk, biraz önce kazandığı misketleri onun cebine bıraktığında iyice keyiflendi. İrili ufaklı misketler, gayet derin olan ceplerin bir köşesinde kalmıştı. Demek ki her bir cep, en az elli misket alabilirdi.

Yaşlı adam, çocuğu sağa sola döndürdükten sonra elbiselerin paketlenmesini istedi. Ve iş tamamlandığında tezgâhtara dönerek, "Elbiseleri torunuma alıyorum," dedi. "Kendisine sürpriz yapacağım için onları bu çocuğun üzerinde denedim. İkisinin de boyu falan aynı da…"

Çocuk, bir anda beyninden vurulmuşa döndü ve ne diyeceğini bilemedi.

Ama artık büyüdüğüne göre, bir şey belli etmemeliydi. Aynaya son bir defa baktıktan sonra, üzerindekileri yavaşça çıkartarak bir kenara fırlattığı eskileri giydi. Adam, elbi-

selerin torununa uyacağından emindi. Yaptığı hizmet için çocuğa bir çiklet parası vermek istediğinde onu yanında göremedi. Haylaz velet, belli ki bu işten sıkılmıştı.

Çocuk, arkadaşlarının yanına döndüğünde bir kenara çekilerek onları seyretmeye koyuldu. Ve bütün ısrarlara rağmen oyuna katılmadı.

Arkadaşları, "Niçin oynamıyorsun?" diye sordular. "En güzel misketleri sen kazanmıştın."

Çocuk, inci gibi yaşlar süzülen gözlerini arkadaşlarından kaçırmaya çalışırken, "Misketlerim, bu elbiselere yakışmayacak kadar güzeldi," dedi. "Bu yüzden onları, bayramlık kabanımın cebine sakladım."

İnsanı Düzeltince...

İnsan nadir değil, insanlık nadirdir.
İnsan az değil, doğruluk azdır.

Yusuf Has Hacip

Adam, bir hafta yoğun bir şekilde çalıştıktan sonra pazar sabahı kalktığında bütün haftanın yorgunluğunu çıkarmak için eline gazetesini aldı ve bütün gün miskinlik yapıp evde oturacağını düşündü.

Tam bunları düşünürken oğlu koşarak geldi ve sinemaya ne zaman gideceklerini sordu. Baba oğluna söz vermişti, onu bu hafta sonu sinemaya götürecekti ama hiç dışarıya çıkmak istemediğinden bir bahane uydurması gerekiyordu.

Gözüne gazetenin promosyon olarak dağıttığı dünya haritası ilişti. Önce dünya haritasını küçük parçalara ayırdı ve oğluna, "Eğer bu haritayı düzeltebilirsen seni sinemaya götüreceğim," dedi. Bir yandan da, "Oh be! Kurtuldum, en iyi coğrafya profesörünü bile getirsen bu haritayı akşama kadar düzeltemez," diye düşündü.

Aradan on dakika geçtikten sonra oğlu babasının yanına koşarak geldi ve "Baba, haritayı düzelttim artık sinemaya gidebiliriz," dedi.

Adam önce inanamadı ve görmek istedi. Gördüğünde de hâlen hayretler içindeydi ve bunu nasıl yaptığını sordu oğluna.

Çocuk, "Bana verdiğin haritanın arkasında bir insan vardı. İnsanı düzelttiğim zaman dünya kendiliğinden düzelmişti," dedi.

Oyuncak Araba

Arkadaşlar ve iyi niyet, sizi paranın gidemeyeceği yerlere götürür.

Matgaret Walker

Arkadaşım Gayle dört yıldan bu yana kansere karşı yaşam mücadelesi veriyordu. Diğer arkadaşlarımla birlikte onu ziyarete gittiğim bir gün çocukluk düşlerimizden söz ediyorduk.

Gayle başını pencereye doğru çevirdi. Gözleri çok uzaklarda, sesi sitem dolu, "Ben kumandalı, kırmızı bir oyuncak arabamın olmasını isterdim hep ama doğum günümde ne istediğimi söylersem, dileğimin gerçekleşmeyeceği korkusuyla hiç kimseye söyleyememiştim bunu. Bu nedenle de asla kumandalı, kırmızı bir oyuncak arabam olmadı," dedi.

Gayle'i ziyaretimden birkaç gün sonraydı. Çok sevdiğim dondurmayı almak için sırada beklerken birden dondurmacının vitrinindeki kırmızı oyuncak arabayı gördüm. Yanına da bir not iliştirilmişti:

"Dondurmanızı alırken vereceğimiz kuponu doldurmayı unutmayın, belki de çekiliş sonunda bu kumandalı araba sizin olabilir."

Hemen Gayle'in sözleri geldi aklıma. Birkaç hafta boyunca sürekli dondurma alıp verdikleri kuponları doldur-

dum. Hiçbir çekilişte de kazanamadım. Bu kırmızı arabayı mutlaka Gayle'e almalıydım.

Dördüncü haftanın sonunda artık çekilişte kazanmaktan ümidimi yitirmiştim. Dükkân sahibiyle konuşarak bana bu arabalardan bir tanesini satmalarını rica ettim.

Dükkân sahibi, dört haftadır her gün dondurma alıp kuponları doldurduktan sonra büyük bir heyecanla çekiliş sonuçlarına baktığımın gözünden kaçmadığını söyledi. Ardından da gözlerimin içine bakarak, "Söyler misiniz, neden bu kadar çok istiyorsunuz bu arabayı?" diye sordu.

Gözlerimden süzülen yaşlara aldırmadan ona arkadaşımdan söz ettim. Çok etkilenmişti.

"İstediğiniz oyuncak arabayı verdiğiniz adrese göndereceğim," dedi.

Yazdığım çeki masanın üstüne bırakarak büyük bir mutlulukla evime geldim.

Ertesi günü Gayle'i ziyarete gittiğimde gözleri ışıl ışıldı. Elindeki kırmızı oyuncak arabayı göstererek küçük bir çocuk heyecanıyla, "Bak," dedi. "Bunca yıl bekledim ama nihayet dileğim gerçekleşti, hem de tam istediğim gibi!"

Ertesi günü postacı bir zarf uzattı elime.

Açıp okumaya başladım:

"Sevgili Bonnie, annem ve babam da kanserdi ve ikisini de altı ay gibi kısa bir sürede kaybettim. İkisi için de çok çabaladım ama doğrusu dostlarımın sevgisi ve cömertliği olmasaydı hiçbir şey yapamazdım. Gerçek dostlarım olduğu için kendimi hep şanslı hissettim. Gayle'de senin gibi bir dostu olduğu için çok şanslı. En iyi dileklerimle! Norma."

Dondurma dükkânının sahibiydi mektubu yazan. Benim masasına bıraktığım çek de zarfın içindeydi.

Fakirliğin Anlamı

Dünyanın en yoksul insanı, paradan başka hiçbir şeyi olmayandır.

Arthur Schopenhauer

Günlerden bir gün bir baba ve zengin ailesi oğlunu köye götürdü. Bu yolculuğun tek amacı vardı, insanların ne kadar fakir olabileceklerini oğluna göstermek. Çok fakir bir ailenin çiftliğinde bir gece ve gün geçirdiler.

Yolculuktan döndüklerinde baba oğluna sordu:

"İnsanların ne kadar fakir olabildiklerini gördün mü?"

"Evet!"

"Ne öğrendin peki?"

Oğlu cevap verdi:

"Şunu gördüm: Bizim evde bir köpeğimiz var, onlarınsa dört. Bizim bahçenin ortasına kadar uzanan bir havuzumuz var, onlarınsa sonu olmayan bir dereleri. Bizim bahçemizde ithal lambalar var, onlarınsa yıldızları. Bizim görüş alanımız ön avluya kadar, onlarsa bütün bir ufku görüyorlar."

Oğlu sözünü bitirdiğinde babası söyleyecek bir şey bulamadı.

Oğlu ekledi:

"Teşekkür ederim baba, ne kadar fakir olduğumuzu gösterdiğin için!"

Hipokrat Yemini

Hiçbir gerçek, onu görmemeye
çalışmaktan daha acı verici değildir.

Goethe

Hızlı bir çalışma temposunun ardından saatin beş olduğunu, kat nöbetini devretmeye gelen hemşire arkadaşlar sayesinde fark etmiştik. Çocuk servisinde çalışıyordum ve bu servis hastanelerin en yoğun ve gürültülü servisidir.

Artık günün yoğunluğu geçmiş, servis sessizleşmişti. Akşam tedavilerini henüz bitirmiş, ofiste çay içmeye gitme telaşındaydım. Günün ilk çayını içme fırsatını yakaladım nihayet, diye kendi kendime düşünüyordum. Tedavi odasından çıktığımda aynada kendimi tanıyamadım. Kep dağılmış, saç baş karışmış, yorgun, bitkin bir hâldeydim.

Ofise geldiğimde hemşire odasının telefonu çalıyordu. Oturduğum yerden büyük bir güçlükle ayağa kalktım ve telefona gittim. Karşıdaki ses, acilde trafik yaralılarının olduğunu, içlerinde çocukların da bulunduğunu, damar bulamadıklarından dolayı acile yardıma gelmemi söylüyordu.

Tüm yorgunluğumu unutmuş, hızla acil servisine yönelmiştim ki diğer telefonda nöbetçi doktorun icapçı* beyin cerrahıyla tartıştığını duydum. Nöbetçi doktorun sesi ortalığı çınlatıyordu:

* Nöbeti hastane yerine evde tutan ve her an hastaneden çağrılmayı bekleyen doktor.

"Ne yapalım? Bırakalım ölsün mü bu insanlar? Gelmek zorundasınız! Gittiğiniz davet beni ilgilendirmez! Nöbet değiştirseydiniz çok önemli bir davetti madem. Siz Hipokrat yemini etmediniz mi?"

Konuşma böyle sürüp giderken gelen asansöre binip koşarak acil servisine gittim. Her yer kan revan içindeydi ve ağlayan, koşuşturan, yakınını bulmaya çalışan bir yığın insan vardı. Bu ortamda ne denli sağlıklı iş yapabilirdik, bilmiyordum ama herkes elinden geleni, birilerine bakma gayretini gösteriyordu.

Acil serviste yatak kalmamıştı. Yaralılar sedyelere yatırılmış, ilk müdahale yapılıncaya kadar bekletiliyorlardı. Onları yetersiz kalan personel yerine aileleri sevk edildikleri üst katlardaki servislere çıkartıyordu.

Onca kazazede içinde başında kimsesi olmayan ama durumu da oldukça ağır on beş-on yedi yaşlarında bir genç vardı. Gerekli müdahalesi yapılmış fakat sevk edildiği beyin cerrahı henüz görev yerine gelmediği için orada bekletiliyordu.

Yaralılara serum ve tedavileri uyguladıktan sonra o çocuğun başına giderek ilgilenmeye çalıştım. Şuuru yerindeydi, konuştuklarımı anlıyor fakat cevap veremiyordu. Hayatının son anlarını yaşadığını görüyor ve yalnız oldu-

ğu için korkunç derecede üzülüyordum. Onu orada yalnız bırakamıyordum. Zaten ben onunla ilgilenirken acil servis boşalmış, tüm hastalar gerekli servislere dağıtılmıştı.

Genç iyice kötü olmuştu, ellerimi sımsıkı tutuyordu. Bırakma dercesine gözlerinden yaşlar süzüldükçe ben de kendimi tutmakta zorlanıyordum. Eğildim yanaklarından öptüm. "Bırakmayacağım seni, sakin ol, üzülme sakın," diyordum. Hiç tanımadığım, daha önce hiç görmediğim bu insana anlatılmaz bir yakınlık hissediyor, sanki onun acısının aynısını çekiyordum.

Çok acı çekiyordu, hem yalnızlığından hem de geçirmiş olduğu beyin travmasından. Ne kadar süre daha onunla kaldığımı hatırlamıyorum.

O artık aramızda değildi, bu dünyayı terk etmişti ve ben gelmeyen doktoru suçluyor, içimden lanetler yağdırıyordum.

Derken beyin cerrahı gelmişti. Hastanın, daha doğrusu ex olmuş (ölmüş) gencin üzerindeki çarşafı almamı söyledi. Çarşafı kaldırdığımda doktorun hiçbir şey söyleme fırsatı olmadan yere düştüğünü gördüm. Ne olduğunu anlamaya çalışıyordum. Yemekli bir davetten gelmişti, acaba çok mu sarhoş ya da kalp krizi mi geçiriyor, diye düşünürken diğer doktor arkadaşları olaya müdahale etmişlerdi bile.

Ölen o gencecik insanın babasıydı bu doktor ve kendi evladının tedavisi için çok geç kalmıştı ne yazık ki! Kötü günde oğlunun acısıyla felç geçirmiş ve görevine yeniden dönememişti.

Üçlü Filtre

İnsanların da yan etkileri var. Bazıları başını döndürürken, bazıları mideni bulandırabiliyor.

Nicanor Parra

Bir gün bir tanıdığı büyük filozofa rastladı ve dedi ki:

"Arkadaşınla ilgili ne duyduğumu biliyor musun?"

"Bir dakika bekle," diye cevap verdi Sokrates. "Bana bir şey söylemeden evvel senin küçük bir testten geçmeni istiyorum. Buna 'Üçlü Filtre Testi' deniyor."

Adam şaşkınlıkla tekrarladı:

"Üçlü Filtre!"

"Doğru," diye devam etti Sokrates. "Benimle arkadaşım hakkında konuşmaya başlamadan önce, bir süre durup ne söyleyeceğini filtre etmen, iyi bir fikir olabilir. Bu teste Üçlü Filtre dememin nedeni de bu zaten. Birinci filtre, 'Gerçek Filtresi': Bana birazdan söyleyeceğin şeyin tam anlamıyla gerçek olduğundan emin misin?"

"Hayır," dedi adam. "Aslında bunu sadece duydum ve…"

"Tamam," dedi Sokrates. "Öyleyse sen bunun gerçekten doğru olup olmadığını da bilmiyorsun. Şimdi ikinci

filtreyi deneyelim, 'İyilik Filtresini'. Arkadaşım hakkında bana söylemek üzere olduğun şey, iyi bir şey mi?"

"Hayır, tam tersi..."

"Öyleyse," diye devam etti Sokrates. "Onun hakkında bana kötü bir şey söylemek istiyorsun ve bunun doğru olduğundan emin değilsin. Fakat yine de testi geçebilirsin çünkü geriye bir filtre daha kaldı. 'İşe yararlılık filtresi.' Bana arkadaşım hakkında söyleyeceğin şey benim de işime yarar mı?"

"Hayır, yani sanmıyorum…"

Bu cevapların sonucunda Sokrates şöyle dedi:

"Eğer, bana söyleyeceğin şey doğru değilse, iyi değilse ve işe yarar, faydalı değilse bana niye söyleyesin ki?"

Anne Adayları

Çocuklar için annenin kalbi mıknatıs,
gözleri kutup yıldızı gibidir.

Johann Herder

Zengin bir çift, Meksika'da bir tatil beldesine geldiler. Adam arkadaşlarıyla golf oynamak için golf sahasına yöneldi. Kadın yılda bir kez düzenlenen ve aradığı antika eşyaları bulacağına emin olduğu özel bir açık artırmaya davetliydi.

Kendisini açık artırmanın yapılacağı yere götürmesi için bir taksi çevirdi. Yolda taksi sürücüsü direksiyon hâkimiyetini kaybetti ve bir at arabasına çarptı. Hayvanlar ve at arabasının üzerindeki meyveler dört tarafa saçıldı.

Çarpmanın etkisiyle at arabasının üzerinde oturmakta olan on yaşında iki çocuk fırlayıp çalıların arasına düştü. Kadın başından yaralanmış olduğu hâlde çocukların iyi olup olmadıklarını görmek için yanlarına koştu. Çocuklar sersemlemişlerdi ve kanlar içindeydiler.

Kadın yanlarına yaklaşınca korkuyla geri çekildiler. Onların güvenini kazanmak için dört küçük çocuğuyla çektirdiği bir fotoğrafını çıkardı. Fotoğrafı daha iyi görmek için kadına yaklaşan çocuklardan biri kırık dökük bir İngilizce'yle sordu:

"Sen anne?"

Kadın gülümsedi.

"Evet, ben anne."

Çocuklar hemen kadının kucağına atıldılar ve ona sarılıp titremeleri geçene kadar öylece kaldılar. Kadın birinin bacağında derin bir yara olduğunu gördü. Etrafta bez parçası bulamayınca pahalı elbisesinden bir parça koparıp yarayı sardı.

Taksi sürücüsü yardım getirmeye gitmişti. Hep birlikte beklerken yanlarında külüstür bir araba durdu. Sürücü, para verirlerse onları hastaneye götüreceğini söyledi.

Kadın, "Memnuniyetle," dedi. Ama çocuklar meyvelerin yanından ayrılmak istemiyorlardı. Bunları satmak için pazara gidiyorlardı ve akşam eve elleri boş dönerlerse başlarına bela açılırdı. Kadın çocuklara 25'er dolar verdi, bu yeter de artardı.

Hastaneye vardıklarında çocukları hastaneye kabul etmediler, ta ki kadın tedavi masraflarını vereceğini söyleyene kadar.

İki saat sonra işleri bitince kadın çocukları eve götürmek üzere bir limuzin çağırdı. Ne kadar şanslı olduklarını görüp sevinen çocuklar limuzine bindikten sonra aralarında İspanyolca konuşmaya başladılar.

Kadın duyduklarının tek bir sözcüğünü bile anlamıyordu ama onların neşeli hâlleri hoşuna gidiyordu. Yolda bir yerde çocuklar sürücüden durmasını istediler.

Limuzinden inip küçük bir kızın devrilmiş oyuncak arabasını düzeltmesine yardım ettiler. Onu ve iki kız arkadaşını kendileriyle birlikte limuzine davet ettiler. Şimdi beşi birden hiç durmamacasına konuşuyorlardı.

Köye varana kadar çocuklar şoförü birkaç kere daha durdurup başka kızları da limuzine aldılar. Köye ulaştıklarında arabayı doldurmuşlardı.

Köyde çocuklar arabadan inip gözden kayboldular. Ama daha kadın oradan ayrılmadan yeniden arabanın çevresinde belirdiler. Her birinin elinde birer külah dondurma vardı.

Kadın, şoföre, "Neden değerli paralarını yabancılara dondurma alarak harcıyorlar?" diye sordu. "Ve bu küçük kızlara neden bu kadar kibar davranıyorlar?"

Şoför çocuklara dönüp onlara kadının sorusunu çevirdi.

Çocukların gülümseyişleri yılbaşı ağaçları gibi ışıl ışıldı. Kadına sıkı sıkı sarılıp gururla yanıt verdiler:

"Tenemos que cuidarles a ellas especialmente, porque algun dia ellas van a ser una madra para alguien."

"Ne diyorlar?" diye şoföre sordu kadın.

"Onlara özel bir ilgi göstermeliyiz çünkü bir gün onlar da sizin gibi birinin annesi olacaklar!"

Cömertlik Dersi

Cömertlik, sadece verdiklerinizle değil, hareketlerinizle de ölçülür.

Frank A. Clark

Yaşlı adam, delikanlının cebine bir şeyler bırakırken, "Allah senden razı olsun evladım," dedi. "Bu ihtiyarı yeniden doğmuş gibi sevindirdin. Şu ufak hediyemi alırsan, daha da sevindireceksin."

Delikanlı, yapmış olduğu iyiliğin makbule geçeceğini daha işin başındayken biliyordu. Yol kenarında ağlayan dört-beş yaşlarındaki çocuğun kaybolduğunu anlamış ve onun nereden geldiğini soruşturduktan sonra bir taksiye bindirip evine getirmişti.

Fakat delikanlı, aradığı evi bulduğunda büyük bir hayal kırıklığına uğradı.

Yol boyunca gözü önünde canlandırdığı yüzme havuzlu ve uydu antenli villanın yerine, karşısında derme çatma bir gecekondu duruyordu. Üstelik kapıyı da çocuğun dedesi açmış ve torununa hasretle sarıldıktan sonra kendisine teşekkür edip cebine birkaç kuruş bırakmıştı.

Delikanlı, sohbet sırasında çocuğun anne ve babasının kaza sonucunda vefat ettiğini öğrenmiş ve yaşlı adamın bir ara ağlamasından istifade ederek cebine konulanları el

yordamı ile kontrol etmeyi becermişti. Üç beş tane bozuk para, koskoca ceket cebinin köşesini bile doldurmuyordu.

Evin hâline bakılırsa yaşlı adam oldukça fakirdi. Ama hiç olmazsa taksi parasını karşılayacak kadar bir bahşiş veremez miydi?

Delikanlının yüklü bir hediyeyle yolunu bulma hayalleri yıkılmış ve içinde bir şeyler kıpırdanmaya başlamıştı. Anlaşılan tahammül edilemeyecek derecede cimri bir ihtiyarla karşı karşıyaydı ve ona mutlaka bir ders vermesi gerekiyordu.

Yaşlı adamın yüzüne dik dik bakarken cebindeki bozuklukları avuçladı ve çocuğun ayakları dibine fırlatarak, "Git de kendine oyuncak al ufaklık," dedi. "Böylelikle cömertlik nedir öğrenmiş olursun."

Yavrucak yere eğilerek paraları topladığında delikanlının gözleri yerinden çıkacak gibi oldu. Çocuğun küçücük avuçlarında dört-beş tane altın lira parıldıyordu.

Şimdilik...

İnsanın olgunlaşması için mutlaka acılarla yoğrulması gerekir. Çünkü o hem taş hem de heykeltıraştır.

Napolyon Bonapart

İlkokulda okuyan oğlum, yakın arkadaşlarından birini evimize getirmişti. Ödevleri bittiğinde küçük misafirimizi konuşturmak amacıyla, "Bisikletin var mı?" diye sordum. "Tatil yakın biliyorsun."

Sorumla fazla ilgilenmemiş görünerek, "Annem şimdilik yeterli paramız olmadığını söyledi," dedi. "Herhâlde daha sonra alabiliriz."

Çocuğun bu sözleri, durumlarının yakında düzeleceğine dair inancını gösteriyordu. Hele hele kullandığı şimdilik ifadesinde, kuvvetli bir teslimiyetin izleri vardı.

Daha sonra ona parkta rastladım. Yanında okul çantası, çimenlerin üzerine çömelmiş karıncaları seyrediyordu. Evlerinin okula uzak olduğunu biliyordum. Beni fark ettiğinde yavaşça yanına sokuldum ve babasının onu neden okuldan almadığını sordum.

"Babam kaza geçirdiği için hastanede yatıyor," dedi. "Okula şimdilik yalnız gidip geliyorum."

Tatile bir hafta kala onu tekrar gördüm. Tertemiz giyinmiş, saçlarını da ortadan ayırmıştı. Yanağını okşayarak,

"Bugün çok şıksın," dedim. "Yoksa babanı mı görmeye gidiyorsun?"

Çocuğun hafif bir tebessümden sonra söylediği sözler, kulaklarımda yankılandı:

"Hastaneye gitmiyorum efendim. Babam öldüğü için onu şimdilik göremeyeceğim."

Sevgiyi Hatırlamak

Birini sevmeye koyulmak başlı başına bir iş, bir girişimdir. Güç ister, yürek ister, körlük ister. Hatta başlangıçta öyle bir an vardır ki uçurumun üstünden sıçramak ister; düşünmeye kalkarsan aşamazsın onu.

Jean Paul Sartre

Eleanor, büyükannesine neler olduğunu anlamıyordu. Büyükannesi şekeri nereye koyduğunu, faturalarını ne zaman ödeyeceğini, markete alışverişe götürmek üzere onu evden ne zaman alacaklarını unutuyordu.

Eleanor annesine sordu:

"Büyükannemin nesi var? Eskiden çok düzenli bir insandı. Şimdi üzgün ve aklı karışık görünüyor ve her şeyi unutuyor."

Annesi, "Büyükannen yaşlanıyor. Şimdi sevgiye her zamankinden daha çok ihtiyacı var," dedi.

"Yaşlanmak nasıl bir şey? Her yaşlanan unutkan mı olur? Ben de mi öyle olacağım?"

"Yaşlanan herkes unutkan olmaz, Eleanor. Büyükannenin Alzheimer hastalığına yakalandığını sanıyoruz ve bu onu daha unutkan yapıyor. Gereksinim duyduğu bakımı görmesi için onu bir bakımevine götürmek zorunda kalabiliriz."

"Ama anne, bu çok kötü! O zaman büyükannem küçük evini çok özlemez mi?"

"Herhâlde özler ama yapabileceğimiz başka bir şey yok. Orada ona iyi bakılacak ve yeni arkadaşları olacak."

Eleanor üzülmüştü. Bu fikir hiç hoşuna gitmemişti.

"Onu sık sık ziyaret eder miyiz?" diye sordu. "Büyükannem unutkan da olsa onunla konuşmayı çok özleyeceğim."

Annesi, "Hafta sonları onu görmeye gideriz. Ona armağanlar da götürürüz," dedi.

Eleanor gülümsedi.

"Dondurma götürebiliriz. Büyükannem çilekli dondurmaya bayılır."

Annesi, "Tamam, çilekli dondurma götürürüz," dedi.

Büyükannesini bakımevinde ilk ziyaret ettiklerinde Eleanor ağlamamak için kendini zor tuttu.

"Anne burada neredeyse herkes tekerlekli sandalyede."

"Tekerlekli sandalyede olmak zorundalar yoksa düşerler. Büyükanneni gördüğün zaman gülümse ve ona ne kadar güzel göründüğünü söyle."

Büyükanne, güneşli salon dedikleri bir odanın köşesinde yalnız başına oturuyordu. Dışarıdaki ağaçlara bakıyordu. Eleanor büyükannesine sarıldı.

"Bak büyükanne, sana bir armağan getirdik," dedi. "Çilekli dondurma, senin en sevdiğinden."

Büyükanne söz etmeden kutuyu ve kaşığı eline alıp dondurma yemeye başladı.

Annesi Eleanor'a, "Eminim bunu çok sevdi," diyerek onu rahatlatmaya çalıştı.

Eleanor düş kırıklığına uğramıştı:

"Ama sanki bizi tanımadı."

"Ona biraz zaman vermelisin. Şimdi yeni bir çevrede ve buna alışması gerekiyor."

Ama büyükanneyi bir sonraki ziyaret edişlerinde de her şey aynıydı. Büyükanne dondurmayı yedi, onlara gülümsedi ama hiçbir şey söylemedi.

Eleanor, "Büyükanne benim kim olduğumu biliyor musun?" diye sordu.

Büyükanne, "Sen dondurma getiren kızsın," dedi.

Eleanor ona, "Evet ama ben Eleanor'um, senin torununum. Beni hatırlamıyor musun?" deyip kollarını yaşlı kadının boynuna doladı.

Büyükannenin yüzünde hafif bir gülümseme belirdi.

"Hatırlamak mı? Elbette hatırlıyorum. Sen dondurma getiren kızsın."

Eleanor, birdenbire büyükannesinin onu hiç hatırlamayacağını anladı. Büyükanne, yalnızca kendine ait bir dünyada, belirsiz anılarla ve yalnızlıkla dolu bir dünyada yaşıyordu.

Eleanor, "Seni çok seviyorum büyükanne!" dedi.

O sırada büyükannesinin yanağından bir damla yaş süzüldüğünü gördü.

"Sevgi," dedi. "Sevgiyi hatırlıyorum."

Büyükannesinin bu sözleri üzerine annesi, "İşte bir tanem, onun tüm istediği bu. 'Sevgi,'" dedi.

"O zaman ben de her hafta sonu ona dondurma getireceğim ve beni hatırlamasa bile ona sarılacağım."

Ne de olsa sevgiyi hatırlamak birinin ismini hatırlamaktan daha önemliydi.

Er ya da Geç

Kavuşmak mı?.. Belki.. Daha ölmedim!

Necip Fazıl Kısakürek

Dondurucu soğukta bir an önce evime varabilmek için hızla yürürken ayağımın ucunda bir cüzdan gördüm. Hemen aldım. Sahibini gösteren bir kimlik vardır diye acele acele açtım. İçinde üç dolar ve sararıp kat yerleri yıpranmış eski bir zarftan başka bir şey yoktu.

Sol üst köşede yalnızca gönderenin adresi, alıcı adresi yerinde bir posta kutusu numarası vardı. Bir ipucu bulabilmek, belki biraz da merakımı giderebilmek için zarfı açtım ve içindeki mektubu okumaya başladım.

Mektup, sol yanı çiçek resmiyle süslenmiş bir kâğıda, özenli bir el yazısıyla yazılmıştı ve "Sevgili Michael," diye başlayıp annesi yasakladığı için onu bir daha göremeyeceğini anlatarak devam ediyor, "Ama sakın unutma, seni daima seveceğim. Hannah," diye bitiyordu.

Elimde yalnızca mektubu yazan kişiyle mektubun yazıldığı kişinin birinci adları vardı. Eve gider gitmez hemen telefon idaresini aradım.

Görevli kişi, kendisine bildirdiğim adreste yaşayanların telefon numarasını vermesinin yasalara aykırı olduğunu

söyledi. Fakat ısrarım karşısında, "Belki, size yardımcı olabilirim," dedi. "Bu adreste bulunan numaraya telefon ederim ve onlar kabul ederlerse sizi görüştürebilirim, lütfen bekleyin."

İki üç dakika sonra görevlinin sesi geldi:

"Bağlıyorum efendim."

Telefonda, karşıdaki hanıma, Hannah diye birini tanıyıp tanımadığını, sordum.

"Bu evi, otuz yıl önce Hannah diye kızları olan bir aileden aldık," dedi.

"Peki, yeni adreslerini biliyor musunuz?"

"Hannah annesini bir huzurevine yatıracaktı. Oradan takip ederseniz, belki adres bulursunuz," deyip bana huzurevinin adını verdi.

Hemen aradım. Yaşlı annenin yıllar önce öldüğünü ama kayıtlarında kızına ait eski bir telefon numarasının bulunduğunu ve belki oradan bir bilgi alabileceğimi söylediler.

"Bunların hepsi aptalca aslında," dedim kendi kendime. İçinde sadece üç dolar ve altmış yıl önce yazılmış bir mektup bulunan cüzdanın sahibini aramak için bunca zahmete ne gerek vardı ki!

Ancak yine de kendime engel olamadım ve numarayı aradım.

Bir kadın, "Hannah bir huzurevinde kalıyor," dedi ve numarayı verdi. Hemen orayı çevirdim.

Ses, "Evet, Hannah burada yaşıyor," dedi.

Nihayet ona ulaşabilmiştim. Saat ona geliyordu ama hemen yola çıktım, Hannah'yı görmek için.

Huzurevine vardığımda devasa bir binanın üçüncü katındaki şirin bir odaya yönlendirdiler beni. Gümüş saçlı, sıcak tebessümlü bir yaşlı kadın karşıladı beni. Gözlerinin içi ışıl ışıldı. Cüzdanı ve mektubu gösterip onu ziyaret etme nedenimi açıkladım.

Derin bir iç çekti mektuba bakarken ve "Genç adam," dedi. "Bu mektup, Michael'la son bağlantımdı. Onu öyle seviyorum ki… Çok yakışıklıydı. Ama ben on altı yaşındaydım. Çok küçüğüm diye annem kesinlikle görüşmemize izin vermedi."

Derin bir nefes daha alıp anlatmaya devam etti:

"Michael Goldstein harika bir insandı. Eğer bulabilirseniz ona söyleyin lütfen. Onu hep düşündüm. Hep!"

Bir ufak sessizlik… Bir derin nefes daha…

"Ve onu hep sevdim…"

İki damla yaş damladı elindeki mektuba, ıslanan gözlerinden.

"Ve hiç evlenmedim. Michael gibi birisini bulamadım ki!"

Hannah'ya teşekkür edip odadan çıktım.

Binadan çıkarken danışmada beni karşılayan kız, "Hannah Hanım yardımcı olabildi mi size?" dedi.

Cüzdanı elimde sallayarak, "Hiç değilse bunun sahibinin soyadını öğrendim," dedim.

O sırada yanımda dikilip duran hademe bağırdı:

"Hey baksana… Bu Bay Michael'ın cüzdanı. Üzerindeki bu kırmızı şeritten onu nerede görsem tanırım. Cüzdanını hep kaybederdi zaten. Üç kere ben buldum, koridorlarda."

Şaşkınlıkla öğrendim ki Michael sekizinci katta yaşıyordu. Ok gibi fırladım tekrar asansöre. Michael yatmamıştı. Okuma odasında kitap okuyordu. Hemşire beni ve elimdeki cüzdanı gösterdi.

Michael elini arka cebine attı hızla, sonra sevinçle, "Evet, bu benim cüzdanım," dedi. "Öğleden sonraki yürüyüş sırasında kaybetmiş olmalıyım. Size teşekkür borçluyum."

"Hiçbir şey borçlu değilsiniz," dedim. "Ama özür dilerim. İpucu bulmak için açtım ve içindeki mektubu okudum."

"Mektubu okudun mu?"

"Sadece okumakla kalmadım, Hannah'yı da buldum."

"Buldun mu? Nerede? İyi mi? Hâlâ eskisi gibi güzel mi? Söyle, lütfen söyle!"

"Çok iyi, hem de harika," dedim yavaşça.

"Bana onun telefon numarasını ver. Yarın onu hemen arayacağım."

Elime sımsıkı sarıldı.

"O benim tek aşkımdı. Onu öyle sevdim ki asla evlenmedim. Çünkü bu mektup geldiğinde hayatımın bir anlamı kalmamıştı artık."

"Bay Goldstein," dedim. "Gelin benimle."

Asansörle üçüncü katta indik. Yaşlı kadının bakımıyla ilgilenen hemşireye hemen durumu anlatıp bizimle birlikte gelmesini rica ettim. Odasının kapısı açıktı. Hannah sırtı kapıya dönük televizyon izliyordu.

Hemşire ona yaklaştı, omzuna dokundu.

"Hannah," dedi. "Bu adamı tanıyor musun?"

Gözlüklerini ayarladı, tek kelime etmeden uzun uzun baktı. Heyecanlandığı her hâlinden belliydi. Fısıldar gibi, kekeleyerek, "Mich-ael," dedi.

Michael, kapıda kısık sesle, "Hannah, ben Michael, beni tanıdın mı?"

"Michael," diye yutkundu Hannah. "İnanmıyorum. Sen… Benim Michael'ım."

Michael, Hannah'ya doğru yürüdü yavaşça. Sarıldılar.

Hemşire yanıma geldiğinde onun da gözleri yaşlıydı.

"Gördün mü, bak?" dedim. "Yaşamda, yaşanması gereken her şey er ya da geç, bir gün kesinlikle yaşanacaktır."

Üç hafta sonra beni huzurevinden aradılar. Pazar günü bir nikâh vardı. Gelebilir miydim? Bu nikâhı kesinlikle kaçırmazdım.

Harika bir nikâh töreniydi. Hannah ve Michael beni nikâh şahidi yaptılar üstelik. Hannah açık bej elbisesi içinde çok güzeldi. Michael de lacivert takımı içinde hâlâ çok yakışıklı. Bir nikâh tanığı olarak söylüyorum bu gözlemlerimi.

Aşklarını on sekiz yaşın heyecanı ve duygusuyla yaşayan yetmiş altı yaşındaki gelin ile yetmiş dokuz yaşındaki damadın nikâhında keşke siz de bulunsaydınız. Altmış yıl önce bittiği sanılan bir aşk öyküsünün, altmış yıl sonra, kaldığı yerden nasıl filizlendiğine siz de tanık olacaktınız.

Bak, Abla Ne Verdi!

Yetime yakın ol, ona acı, başını okşa, beraber yemek ye! Böyle yapanın, kalbi yumuşar ve ihtiyaçları karşılanır.

Hz. Muhammed

Karla örtülmüş sokakta sağa sola koşuşuyor ve rastladığı kişilere avucunda tuttuğu şeyi gösteriyordu:

"Bak, abla ne verdi!"

Hadiseyi başından itibaren görmüş fakat ne olduğunu tam anlayamamıştım.

Okuldan çıkan kızlardan birisi yanına yaklaşmış ve yanağına bir öpücük kondurup küçük avuçlarına bir şeyler bırakmıştı.

Beş-altı yaşlarında olduğu anlaşılan yavrucak, kızın arkasından şaşkın şaşkın baktıktan sonra büyük bir sevinçle yerinden fırlamış ve belki şimdiye kadar kendisine verilen o tek hediyeyi başkalarına göstermenin telaşına kapılmıştı.

Sıra bana gelmiş olmalı ki gülen gözlerle bakıp aynı cümleyi tekrarladı:

"Bak, abla ne verdi!"

O değerli hazinesine duyduğum merakla küçücük ellerini aralayıp baktım. Soğuktan morarmış avuçlarında, erimeye başlayan bir kar topunu tutuyordu. Hem de dizlerine kadar kara gömülmüş bir vaziyette.

Çocuk, hızla kaybolmakta olan hazinesini birkaç kişiye daha göstermek arzusuyla koşarak yanımdan uzaklaştı. Acelesinden, iki-üç numara büyük olduğu anlaşılan ayakkabılarının ayağından fırladığını bile fark etmemişti.

Sokağın ilerisindeki bakkala onun kim olduğunu sorduğumda, "Anne ve babasını iki yıl önce kazada kaybetti," dedi. "Ona, Mahallenin Yetimi derler."

Meleğimin Adı Ne?

Annelerde kırık parçaları yapıştıran sihirli bir tutkal vardır.

Pam Brown

Bir zamanlar dünyaya gelmeye hazırlanan bir bebek varmış. Bir gün Allah'a sormuş:

"Allah'ım, beni yarın dünyaya göndereceğini söylediler fakat ben o kadar küçük ve güçsüzüm ki, orada nasıl yaşayacağım?"

"Tüm meleklerin arasından senin için bir tanesini seçtim. O seni bekliyor olacak ve seni koruyacak. Meleğin sana her gün ninniler söyleyecek ve gülümseyecek. Böylece sen onun sevgisini hissedecek ve mutlu olacaksın."

"Peki, insanlar bana bir şeyler söylediklerinde, dillerini bilmeden söylenenleri nasıl anlayacağım?"

"Meleğin sana dünyada duyabileceğin en güzel ve tatlı sözcükleri söyleyecek, sana konuşmayı dikkatle ve sevgiyle öğretecek."

"Peki, Allah'ım, ben seninle konuşmak istersem ne yapacağım?"

"Meleğin sana ellerini açarak bana dua etmeyi de öğretecek."

"Dünyada kötü adamlar olduğunu duydum, beni kim koruyacak?"

"Meleğin seni kendi hayatı pahasına dahi olsa daima koruyacak.

"Fakat ben, seni bir daha göremeyeceğim için çok üzgünüm."

"Meleğin sana sürekli benden söz edecek ve bana ulaşmanın yollarını sana öğretecek."

O sırada cennette bir sessizlik olur ve dünyanın sesleri cennete kadar ulaşır. Bebek gitmek üzere olduğunu anlar ve son bir soru sorar:

"Allah'ım eğer şimdi gitmek üzereysem lütfen çabuk söyle, benim meleğimin adı ne?"

"Meleğinin adının önemi yok, sen onu 'anne' diye çağıracaksın!"

Asla Geç Değil

Çoşku, zekadan daha önemlidir.
Albert Einstein

Okulun ilk günü, ilk derste profesörümüz, önce kendini tanıttı, sonra "Bu yıl, yepyeni bir öğrencimiz var. Çok ilginç biri, bakalım kim olduğunu bulabilecek misiniz?" dedi.

Ayağa kalkıp etrafa bakmaya başlamıştım ki yumuşak bir el omzuma dokundu. Arkama döndüğümde yüzü iyice kırışmış yaşlı bir hanımefendi bana gülümseyerek bakıyordu.

"Benim adım Rose, yakışıklı," dedi. "Seksen yedi yaşındayım. Madem tanıştık seni kucaklayabilir miyim?"

Gülümseyerek, "Elbette ki," dedim. "Hadi, sarıl bana."

Öyle sımsıkı sarıldı ki...

"Bu kadar genç ve masum yaşta üniversiteye niye geldin?" diye takıldım ona.

Minik bir kahkahayla yanıtladı:

"Buraya zengin bir koca bulmaya geldim. Evlenip birkaç çocuk doğuracağım. Sonra emekli olup dünya turuna çıkacağım."

Dersten sonra kantine gidip birer sütlü çikolata içtik. Hemen arkadaş olmuştuk. Ertesi gün ve ertesi üç ay, sınıftan hep birlikte çıktık ve hep kantinde laflad ık. Öyle akıllı ve öyle deneyimliydi ki onu dinlemekle, derslerden daha çok şey öğrendiğimi hissediyordum.

Sömestr boyunca Rose kampüsün ilahesi oldu. Nereye gitse etrafı çevriliyor, çok çabuk arkadaş ediniyordu. İyi giyinmeyi seviyor, diğer öğrencilerin ilgisini çekmeye bayılıyordu. Rose hayatını yaşıyordu. Hepimizden daha canlı, daha dolu yaşıyordu...

Sömestr sonunda, konuşma yapması için Futbol Balosu'na davet ettik Rose'u. Orada bize verdiği dersi unutmama imkân yok!

Konuşmasını önceden hazırlamış ve bir yığın karta kocaman kocaman yazmıştı. Elinde bu desteyle kürsüye yürürken kartları elinden düşürdü. Konuşma darmadağın olmuştu. Şaşkın, biraz da utanmış mikrofona doğru eğildi.

"Ne kadar beceriksizim, değil mi? Özür dilerim! Buraya gelmeden önce heyecanım yatışsın diye bir kadeh şarap içtim. Sonucu görüyorsunuz. Sanırım alkolden yardım ummak bir hataydı. Şimdi bu kartları toplasam bile onları yeniden sıraya koymam mümkün değil. Onun için en iyisi ben size aklımda kalanları söyleyeyim, olur mu?"

Biz kahkahalarla gülerken o bardaktan bir yudum su aldı ve konuşmasına başladı:

"Yaşlandığımız için eğlenmekten, oynamaktan, yaşamaktan vazgeçmeyiz... Eğlenmek, oynamak ve yaşamaktan vazgeçtiğimiz için yaşlanırız. Genç kalmanın, mutlu olmanın ve başarıya ulaşmanın sadece dört sırrı vardır... Her gün gülmek ve yaşama katacak mizah bulmak. Bir rüyanız olmalı mutlaka. Rüyalarınızı kaybettiniz mi, ölürsünüz. Etrafımızda dolaşan pek çok kişi aslında ölü ve bundan kendilerinin bile haberi yok.

Yaşlanmakla, büyümek arasında çok büyük bir fark vardır. Eğer on dokuz yaşındaysanız ve bir yıl hiçbir şey yapmadan, hiçbir şey üretmeden sırtüstü yatarsanız, sadece bir yaş yaşlanır, yirmi olursunuz...

Ben seksen yedi yaşındayım ve ben de bir yıl hiçbir şey yapmadan, hiçbir şey üretmeden sırtüstü yatarsam, seksen sekiz yaşımda olurum. Herkes bir yılda bir yaş yaşlanır. Bunun için özel bir yetenek ya da bilgiye ihtiyaç yoktur. Oysa bir yaş daha büyümek için mutlak bir şeyler yapmak, üretmek, kendini geliştirecek fırsatları bulmak ve kullanmak gerekir.

Asla pişman olmayın. Biz yaşlılar, genelde yaptıklarımızdan değil, yapmadıklarımızdan pişman oluruz çünkü.

Ölümden korkan insanlar, pişman olanlardır. Pişman olmaktan korktukları için hiçbir şey yapmayanlardır."

Ders yılı sonunda Rose, yıllarca önce başlayıp yaşam mücadelesi içinde ara vermek zorunda kaldığı üniversiteyi dereceyle bitirdi.

Mezuniyet töreninden bir hafta sonra, uykusunda, huzur içinde öldü. Cenaze törenine iki binden fazla üniversite öğrencisi katıldı.

"Yapabileceğimiz her şeyi yapmak için asla geç olmayacağını," hepimize, hem de nasıl öğreten bu muhteşem kadının anısına layık bir törendi bu.

Rose'un öğretisi aslında dünyanın bütün üniversitelerinde zorunlu ders olmalıydı.

Seninle Gurur Duyuyorum

Aristo'ya sormuşlar; "Yalan söylemekle ne kaybederiz?" Cevaplamış; "Doğruyu söylediğiniz zaman bile karşınızdakini inandırmayı."

Aristoteles

Yalnızca birkaç kez konuştuğunuz birisinin adını kırk üç yıl sonra anımsamanız hiç de kolay değildir.

On iki yaşlarında bir çocukken okul harçlığımı çıkartmak için evlere gazete dağıtıyordum ve adını şimdi anımsayamadığım o yaşlı bayan da benim müşterimdi. Bana 'bağışlama' konusunda öyle güzel ve unutulmaz bir ders verdi ki umarım, bir gün ben de birisine aynı duyguları, aynı güzellikte verebilirim.

Sıkıntıdan patlamak üzere olduğumuz bir cumartesi günüydü. Arkadaşımla birlikte yaşlı bayanın arka bahçesinde bir köşeye gizlenerek yerden aldığımız taşları evin çatısına atıyorduk.

Attığımız taşların çatının üzerinden yuvarlanarak köşelerden aşağıya düşmesini, kuyruklu yıldızların süzülerek gökyüzünden aşağıya doğru düşmesine benzeterek eğleniyorduk.

Kendime yerden çok düzgün bir taş bulmuştum. Elime alıp tüm gücümle fırlattım. Ama taş bu kez çatıya değil, dış kapının penceresine gelmişti. Kırılan cam sesini du-

yunca gizlendiğimiz yerden fırlayıp ardımıza bakmadan soluk soluğa kaçmıştık oradan.

Yaşlı bayanın bizi görmüş olması imkânsızdı. Tüm gece yaşlı bayanın beni yakalayabileceğini düşünerek korkudan uyuyamadım. Ertesi gün gazetesini vermek üzere kapısını çaldığım zaman her zamanki gibi içtenlikle gülümseyerek hatırımı sordu. Ama ben suçluluk duygusuyla yüzüne bakamıyordum.

Sonunda gazete dağıtımından kazandığım parayı biriktirmeye karar verdim. Üç hafta sonra tam yedi dolarım olmuştu. Bir kâğıda, "Camınızı istemeden kırdığım için çok üzgünüm, umarım koyduğum para onarımı için yeterlidir," yazarak parayla birlikte zarfın içine koydum.

Gece havanın kararmasını bekleyerek zarfı usulca yaşlı bayanın posta kutusuna attım. Ruhum bir anda özgürlüğe kavuşmuştu sanki. Artık eskisi gibi yaşlı bayanın gözlerinin içine bakabileceğimi düşünerek mutluluk duyuyordum.

Ertesi gün kapısını çalıp gazetesini uzattığım zaman her zamanki gibi içtenlikle gülümsedi gözlerime. Bu kez ben de karşılık vererek gözlerinin içine baktım. Tam arkamı dönüp gideceğim anda, "Ah, bir dakika, neredeyse unutuyordum, al bakalım bu kurabiyeler senin için," diyerek elindeki paketi uzattı.

Evden uzaklaşırken neşe içinde kurabiyeleri yemeye başladım. Birkaç kurabiye yedikten sonra pakette bir zarf olduğunu gördüm. Zarfı açtığım zaman içinde yedi dolar ve kısa bir not vardı:

"Seninle gurur duyuyorum!"

Çivi

Öfkenin başlangıcı çılgınlık, sonu pişmanlıktır.
Thomas Carlyle

Bir zamanlar çok öfkeli ve hırçın bir çocuk vardı. Çocuk, sonradan üzülse de kolayca öfkelenip hırçın davranışlar göstermekten kendini alamıyordu.

Bir gün, yaptığı bir hırçınlığın ardından öfkesi yatışıp üzüntü hissetmeye başladığında babası bir torba çivi verdi çocuğa. Ve ne zaman sinirlenip hırçınlık yapar ise bu çivilerden birini arka bahçedeki çitlere çakmasını söyledi.

Çocuk, ilk gün otuz yedi çivi çaktı. Daha sonraki günlerde çakılan çivi sayısı gitgide azaldı. Çocuk, öfkesine hâkim olmanın arka bahçeye gidip çivi çakmaktan daha kolay olduğunu zamanla fark etmişti.

Sonunda çocuk öfkesine hâkim olur hâle geldi. Gidip durumunu babasına sevinç içinde anlattı. Babası, bu defa, kendisini tutabildiği her gün için çivilerden bir tanesini çitlerden sökmesini istedi oğlundan.

Günler, haftalar geçti ve en sonunda çocuk babasına tüm çivilerin bittiği haberini verdi.

Bunun üzerine babası, "Aferin oğlum! İyi iş çıkardın ve öfkene hâkim olmayı başardın," dedikten sonra çocuğun

elinden tutup onu çitlerin yanına götürdü. Eliyle çitlerdeki delikleri gösterip konuşmasını sürdürdü:

"Ama şu çitlerdeki delikleri görüyor musun? İşte o çitler bir daha asla aynı olmayacaklar. Öfkelenip de kötü sözleri söylediğin veya kötü hareketler sergilediğin zaman, insanların kalplerinde işte bu çitlerde gördüğün gibi delikler açmış olursun. Ardından özür de dilesen, o yaranın izi orada kalır. Onun için özür diler hallederim diye düşünmek yerine, sonradan özür dilemek zorunda kalacağın hatalar yapmamaya çalışmalısın."

Ayakkabıcının Mutluluğu

Mutlu olmak için uğraş vermelisiniz. Mutluluğa, iş, para ya da aşkla ulaşılmaz. Mutluluk sizinle kendiniz arasında bir meseledir.

Rufus Wainwright

Ayakkabıcı, yeni getirdiği malları vitrine yerleştirirken sokaktaki bir çocuk onu izlemekteydi. Okullar kapanmak üzere olduğundan spor ayakkabılara rağbet fazlaydı. Gerçi mallar lüks sayılmazdı ama küçük bir dükkân için yeterliydi.

Onların en güzelini ön tarafa koyunca çocuk vitrine doğru biraz daha yaklaştı. Fakat bir koltuk değneği kullanmaktaydı; hem de güçlükle...

Adam ona bir kez daha göz attı. Üstündeki pantolonun sol kısmı, dizinin alt kısmından sonra boştu. Bu yüzden de sağa sola uçuşuyordu.

Çocuğun baktığı ayakkabılar, sanki onu kendinden geçirmişti. Bir müddet öyle durdu. Daldığı hülyadan çıkıp yola koyulduğunda adam dükkândan dışarı fırlayıp, "Küçük!" diye seslendi. "Ayakkabı almayı düşünüyor musun? Bu seneki modeller bir harika!"

Çocuk, ona dönerek, "Gerçekten çok güzeller!" diye tebessüm etti. "Ama benim bir bacağım doğuştan eksik."

"Bence önemli değil!" diye atıldı adam. "Bu dünyada her şeyiyle tam insan yok ki! Kiminin eli eksik, kiminin de bacağı. Kiminin de aklı ya da vicdanı."

Küçük çocuk bir şey söylemiyordu. Adam ise konuşmayı sürdürdü:

"Keşke vicdanımız eksik olacağına, ayaklarımız eksik olsaydı."

Çocuğun kafası iyice karışmıştı. Bu sefer adama doğru yaklaşıp, "Anlayamadım!" dedi. "Neden öyle olsun ki?"

"Çok basit!" dedi adam. Eğer vicdanımız yoksa cennete giremeyiz. Ama ayaklar yoksa problem değil. Zaten orada tüm eksikler tamamlanacak. Hatta sakat insanlar, sağlamlara oranla daha fazla mükâfat görecekler."

Küçük çocuk, bir kez daha tebessüm etti. O güne kadar çektiği acılar, hafiflemiş gibiydi.

Adam, vitrine işaret ederek, "Baktığın ayakkabı sana yakışır!" dedi. "Denemek ister misin?"

Çocuk, başını iki yana sallayıp, "Üzerinde 30 lira yazıyor" dedi. "Almam mümkün değil ki!"

"İndirim sezonunu senin için biraz öne alırım!" dedi adam. "Bu durumda 20 liraya düşer. Zaten sen bir tekini alacaksın, o da 10 lira eder."

Çocuk biraz düşünüp, "Ama ayakkabının diğer teki işe yaramayacak!" dedi. "Onu kim alacak ki?"

"Amma yaptın ha!" diye güldü adam. "Onu da sağ ayağı eksik olan bir çocuğa satarım."

Küçük çocuğun aklı bu sözlere yatmıştı.

Adam devam ederek, "Üstelik de öğrencisin değil mi?" diye sordu.

"İkiye gidiyorum!" diye atıldı çocuk. "Üçe geçtim sayılır."

"Tamam işte!" dedi adam. "5 Lira da öğrenci indirimi yapsak, geriye kalır 5 lira. O da zaten pazarlık payı olur. Bu durumda ayakkabı senindir, sattım gitti!"

Ayakkabıcı, çocuğun şaşkın bakışları arasında dükkâna girdi. İçerdeki raflar, onun beğendiği modelin aynısıyla doluydu. Ama adam, vitrinde olanı çıkarttı. Bir tabure alıp döndükten sonra çocuğu oturtup yeni ayakkabısını giydirdi. Ve çıkarttığı eskiyi göstererek, "Benim satış işlemim bitti!" dedi. "Sen de bana, bunu satsan memnun olurum."

"Şaka mı yapıyorsunuz?" diye kekeledi çocuk. "Onun tabanı delinmek üzere. Eski bir ayakkabı, para eder mi?"

"Sen çok cahil kalmışsın be arkadaş," dedi adam. Antika eşyalardan haberin yok herhâlde. Bir antika ne kadar

eski ise o kadar para tutar. Bu yüzden ayakkabın bence en az 30-40 lira eder."

Küçük çocuk, art arda yaşadığı şokları, üzerinden atabilmiş değildi. Mutlaka bir rüyada olmalıydı. Hem de hayatındaki en güzel rüya. Adamın, heyecandan terleyen avuçlarına sıkıştırdığı kâğıt paralara göz gezdirdikten sonra 10 liralık banknotu geri vererek, "Bana göre 20 lira yeterli," dedi. "İndirim mevsimini başlattınız ya!"

Adam onu kıramayıp parayı aldı. Ve bu arada yanağına bir öpücük kondurdu. Her nedense içi içine sığmıyordu. Eğer bütün mallarını bir günde satsa böyle bir mutluluğu bulamazdı.

Çocuk, yavaşça yerinden doğruldu. Sanki koltuk değneğine ihtiyaç duymuyordu. Sımsıcak bir tebessümle teşekkür edip, "Babam haklıymış!" dedi. "'Sakat olduğun için üzülmeme hiç gerek yok,' demişti."

Yarın Onun Doğum Günü

Bir insanın bu dünyada mutlu olabilmesi için sadece üç şeye ihtiyacı vardır: Sevecek birisi, yapacak bir şeyi ve umut ettiği bir şey.

Allan Chalmers

John Evans bir sabah apar topar girdi yaşamıma. Hırpani görünüşlü çocuğun üzerinde birilerinin verdiği belli olan giysiler, ayaklarında ise yanları açılmış eski püskü bir çift ayakkabı vardı.

John, Kuzey Carolina'daki kasabamıza elma toplama mevsiminde göçmen olarak gelen siyah işçilerden birinin oğluydu. Bu işçiler o kadar yoksuldu ki kazandıkları para ailelerini geçindirmeye bile yetmiyordu.

İkinci sınıfın okuduğu dersliğin kapısında dikilmiş duran John'un görüntüsü içler açısıydı. Öğretmenimiz Bayan Parmele, John'un adını yoklama defterine yazarken ağırlığını sürekli olarak bir ayağından diğerine veriyordu rahatsız bir biçimde. Sınıfa yeni gelen bu zavallı görünümlü arkadaşımıza karşı nasıl bir tavır içinde bulunmamız gerektiğini bilemiyorduk ama sınıfta varlığından hoşnut olmadıklarını belli eden bir fısıltı giderek yükselmeye başlamıştı.

Arkamda oturan çocuk, "Bu ne?" diye homurdandı. Kızlardan biri kıkırdayarak, "Biriniz bir pencere açın," dedi. Bayan Parmele gözlüklerinin üzerinden bize baktı. O

bakınca sınıftaki mırıltılar kesildi ve Bayan Parmele başını tekrar işine eğdi.

Bayan Parmele, "Evet, bu yeni arkadaşınız John Evans," dedi daha sonra. Sesinin mutluymuş ifadesi vermesi için kendisini zorladığı belliydi. John şöyle bir bakındı sınıfa ve gülümsedi. Belli ki birilerinin de kendisine gülümsemesini bekliyordu umutla. Fakat tüm sınıf gözlerini ona dikmiş sadece bakıyordu ama o hâlâ gülümsemeyi sürdürüyordu.

Nefesimi tutmuş, Bayan Parmele'nin yanımdaki boş sırayı fark etmemesi için dua ediyordum. Ama fark etti ve parmağıyla o sırayı işaret etti John'a. John sırasına otururken bana bir göz attı fakat ona kendisiyle arkadaş olacağıma ilişkin bir umut vermemek için gözlerimi kaçırdım bakışlarından.

Gelişinin ilk haftasının sonunda John okuldaki sosyal yaşamda kendisine hiçbir yer bulamamıştı. Bir akşam yemekte anneme, "Bu kendi hatası," dedim. "Daha sayı saymayı bile bilmiyor."

Hakkındaki yorumlarım sayesinde annem John'u enikonu tanıyordu artık. Beni hep sabırla dinliyor, "Hmmm," ya da "Anlıyorum," gibi şeyler söylüyordu yalnızca yorumlarım karşısında.

John elinde yemek tepsisi, yüzünde bir gülümsemeyle önümde durmuş bana, "Yanına oturabilir miyim?" diyordu. Birinin bizi görüp görmediğini anlamak için çevreme bir göz attıktan sonra, "Peki," dedim çaresizce.

Onun yemeğini yemesini seyrederken John hakkındaki yorumlarımızda pek de haklı olmadığımızı anladım. İyi bir çocuktu, üstelik tanıdığım en neşeli erkek çocuğuydu.

Yemeğimizi bitirdikten sonra hemen bahçeye çıkıp salıncaklara, oradan barfikslere ve kum havuzuna koştuk. Tekrar sınıfa girmek için Bayan Parmele'nin arkasında sıra olduğumuzda John'la arkadaş olmaya karar vermiştim.

Bir gece annem yorganımı düzeltirken ona, "Anne, çocuklar neden John'a bu kadar kötü davranıyorlar sence?" diye sordum.

"Bilmem," dedi üzgün bir sesle. "Belki de bildikleri tek şey budur."

"Anne, yarın onun doğum günü. Kimse ona armağan vermeyecek. Pastası olmayacak. Armağanları olmayacak. Hiçbir şeyi olmayacak. Hiç kimsenin umurunda değil."

Annem de ben de sınıftaki çocuklardan birinin doğum günü olduğunda annesinin sınıfa hem doğum günü pastası hem de herkese kurabiye getirdiğini biliyorduk. Kız kardeşimin ve benim doğum günlerimde annem okula o

kadar sık gelip gitmişti ki… Oysa John'un annesi bütün gün elma bahçelerinde çalışıyordu. Onun bu çok özel gününün kimse farkına bile varmayacaktı.

Annem, "Üzülme," dedi ve beni öpüp iyi geceler diledi. "Eminim her şey çok iyi olur." Yaşamımda ilk kez annemin yanlış düşündüğüne inandım.

Ertesi sabah kahvaltıda kendimi iyi hissetmediğimi, okula gitmek istemediğimi söyledim.

Annem, "Bunun John'un doğum günüyle bir ilgisi var mı?" diye sordu. Yanaklarımdaki kızarıklık annemin istediği yanıttı zaten. "Senin doğum gününde arkadaşın gelmese sen ne yapardın?" diye sordu tatlı bir sesle. Bir an düşündüm ve annemi öpüp yola koyuldum.

Sabah ilk iş olarak John'un doğum gününü kutladım. Utangaç gülümsemesinden, doğum gününü hatırlamamdan çok hoşnut olduğunu anladım. Belki de o kadar kötü bir gün olmayacaktı o gün.

Öğleye doğru doğum günlerinin o kadar önemli olmadığına karar vermiştim neredeyse…

Tam Bayan Parmele tahtaya bir matematik problemi yazarken koridordan gelen tanıdık bir ses işittim. Çok iyi tanıdığım bir ses doğum günü şarkısı söylüyordu. Sonra sınıfın kapısı açıldı ve elinde, mumlarla süslü kocaman bir

doğum günü pastasıyla annem girdi içeriye. Kolunun altındaysa üzerinde kırmızı kurdeleden yapılmış bir fiyonk olan bir armağan paketi vardı.

Sınıftakiler bir açıklama bekler bakışlarla beni süzerlerken Bayan Parmele de cırtlak sesiyle anneme eşlik etmeye başlamıştı. Karanlıkta bir arabanın farlarına yakalanınca şaşıran bir tavşana benzeyen John'u annem hemen tanıdı. Pastasını ve armağanını sırasının üzerine koyarken, "Doğum günün kutlu olsun, John!" dedi.

Arkadaşım, annemin getirdiği pastayı sabırla tek tek bütün sınıf arkadaşlarına dağıtırken annemle göz göze geldik. Pastamı ısırırken bana gülümseyip göz kırptı.

Geriye dönüp baktığımda, o doğum gününü birlikte kutladığımız arkadaşlarımın hemen hiçbirinin adını hatırlamıyorum. John Evans doğum gününden kısa bir süre sonra gitti ve bir daha ondan hiçbir haber alamadım. Fakat ne zaman o çok tanıdık şarkıyı işitsem, o günü hatırlarım. Annemin tatlı sesini, o çocuğun gözlerindeki pırıltıyı ve pastanın güzel tadını.

Dost

Hiç ellerin taşı bana değmez, ille dostun gülü yaralar beni.

Pir Sultan Abdal

Genç adamın biri, dermiş babasına her gün;
'Benim de dostlarım var, sendeki dost gibi'

Baba, itiraz eder,
Olmaz öyle çok dost, hakikisi,
Belki bir, belki iki,
Fazlasını bulamazsın gerçek, hakiki...

Devam eder durur konuşma...
Aralarında başlar bir tartışma,
Karar verirler bir sınava,
Dostun hakikisini anlamaya...

Bir akşam bir koyun keserler,
Ve koyarlar çuvala.
Baba der ki oğluna,
'Hadi al bu çuvalı, şimdi götür dostuna.'

Çuvaldan kanlar damlamakta,
Sanki öldürmüşler de bir adamı,
Koymuşlar çuvala,
Dıştan böyle sanılmakta.

Delikanlı sırtlar çuvalı,
Gider en iyi bildiği dostuna,
çalar kapıyı.
O dost, bakar ki bir çuvala
hem de kanlı,
Kapar hızla kapıyı delikanlının suratına,
Almaz içeri arkadaşını,

Böylece tek tek dolaşır delikanlı,
Kendince tanıdığı, sevdiği dostlarını.
Ne çare, hepsinde de sonuç aynıdır.

Evlat geriye döner.
Ama içten yıkılır...

Babasına dönerek; 'haklıymışsın baba' der.
Dost yokmuş bu dünyada ne sana, ne de bana.

Baba 'hayır Evlat' der, "benim bir dostum var bildiğim.
Hadi, çuvalı alda bir kerede git ona."

Genç adam, çuvalı sırtlar tekrar.
Alnından ter, çuvaldan kanlar damlar...

Gider, baba dostuna. Kabul görür, sevinir.
O dost, delikanlıyı alır hemen içeri.

Geçerler arka bahçeye.
Bir çukur kazarlar birlikte,
Çuvaldaki koyunu gömerler adam diye,
Üzerine de serpiştirirler toprak.
Belli olmasın diye dikerler sarımsak...

Genç adam gelir babasına;
'Baba, işte dost buymuş' diye konuşunca,

Babası; 'daha erken, o belli olmaz daha
Sen yarın git O'na, çıkart bir kavga,
Atacaksın iki tokat, hiç çekinmeden ona,
işte o zaman anlaşılacak, dostun hakikisi.
Sonra gel olanları anlat bana...'

Genç adam, aynen yapar babasının dediğini,
Maksadı anlamaktır dostun hakikisini,
babasının dostuna istemeden basar iki tokadı!

Der ki tokadı yiyen DOST;
'Git de söyle babana, biz satmayız Sarımsak tarlasını
böyle iki tokada'!

Sevilecek biri olmadığın zamanlarda bile Seni
Sevmeli...
Sarılacak biri olmadığın zamanlarda bile Sana
Sarılmalı...
Dayanılmaz olduğun zamanlarda bile Sana Dayanmalı...

Dost dediğin;
fanatik olmalı;
Bütün dünya seni üzdüğünde Sana moral vermeli.
Güzel haberler aldığında seninle dans etmeli,
Ve ağladığında, seninle ağlamalı...

Ama hepsinden daha çok;
Dost matematiksel olmalı;
Sevinci çarpmalı...

Üzüntüyü bölmeli...
Geçmişi çıkarmalı...
Yarını toplamalı...

Kalbinin derinliklerindeki ihtiyacı hesaplamalı...
Ve her zaman bütün parçalardan daha büyük olmalı...
İşi bitince seni bir tarafa atmamalı...

Sahip Olduklarım

Mesut olmak istiyorsak başkalarına da saadet vermeye mecburuz, zira saadeti verirken biz de alırız.

W. T. Moore

Yılbaşından iki hafta önce olmayı isteyeceğim son yer bir hastane odasıydı. Ameliyat olmuştum. Bu, ailemizin Minnesota'daki ilk yılbaşısıydı ve ben bu yılbaşını bu şekilde hatırlamak istemiyordum hiç.

Sol tarafımdaki ağrıyı haftalarca ciddiye almamıştım ama ağrılarım artınca doktora gittim. Röntgen filmime bakarken, "Safra kesesi taşı," dedi. "Bir kolye yapacak kadar çok taş var safra kesenizde. Hemen ameliyat olmanız gerekiyor."

Yılın bu zamanında ameliyat olma düşüncesine ısrarla karşı çıksam da ağrılarım iyice artınca başka çarem kalmamıştı. Eşim Buster evle ilgileneceğini söyledi, birkaç arkadaşımızdan da yardım istedi. Binlerce iş, yılbaşı yemekleri, alışveriş, evin süslenmesi bekleyebilirdi.

Ameliyattan sonraki iki gün gözlerimi açmaya çalışmakla geçti. Biraz kendime gelince çevreme şöyle bir göz attım ve odamın bir çiçekçi dükkânına benzediğini fark ettim. Penceremin içi değişik çiçeklerle doluydu. Üzerlerindeki kartlar açıp okumamı bekliyordu. Yatağımın başucundaki komodinin üzerinde ise çocuklarımın süslediği minik bir Yeni

Yıl çamı duruyordu. Lavabonun üzerindeki rafı, Indiana'da yaşayan annemle babamın gönderdikleri on iki gül ve bir komşumun gönderdiği ağaç kütüğü şeklindeki mum süslüyordu. Bu kadar sevgi ve ilgi başımı döndürmüştü.

Belki yılbaşı sırasında hastanede bulunmak o kadar da kötü bir şey değildi. Eşim arkadaşlarımızın eve yemek taşıdıklarını ve dört çocuğumuza bakmayı teklif ettiklerini söyledi.

Pencereden dışarıya baktığımda minik kasabamızın yağan karla bir kartpostal görüntüsü sergilediğini gördüm. Çocuklarım buna bayılmışlardı herhâlde. Kar tulumlarını giymiş ya arka bahçemizde kardan adam yapıyorlardı ya da Garfield Okulu'nun buz pateni sahasında kayıyorlardı.

Acaba sakat oğlumuz Adam'ı da yanlarına almışlar mıydı? Beş yaşındaydı ve yardım almadan yürümeye daha yeni başlamıştı. Onu düşününce kaygılandım. Acaba karda buzda düşer, bir yanını incitir miydi? Ayak bilekleri o kadar ince ve narindi ki… Biri onu kızak kaymaya götürür müydü acaba?

"Hâlâ çiçek geliyor!"

Elinde çiçeklerle odaya giren hemşirenin neşeli sesi beni düşüncelerimden ayırdı. Pencerenin içinde yeni çiçeğe yer açarken kartı bana verdi.

"Sanırım sizi eve göndereceğiz," dedi tatlı bir sesle. "Size yer kalmadı çiçeklerden odada."

"Bence hiçbir sakıncası yok," dedim.

"Ah, neredeyse bunları unutuyordum!"

Cebinden birkaç kart daha çıkartıp uzattı. Odadan çıkmadan önce de iki yatak arasındaki yeşil perdeyi çekti.

Geçmiş olsun kartlarımı okurken, "Çiçeklerinize bayıldım," diye bir ses işittim.

Yan tarafımdaki yatakta yatan hasta aramızdaki perdeyi çekip aralamıştı.

"Çiçeklerinize bayıldım, diyorum."

Oda arkadaşım kırklı yaşlarında, Down sendromlu bir kadındı. Saçları kısa, kıvırcık ve kırdı. Gözleri ise kahverengiydi. Hastane geceliğinin sırtını iliklemediği için eğildiği zaman çıplak sırtı görünüyordu. Sırtındaki düğmeleri iliklemek istedim ama kolumda hâlâ serum takılıydı. Çocuk bakışlı gözlerini çiçeklerimden alamıyordu.

"Adım Bonnie," dedim. "Sizinki?"

"Ginger," dedi. Konuşurken gözleri tavana kaydı, susunca da dudaklarını büzdü. "Doktorlar ayağımı iyileştirecekler. Yarın ameliyat olacağım."

Akşam yemeği vaktine kadar Ginger'la sohbet ettik. Bana yaşadığı kurumdan, yılbaşı partisi için evine, yaşa-

dığı kuruma dönmek istediğinden söz etti. Ailesinden hiç söz etmediği için ben de bir şey sormadım. İki dakikada bir ertesi gün ameliyat olacağını söylüyordu. "Doktorlar ayağımı iyileştirecekler."

O akşam pek çok ziyaretçim oldu, oğlum Adam da dâhil olmak üzere. Ginger onlarla sohbet edip onlara da çiçeklerimi anlattı. Fakat Adam'dan gözünü alamıyordu. Herkes gittikten sonra, bu kez iki de bir, "Oğlun Adam'a bayıldım!" demeye başladı.

Ertesi sabah Ginger'ı ameliyata aldılar. Hemşire de beni koridorda yürüttü. Biraz olsun yürümek çok hoşuma gitmişti.

Çok geçmeden odama döndüm. Tam kapıdan içeriye girdiğim anda, odadaki keskin karşıtlık dikkatimi çekti. Ginger'ın yatağını düzeltmişlerdi. Ameliyattan dönmesini bekliyordu yatağı. Ama yatağının yanında ne bir çiçek, ne bir kart, ne de bir ziyaretçi vardı. Oysa benim tarafım çiçeklerle ve kartlarla doluydu. Hepsi de bana ne çok sevildiğimi anımsatıyordu.

Kimse Ginger'a kart ya da çiçek göndermemişti. Üstelik ne bir ziyaretçi gelmiş ne de bir telefon eden olmuştu.

Adam da günün birinde bu duruma mı düşecekti? Bu düşünceyi hemen kafamdan uzaklaştırdım.

O anda kendi çiçeklerimden ya da armağanlarımdan birini ona vermeye karar verdim.

Pencereye gittim ve üzerinde kırmızı mumları olan şamdanı elime aldım. Fakat bu şamdan yılbaşı masamı o kadar güzel süslerdi ki şamdanı yerine koydum. Ya çiçeklerden biri? Kırmızı çiçekleri olan bu bitki evime ne kadar yakışırdı kim bilir. Annemle babamın kırmızı güllerini de veremezdim elbette. Üstelik bu yılbaşında onları göremeyecektim.

Kendi kendime bir sürü bahane buldum: Çiçekler solup gidecekti; arkadaşımın gururuna dokunabilirdi; eve döndüğümde işime yarardı. Hiçbirini veremiyordum. Yatağıma yattım ve ertesi sabah hastanenin alt katında hediyelik eşyalar satan dükkâna telefon edip Ginger için bir çiçek ısmarlamaya karar verdim.

Ginger ameliyattan çıkınca bir hemşire ona, üzerinde kırmızı bir kurdele bulunan bir yılbaşı çelengi getirdi ve Ginger'ın yatağının arkasındaki duvara astı

O akşam yine pek çok ziyaretçim oldu. Ginger tam olarak kendine gelememiş olsa da ziyaretçilerimi tek tek selamlayıp onlara başucundaki yılbaşı çelengini gösterdi gururla.

Ertesi sabah kahvaltıdan sonra bir hemşire gelip Ginger'a evine gideceğini söyledi. "Kurumun arabası gelip seni alacak," dedi.

Ginger yılbaşı partisi için dönüyordu evine. Onun adına sevindim ama hastanedeki dükkânın açılmasına daha iki saat olduğunu anlayınca suçluluk duydum. Bir daha çiçeklerime baktım. Onlardan ayrılabilir miydim?

Hemşire bir tekerlekli sandalye getirdi. Ginger birkaç parça eşyasını topladı ve dolaptan paltosunu çıkardı.

Ona, "Seni tanıdığıma çok sevindim, Ginger," dedim. Bunları söylerken içtendim ama suçluluk duyuyordum.

Hemşire paltosunu giymesine ve tekerlekli sandalyeye oturmasına yardımcı oldu. Sonra da duvardaki yılbaşı çelengini çıkartıp Ginger'a verdi. Tam odadan çıkarlarken Ginger, "Dur!" dedi.

Tekerlekli sandalyeden kalktı, yatağıma kadar geldi ve elindeki çelengi yatağımın üzerine koydu.

"Mutlu yıllar!" dedi. "Siz çok iyi bir insansınız." Sonra da bana sarıldı.

"Teşekkür ederim," diyebildim fısıltıyla.

Başka hiçbir şey söyleyemedim. Odadan çıktılar.

Gözlerimden yaşlar inerken elimdeki çelenge baktım. Ginger'ın tek yılbaşı armağanıydı o çelenk ve onu bana vermişti.

Boş yatağına baktım. Odanın o tarafı hâlâ çıplaktı. O sırada asansörün kata geldiğini belli eden sesini işittim. Ginger'ın sahip oldukları benimkilerden çoktu.

Peşin Hüküm

Dinlemeyi severim. İnsanları dikkatle dinleyerek çok şey öğrendim. Çoğu insan karşısındakini hiç dinlemez.

Ernest Hemingway

Genç adam, evinin alt katında marangozluk yapıyordu. Kapı ve pencere konusunda uzmandı. Fakat plastik pencereler yaygınlaşınca ahşap olanlara rağbet azalmıştı. Bu yüzden işler iyi gitmiyordu. Üstelik çocukları da büyümüş, biri hariç okula başlamışlardı. Masrafları artınca yanındaki kalfasına yol verdi. İşe biraz daha erken koyulur, yardımcıya ayırdığı parayı, çocukların harçlığına katardı.

Adam, bir gün çalışırken elektrik kesildi. Ve uzun süre beklediği hâlde gelmedi. Aksi gibi, o akşamüzeri teslim etmesi gereken birkaç pencere vardı. Boş kalmayı sevmezdi. Planyayı yağladı, talaşları süpürdü. Biraz dinlenmek için eve çıkarken sigortaya göz attı. Eğer yanılmıyorsa bu iş normal değildi. Biri gelip sigortayı kapatmış olmalıydı.

Şalteri kaldırınca atölye aydınlandı. Tahminleri doğru çıkmıştı ama bu işe bir anlam veremiyordu. Şaka dese, böyle bir şaka yapılmazdı. Kendisini kıskanacak bir düşmanı da yoktu.

İşe koyulduğunda yine aynı şey oldu. Ama bu sefer suçluyu görmüştü. Oğlu, evden atölyeye bağlanan merdivene

sessizce inmiş ve sigortayı kapattığı sırada, babasını karşısında bulmuştu.

Adam, on yaşına gelmiş bir çocuğun böyle bir haylazlığını affedemezdi. Bütün günü, onun yüzünden mahvolmuştu. Bir kere yapmış olsa ses çıkartmazdı. Ama tekrarlaması, hangi yönden bakılırsa bakılsın, büyük hataydı. Saçlarından yakalayıp sıkı bir tokat attı. Her şey onun iyiliği içindi. Belki vurduğu tokat, serseri olmasını engellerdi.

Adam, oğlunun gözyaşlarını görmezden geldi ve eve çıktıktan sonra eşine dert yandı:

"Bu çocuğun, okulda kimlerle düşüp kalktığını bilmemiz lazım. Eğer serbest bırakırsak, başımıza büyük dertler açacak!"

Adam bir süre düşündü. Sonunda da en kolay yolu buldu. Oğlunun hiç aksatmadan tuttuğu günlüğünde arkadaşlarına ait ipucu olmalıydı. Eşi karşı çıksa da ona kulak asmadı ve çocuğunun günlüğünü okumaya başladı.

Oğlu, en son sayfaya şu satırları yazmıştı:

"Bu gece kötü bir rüya gördüm! Atölyede çalışırken babamı elektrik çarpıyordu. Allah'ım onu lütfen koru! Ben de elimden geleni yapacağım."

Seni Seviyorum Diyebilmek

Gün gelir ve anlar ki insan; yaşadığı her şey bir yalandır..! Geriye vazgeçemediği bir aşk ve kabullenemediği bir yalnızlık kalır.

Cengiz Aytmatov

Pek çok insan o iki sözcüğü duymak ister. Arada sırada duyduklarında ise zamanlama çok iyidir.

Connie'yle gönüllü olarak çalıştığım hastaneye yattığı gün tanıştım. Sedyeden yatağına yatırılırken eşi Bill yanındaydı. Connie kansere karşı verdiği mücadelenin son evresinde olmasına karşın, hâlâ çok neşeli ve canlıydı.

Yatağına yerleştirdik. Kullanacağı tüm eşyaların üzerine adını yazdıktan sonra kendisine başka bir ihtiyacının olup olmadığını sordum.

"Evet," dedi. "Lütfen televizyonu nasıl kullanacağımı gösterir misiniz? Pembe dizileri çok severim ve izlediğim dizileri kaçırmak istemiyorum."

Connie romantik bir kişiydi ve pembe dizilere, aşk konulu romanlara ve filmlere bayılıyordu. Aramızdaki dostluk ilerledikçe bana otuz iki yıl boyunca kendisine sürekli, "Sersem kadın," diyen bir erkekle evli olmanın ne denli can sıkıcı olduğunu dile getirdi.

"Bill'in beni sevdiğini biliyorum ama," dedi. "Bana, ne beni sevdiğini söyledi ne de sevgi sözleri yazılı bir kart gönderdi."

İçini çekti ve hastanenin bahçesindeki ağaçlara baktı.

"Bana 'Seni seviyorum' demesi için neler vermezdim," diye içini çekti. "Ama biliyorum, onun doğasına aykırıdır bu."

Bill ise her gün Connie'yi ziyarete geliyordu. Önceleri, Connie televizyondaki pembe dizileri izlerken o da yatağının ayak ucunda oturuyordu. Daha sonraki günlerde, Connie daha uzun saatler uyumaya başlayınca odanın dışındaki koridorda aşağı yukarı yürümeye başladı. Çok geçmeden Connie artık hiç televizyon izleyemez oldu. Artık uyanık geçirdiği süreler, dakikalarla ölçülür olmuştu. Ben ise zamanımın çoğunu Bill'le geçiriyordum.

Bana marangoz olduğunu ve balık tutmaktan zevk aldığını anlattı. Hiç çocukları olmamış ama Connie bu amansız hastalığa yakalanana dek, birlikte yaşamın tadını çıkarmışlar ve çok yolculuk etmişler. Bill, eşinin yavaş yavaş ölüme yaklaştığı gerçeği karşısında duygularını bir türlü dile getiremiyordu.

Bir gün kafeteryada birlikte kahve içtikten sonra konuyu kadınlara ve biz kadınların yaşamlarında romantizme ne denli ihtiyaç duyduğumuza, eşimizden romantik kartlar ve aşk mektupları almaktan ne denli çok hoşlandığımıza getirdim.

"Connie'ye, onu sevdiğini söyler misin hiç?" diye sorduğumda aslında vereceği yanıtı biliyordum bana çıldırmışım gibi baktı.

"Söylememe gerek var mı?" dedi. "Kendisini sevdiğimi biliyor!"

Uzanıp elini tuttum ve "Elbette biliyor," dedim.

Elleri, bir marangozun ellerinin olması gerektiği gibi sertti. Tutunacağı tek şey elindeki fincanmış gibi sıkı sıkıya yapışmıştı fincana.

Konuşmaya devam ettim:

"Ama Bill, düşünsene biraz… O, kendisini sevdiğini, bunca yılın senin için ne anlama geldiğini kesinlikle bilmek ister."

Birlikte Connie'nin odasına doğru yürüdük. Bill odaya girdi ve ben başka bir hastayı ziyarete gittim. Daha sonra Bill'in eşinin yatağının kenarında oturduğunu gördüm. Connie'nin elini tutuyordu.

İki gün sonra, öğle üzeri hastaneye gittim. Bill koridorun duvarına yaslanmış, gözlerini yere dikmişti. Connie'nin sabah 11:00'de öldüğünü başhemşireden öğrendim.

Bill beni görünce yanıma geldi ve bana sarıldı. Tüm bedeni titriyordu ve gözleri yaş içindeydi. Sonra sırtını duvara yasladı ve derin bir soluk aldı.

"Sana bir şey anlatmam gerek," dedi. "Ona söyledikten sonra kendimi çok iyi hissettim." Sustu ve burnunu temizledi. "Geçen gün senin bana söylediklerini uzun uzun düşündüm ve bu sabah ona, kendisini ne kadar çok sevdiğimi, onunla evli olmaktan ne denli çok mutlu olduğumu söyledim. Öyle güzel gülümsedi ki... Görmeliydin."

Connie'ye veda etmek için odasına girdim. Başucundaki komodinin üzerinde Bill'in yazmış olduğu bir kart duruyordu. Hani şu bildiğimiz kartlardan biriydi.

Üzerinde, "Sevgili eşime... Seni seviyorum," yazılıydı.

Yanlış Yapmaktan Korkma

Cesaretimi kaybetmiyorum, çünkü vazgeçilen her yanlış girişimleri doğru atılmış yeni bir adımdır.

Thomas Edison

Bay Ram, çok ilginç bir müzik öğretmeniydi. Aslında okul yaşamım boyunca onun kadar ilginç bir öğretmen görmemiştim. Sınıfımızda müzik konusunda en yeteneksiz olduğunu düşündüğümüz kişilere bile değişik müzik aletleri çaldırmayı başarmıştı. Flüt, mandolin, bağlama, gitar ve darbuka... Sıradan bir lisede müzik dersleri, öylesine derslerdir. Bizim lisede de öyleydi; ta ki Bay Ram gelinceye dek.

Sınıfa ilk geldiği günü anımsıyorum. İçeri büyük bir spor çantayla girmişti ve bize müzik dersiyle ilgili ne düşündüğümüzü sormuştu. Birkaçımızın yalandan "Müzik dersini seviyoruz, hoşlanıyoruz," demesinden sonra Bay Ram, "Müzik dersinden hiç sıkılmıyor musunuz?" diye sordu ve ekledi. "Ben lisedeyken çok sıkılırdım."

Bay Ram'ın sözlerinden cesaret bulup elimi kaldırdım, söz istedim:

"Hocam, ben sıkılıyorum," dedim. "Bak postacı geliyor parçasını flütle çalmaya çalışmak, solfejle uğraşmak hiç de eğlenceli değil."

Sınıfta benim gibi başka sıkılan olup olmadığını sorduğunda birkaç kişi daha el kaldırdı.

Bay Ram bu kez de hepimize, "Tamam, peki kendi özel yaşamlarınızda ne dinlemeyi seviyorsunuz?" diye sordu.

Birkaç kişi yanıt verdi bu soruya. Bunun üzerine Bay Ram, büyük spor çantasının içinden taşınabilir bir müzik seti çıkardı ve albümleri içinden bizim sevdiğimiz parçaları çalmaya başladı.

İlk parçayı çalmadan önce, her parçayı çaldığında bizim de ellerimizi sıraya hafifçe vurarak parçaya uygun tempo tutmamızı istedi. Açıkçası çok şaşırmıştık. Ama parçanın çalmaya başlamasıyla birlikte herkes elleriyle tempo tutmaya başlamıştı bile.

Bay Ram, müziğin sesini kıstı. Bu kez, bizim ellerimizle tutturmaya çalıştığımız tempo öne çıktı. Birkaçımız ritmi bozuyorduk. Bir arkadaşımız onları uyardı. Fakat hoca da onu uyardı:

"Bırakın yanlış yapsınlar," dedi ve sınıfın tümüne döndü:

"Yalnızca tempo tutmaya çalışın ve yanlış yapmaktan korkmadan," dedi. "Yaparsanız da bu yanlışınızı sakın düzeltmeye çalışmayın. Yalnızca ve yalnızca tempoyu kendi doğanız içinde tutturmaya çalışın."

O ders, avuçlarımızı coşkuyla birbirine vurarak çıkardığımız alkış sesleriyle bitti. Sınıftan çıkarken hepimiz biraz önceki parçaların seslendirilmesinde kendimizin de rol aldığımızın farkındaydık.

İzleyen derslerde hoca bize çalmak istediğimiz müzik aleti olup olmadığını sordu. İçimizden kimileri gitar, bağlama, flüt gibi müzik aletleri çalmak istediklerini söylediler. Hoca bir biçimde bunları bize sağladı ve hepimizle birer birer ilgilenerek bunları çalmayı öğretti.

Ama anlatmak istediğim bu değil... Hoca durmadan bizi hata yapmamız için cesaretlendiriyordu. Daha doğrusu hatalarımızla barışık olmamızı sağlıyordu.

Kim bir şarkı çalıyor ya da söylüyor ve hata yapıyorsa, "Hataya aldırma devam et," anlamında bir işaret yapıyordu.

"Yalnızca yapın, çekinmeden, yanlış yapmaktan korkmayıp yalnızca yapın," diyordu ve sonra da bu sözlerinin anlamını açıklıyordu:

"İnsanoğlu neyi nasıl yapacağını ancak yaparak bulur, yaparak öğrenir," diyordu. "Yanlış yapmaktan korkan insan hiçbir iş yapamaz, yalnızca hareketsiz durur. İnsan hata yaparak öğrenir. Yaptığı en başarılı işini ise yanlış yapmaktan korkmadığı anında gerçekleştirir."

Biz, böyle bir yaklaşımı daha önce hiç görmemiştik. Tüm okul yaşamımız boyunca öğretmenlerimiz ve büyük sınıflardaki ağabeylerimiz, ablalarımız hep, bizim yanlışlarımızı yüzümüze vurmakla ve onları düzeltmekle uğraşmışlardı. Hatasız bir yaşam sürmemiz, dersler sırasında hiç hata yapmamamız konusunda üzerimizde güçlü bir baskı vardı. Bu baskı nedeniyle ise bir şey yapmaktan, bir şey söylemekten çekiniyor, korkuyorduk. Fakat Bay Ram bize değişik bir şey söylüyordu:

İnsanın hata yapa yapa, hata yapmayı doğal kabul ederek doğru ve güzeli yapmayı öğrenebileceğini.

Hiç unutmuyorum, son sınavda flütle bir parçayı çalıyordum ve hata yapmıştım. Bay Ram yine, "Devam et," işareti yaptı. Yine, yine hata yaptım. Bize sağladığı tüm rahatlığa karşın iki damla yaş alnımdan süzüldü. Çalmaya devam ettim ve yine hata yaptım. Bay Ram, "Hata yapman önemli değil, geçeceksin, yeter ki yalnızca hata yapmaktan korkmadan çal," dedi. Parçayı baştan aldım ve hiç hatasız çaldım.

O andan sonra yaşamımda hata yapmaktan korkmuyorum. Hata yaptığım zaman küçük görülmekten, başkalarının olumsuz düşüncelerinden etkilenmiyorum.

Hepinize, yaşamınızın bir anında sizi hatalarınızla barıştıracak Bay Ram'larla karşılaşmanızı dilerim.

Kimseye Söyleme

İşleyebileceğiniz en büyük günah, başkalarından nefret etmek değil, ona kayıtsız kalmaktır. İnsanlık dışı olmanın özü nefret değil kayıtsızlıkdır.

George Bernard Shaw

Bir zamanlar, Nabek ve Dagar isminde birbirine komşu olan iki arkadaş, büyük bir çölün kenarında yaşarlardı. Nabek'in çok güzel, paha biçilmez cins bir atı vardı. Atın rengi, duruşu, koşması, görenleri hayran bırakıyordu. Dagar da bu atı çok beğeniyor ve gece gündüz ona sahip olmanın hayalini kuruyordu. Nabek arkadaşı olduğu hâlde, bu düşünceye bir türlü engel olamıyordu. Sonunda, bir gün Nabek'in yanına gidip atı ona satmasını istedi.

"Dünyadaki bütün altınları, elmasları bana getirsen, bu atı yine de satmam," diyerek arkadaşı Dagar'ın teklifini reddetti.

Bu yanıtla hayal kırıklığına uğrayan Dagar, ne olursa olsun o atı ele geçirmeye karar verdi. Bir gün, bir dilenci kılığına girdi, yüzünü örttü ve Nabek'in her gün geçtiği yolun kenarında oturup beklemeye başladı. Nabek yaklaştığı sırada, sızlanma hareketleri yaparak yardım istedi. Aç ve susuzmuş gibi davrandı.

Nabek, adım atacak gücü olmadığını düşündüğü bu fakir dilenciye acıyarak durdu. Onu köye kadar götürmek ve yiyecek içecek vermek üzere atına bindirdi. Kendisi de

atın yanında yürümeyi tercih etti. Dagar, ata biner binmez dizginleri ele geçirdi ve atı mahmuzlayarak dörtnala koşturmaya başladı. Bir taraftan da, arkasına dönüp bağırdı:

"Ben Dagar'ım. Bu atı bir daha asla göremeyeceksin Nabek!"

Nabek, Dagar'ın ardından koşmadı. Onun yerine bağırarak şöyle dedi:

"Dagar, bir dakika dur! Senden bir şey isteyeceğim."

Arkadaşının yürüyerek kendisini yakalayamayacağından emin olan Dagar atı durdurdu ve onun konuşmasını bekledi.

Nabek, Dagar'a şöyle seslendi:

"Evet, atımın sahibi artık sensin. Ama lütfen o atı nasıl ele geçirdiğini kimseye söyleme."

"Neden?" diye sordu Dagar.

"Eğer insanlar senin beni nasıl kandırdığını öğrenecek olurlarsa yolda kalmışlara, dilencilere, zor durumdaki insanlara yardım etmek için durmayacaklar. Atlarının çalınmasından korkacaklar. Bu yüzden de birçok masum insan çölde kalıp ölecek. İnsanlar yolda karşılaştıkları insanlara artık hiç güvenmez hâle gelecekler."

Dagar bu sözleri dinledi ve uzun süre bir şey söylemedi. Sonra attan indi ve onu komşusuna geri verdi. Daha sonra, Nabek'in çadırına gidip orada bir barış sözleşmesi yaptılar ve sonsuza dek arkadaş kalmak için yemin ettiler.

En İyi Haber

Kimin düşündüğü ile söylediği bir olursa.
İşte doğru insan odur.

Yusuf Has Hacib

Arjantinli ünlü golfçu Robert de Vincenzo, yine bir turnuvayı kazanmış, ödülünü alıp kameralara poz vermiş ve kulüp binasına gidip oradan ayrılmak üzere hazırlanmıştı.

Bir süre sonra binadan çıkıp otoparktaki arabasına yürürken yanına bir kadın yaklaştı. Kadın, başarısını kutladıktan sonra ona, çocuğunun çok hasta ve ölmek üzere olduğunu anlattı. Zavallı kadının hastane masraflarını ödemesi olanaksızdı.

Kadının anlattığı öykü de Vincenzo'yu çok etkilemişti, hemen cebinden bir kalem çıkarttı ve turnuvadan kazandığı paranın bir miktarını yazdı çek defterine. Çeki kadının eline sıkıştırırken de ona, "Umarım bebeğinin iyi günleri için harcarsın," dedi.

Ertesi hafta kulüpte öğle yemeği yerken profesyonel golf derneğinin bir görevlisi yanına gelerek, "Otoparktaki görevli çocuklar geçen hafta turnuvayı kazandıktan sonra yanınıza bir kadının geldiğini ve onunla konuştuğunuzu söylediler bana," dedi.

De Vincenzo, evet anlamında başını salladı.

Görevli, "Size bir haberim var. O kadın bir sahtekârdır. Üstelik hasta bir çocuğu da yok. Sizi fena hâlde kandırmış arkadaşım," deyince De Vincenzo heyecanlanarak "Yani ortada ölümü bekleyen bir bebek yok mu?" dedi.

"Hayır, yok," dedi görevli.

Bunun üzerine de Vincenzo'nun yüzü aydınlandı ve şöyle dedi:

"İşte bu, bu hafta duyduğum en iyi haber!"

Tuzlu Kahve

Başkaları için kendinizi unutun, o zaman sizi de hatırlayacaklardır.

Margaret Mead

Genç kıza bir toplantıda rastlamıştı. Güzelliği karşısında büyülenmişti. Toplantının sonunda kızı kahve içmeye davet etti. Kız toplantı boyu dikkatini çekmeyen delikanlının davetine şaşırdı ama tam bir kibarlık gösterisi yaparak kabul etti. Hemen köşedeki şirin bir çay bahçesine oturdular.

Delikanlı öyle heyecanlıydı ki kalbinin çarpmasından konuşamıyordu. Onun bu hâli kızın da huzurunu kaçırdı.

"Ben artık gideyim," demeye hazırlanırken delikanlı birden garsonu çağırıp, "Bana biraz tuz getirir misiniz?" dedi. "Kahveme koymak için."

Yan masalardan bile şaşkın yüzler delikanlıya baktı. Kahveye tuz!

Delikanlı kıpkırmızı oldu utançtan ama tuzu kahvesine döktü ve içmeye başladı.

Kız merakla, "Garip bir ağız tadınız var," dedi.

Delikanlı anlattı:

"Çocukken deniz kenarında yaşardık. Hep deniz kenarında ve denizde oynardım. Denizin tuzlu suyunun tadı

ağzımdan hiç eksilmedi. Bu tatla büyüdüm ben. Bu tadı çok sevdim. Kahveme tuz koymam bundan. Ne zaman o tuzlu tadı dilimde hissetsem, çocukluğumu, deniz kenarındaki evimizi ve mutlu ailemi hatırlıyorum. Annemle babam, hâlâ o deniz kenarında oturuyorlar. Onları ve evimi öyle özlüyorum ki!"

Bunları söylerken gözleri nemlenmişti delikanlının. Kız dinlediklerinden çok duygulanmıştı. İçini bu kadar samimi döken, evini, ailesini bu kadar özleyen bir adam, evi, aileyi seven biri olmalıydı. Evini düşünen, evini arayan, evini sakınan biri… Yuva kelimesinin manasını çok iyi bilen biri…

Kız da konuşmaya başladı. Onun da evi uzaklardaydı. Çocukluğu gibi. O da ailesini anlattı. Çok şirin bir sohbet olmuştu. Tatlı ve sıcak...

Buluşmaya devam ettiler ve birbirlerine büyük bir aşkla bağlandılar. Ve her güzel masalda olduğu gibi prenses ve prens evlenip ömürlerinin sonuna kadar çok mutlu yaşadılar. Prenses ne zaman kahve yapsa prensine içine bir kaşık tuz da koydu, hayat boyu. Onun böyle sevdiğini biliyordu çünkü. Kırk yıl sonra adam dünyaya veda etti.

"Ölümümden sonra aç," diye bir mektup bırakmıştı sevgili karısına. Şöyle diyordu satırlarında:

"Sevgilim, bir tanem, lütfen beni affet! Bütün hayatımızı bir yalan üzerine kurduğum için beni affet. Sana hayatımda sadece bir kere yalan söyledim; tuzlu kahve… İlk buluştuğumuz günü hatırlıyor musun? Öyle heyecanlı ve gergindim ki şeker diyecekken tuz çıktı ağzımdan. Sen ve herkes bana bakarken değiştirmeye o kadar utandım ki yalana devam ettim. Bu yalanın bizim ilişkimizin temeli olacağı hiç aklıma gelmemişti. Sana gerçeği anlatmayı defalarca düşündüm. Ama her defasında korkumdan vazgeçtim. Şimdi ölüyorum ve artık korkmam için hiçbir neden yok.

İşte gerçek. Ben tuzlu kahve sevmem. O garip ve rezil bir tat. Ama seni tanıdığım andan itibaren bu rezil kahveyi içtim. Hem de zerre pişmanlık duymadan. Seninle olmak hayatımın en büyük mutluluğuydu ve ben bu mutluluğu tuzlu kahveye borçluydum. Dünyaya bir daha gelsem, her şeyi yeniden yaşamak, seni yeniden tanımak ve bütün hayatımı yeniden seninle geçirmek isterim; ikinci bir hayat boyu daha tuzlu kahve içmek zorunda kalsam da."

Yaşlı kadının gözyaşları mektubu tamamen ıslattı.

Lafı açıldığında bir gün biri, kadına, "Tuzlu kahve nasıl bir şey?" diye soracak oldu.

Gözleri nemlendi kadının:

"Çok tatlı!" dedi. "Çok tatlı!"

Sadakat

Gençler sadık olmak isterler yapamazlar,
yaşlılar sadık olmamak isterler yapamazlar.

Oscar Wilde

Yaşlı bir adam sabah erken evinden çıkmış. Yolda ilerlerken bir bisikletlinin kendisine çarpmasıyla yere yuvarlanmış ve hafif yaralanmış. Sokaktan geçenler yaşlı adamı hemen en yakın sağlık birimine ulaştırmışlar.

Hemşireler, adamcağızın yarasına pansuman yapmışlar ama, 'Biraz beklemesini ve röntgen çekerek herhangi bir kırık veya çatlak olup olmadığını inceleyeceklerini,' söylemişler.

Yaşlı adam huzursuz olmuş ve acelesi olduğunu, röntgen için bekleyemeyeceğini söylemiş.

Hemşireler merakla acelesinin nedenini sormuş.

Adamcağız da, "Karım huzurevinde kalıyor, her sabah onunla kahvaltı etmeye giderim, geç kalmak istemiyorum," demiş.

"Karınızın, siz gecikince merak edeceğini düşünüyorsunuz herhâlde," demiş hemşire.

Adam üzgün bir ifadeyle, "Ne yazık ki karım Alzheimer hastası ve benim kim olduğumu bilmiyor," demiş.

Hemşireler hayretle, “Madem sizin kim olduğunuzu bilmiyor, neden her gün onunla kahvaltı yapmak için koşuşturuyorsunuz?” demişler.

Adam buruk bir sesle, “Ama ben onun kim olduğunu biliyorum,” demiş.

Sevgiyi Hak Edecek Birini Bulmak

Sevgiyi, dünyadaki tüm kötülüklere karşı bir zırh gibi giy. Bu zırh, hiçbir silahın delemeyeceği tek kalkandır.

Peter Deunov

Kadın her sabah olduğu gibi o gün de beyaz değneği ve el yordamıyla otobüse binmişti.

Şoför, "Soldan üçüncü sıra boş hanımefendi," dedi.

Kadın otuz iki yaşında güzel bir bayandı ve eşi oldukça yakışıklı bir deniz subayıydı. Bundan birkaç ay önce yanlış bir teşhis sonucu gerçekleştirilen ameliyatla gözlerini kaybetmişti genç kadın ve bir daha asla göremeyecekti.

Kocası ameliyattan sonra acı gerçeği öğrenince yıkılmış ve kendi kendine bir söz vermişti. Kesinlikle karısını yalnız bırakmayacak, ona sonuna kadar destek olacak, kendi ayakları üzerinde durana kadar cesaret verecekti.

Günler geçiyordu… Kadın her geçen gün kendini daha kötü hissediyor, çok sevdiği kocasına yük olduğunu düşünüyordu.

Karısının bu içine kapanık, karamsar hâli kocayı çok üzüyordu. Günden güne kendi içine kapanık dünyasında kayboluyordu. Bir an önce bir şeyler yapması gerekiyordu. Bütün gün düşündü, nasıl yardım edebilirim güzeller güzeli eşime diye. Birden aklına eşinin eski işi geldi. Geri

dönmesini isteyecekti ama bunu ona nasıl söyleyecekti; çünkü artık çok kırılgan ve neşesizdi.

Tüm cesaretini toplayarak akşam karısına konuyu açtı.

Karısı dehşetle gözlerini açıp bağırdı:

"Ben bunu nasıl yaparım, ben körüm!"

Kocası ona destek olacağına, her sabah onu işe bırakacağını ve akşamları da iş çıkışında alacağını ve ona çok güvendiğini söyledi. Çünkü eşini tanıyordu ve bunu başarabileceğini biliyordu.

Kadın büyük bir umutsuzlukla kabul etti; çünkü eşini çok seviyordu ve onu kırmak istemiyordu.

Her sabah eşini işine bırakıyor ve akşamları da alıyordu fedakâr koca.

Günler böyle ilerledi. Karısı eskisinden biraz daha iyiydi. Fakat kocası daha fazlasını istiyordu; kendisine söz vermişti, sonuna kadar gidecekti.

Akşam karısına, "Artık işe kendin gidip gelmelisin," dedi.

Kadın şaşırmıştı. Bunu asla yapamayacağını söyledi. Kocası ısrar edince onu yine kıramadı aslında bunu kendisi de istiyordu ama kendine o kadar güveni yoktu. Buna rağmen ertesi günü tüm cesaretini toplayıp, evden ilk kez tek başına çıktı ve işine gitmeyi başardı.

Sabahları kadın artık otobüs durağına kendisi gidiyor, otobüsüne biniyor ve otobüsten inerek işine gidebiliyordu. Günler günleri kovaladı, hiçbir problem yoktu.

Yine bir gün otobüse binerken şoför, "Sizi kıskanıyorum hanımefendi," dedi.

Kadın kendisine söylenip söylenmediğini anlayamadan tereddütle, "Neden?" diye sordu.

Şoför sorusunu yanıtladı:

"Çünkü her sabah sizin arkanızdan bir deniz subayı genç adam otobüse biniyor ve yol boyunca sevgiyle size bakıyor. Otobüsten indikten sonra yeşil ışıkta yolun karşısına geçmenizi bekliyor. Siz binaya girdikten sonra arkanızdan öpücük yollayıp, size her gün sevgiyle el sallıyor."

Aşırı Sürat

Vicdan, içinizden geçen 'Birisi bakıyor olabilir,' sesidir.

H. L. Mencken

Jack yavaşlamadan önce takometreye baktı. Hız limitinin 50 mil olduğu yerde 73 mil ile gidiyordu ve son dört ay içerisinde dördüncü defa polis tarafından durduruluyordu. Bir insan nasıl bu kadar şanssız olabilirdi?

Jack arabasını sağa çekerken, 'İnşallah şu anda yanımızdan daha hızlı bir araba geçer,' diye düşünüyordu.

Polis elinde kalın bir not defteriyle arabadan indi. Bob? Bu polis mahalleden Bob değil miydi? Jack iyice arabasının koltuğuna sindi. Bu durum bir cezadan daha kötüydü. Kiliseden tanıdığı bir polis, arkadaşı olduğuna bakmaksızın birini durduruyordu. Hem de hızlı gidip trafik kurallarını ihlal ettiği için.

"Merhaba Bob. Birbirimizi yeniden böyle görmemiz çok ilginç!"

Bob gülümseyerek, "Merhaba Jack!" dedi.

"Beni, karımı ve çocuklarımı görmek için eve giderken yakaladın."

"Evet öyle!" Bob umursamaz görünüyordu.

"Son günlerde eve hep çok geç gittim. Çocuklarım beni uzun süredir hiç görmedi. Ayrıca Diana bana bu akşam, patates ve biftek yiyeceğimizi söyledi. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

"Evet, ne demek istediğini anlıyorum. Ayrıca trafik kurallarını ihlal ettiğini de biliyorum," diye cevapladı Bob.

'Eyvah! Bu taktik fazla işe yaramayacak gibi. Taktik değiştirmek gerekli,' diye düşündü Jack ve "Beni kaçla giderken yakaladın?" diye sordu kendinden son derece emin bir ifadeyle "Yetmiş. Lütfen arabana girer misin?" dedi Bob.

"Ah Bob, bekle bir dakika lütfen! Seni gördüğüm anda takometreye baktım. Sadece 65 mil ile gidiyordum."

"Lütfen Jack, arabana gir," diye üsteledi Bob.

Jack canı sıkkın bir şekilde arabasına girdi ve kapıyı çarparak kapattı.

Bob not defterine bir şeyler yazıyordu.

'Bob niye benim ehliyetimi ve araba ruhsatımı istemiyor ki!' diye düşündü Jack. Ne olursa olsun, bundan sonra mahallede onu gördüğünde selam vermeden yanından geçip gidecekti.

Bob kapıyı tıklatıyordu. Jack arabasının penceresini 5 cm kadar açtı. Bob Jack'a bir kâğıt verip gitti.

"Ceza değil bu," diye kendi kendine söylendi Jack. Bir anda sevinmişti. Kâğıtta şunlar yazıyordu:

'Sevgili Jack, benim bir kızım vardı. Altı yaşındayken çok hızlı araba kullanan biri tarafından öldürüldü. Bu kazadan dolayı adam cezalandırıldı. Üç yıl hapishane cezasıydı bu. Bu adam hapishaneden çıkınca kendi çocuklarına sarılıp, öpüp, onları tekrar koklayabildi. Ama ben... Ben kızımı tekrar koklayabilip öpebilmek için cennete gidinceye kadar beklemem gerekiyor.

Bin defa adamı affetmeye çalıştım. Bin kere de başardığımı zannettim. Belki başarmışımdır ama hâlâ kızımı düşünüyorum. Lütfen benim için dua et ve dikkat et Jack, bir tek oğlum kaldı...'

Jack, 15 dakika kadar bir süre yerinden kıpırdayamadı. Daha sonra kendine gelip yavaş yavaş evine gitti. Evine varınca çocuklarına ve karısına sıkıca sarıldı. Bob'u şimdi daha iyi anlayabiliyordu.

Ümit Taşı

Umut, uyanık adamın rüyasıdır.

Aristoteles

Küçük çocuk, deniz kenarında gördüğü yassı bir taşın güzelliğine hayran olmuştu. Mutlaka bir mücevherdi bulduğu. Şekli de bir insan kalbi gibiydi. Üstelik de parıl parıl parlamaktaydı.

Çocuk, taşı avuçlayıp evine koştu ve onu büyük bir heyecanla babasına uzattı. Adam, yavrusunun soğuktan morarmış avucundaki taşın, birbirine sürtüldüğünde kıvılcım çıkartan bir çakmak taşı olduğunu hemen anladı fakat bunu ona söyleyemedi.

Küçük çocuk, rüyalarını süsleyen bisiklete kavuşmak için elindeki taşı satmak istiyor ve o paranın bir bölümüyle bir de top alacağına inanıyordu ama babası buna yanaşmıyordu. Çocuk, işin kendisine düştüğünü anladığında tatilde simit sattığı çarşıya gitti. Kuyumcu vitrinleri, göz kamaştıran ışıkların aydınlattığı altın kolyelerle doluydu. Bir de elindeki taşın çok daha küçük olanlarıyla süslenen pahalı yüzüklerle.

Çocuk, en gösterişli mağazayı gözüne kestirdikten sonra bir süre vitrin önünde bekledi. İçeride dükkân sahibi olduğu anlaşılan bir adam vardı, müşteri olarak da kürk mantolu bir hanım.

Küçük çocuk biraz sonra içeri girdi ve cebinden çıkardığı taşı dükkân sahibine uzatarak, "Bu pırlantayı deniz kenarında buldum efendim!" dedi. "Eğer isterseniz size satarım."

Adam, taşa uzaktan bir göz atıp, "O sadece basit bir çakmak taşı," dedi. "Bütün sahil o taşlarla doludur."

"Hayır," diye atıldı küçük çocuk. "İsterseniz ıslatın. Ne kadar parladığını göreceksiniz."

Dükkân sahibi, zengin müşterisini kaçırmaktan korkuyor ve çocuğu kolundan tutup atmayı planlıyordu. Kadın, onun niyetini sezmişti. Çocuğun taşına yakından bakıp, "Tam istediğim şey!" diye gülümsedi. "Onu bana satar mısın?"

Küçük çocuk, taşının gerçek değerini anlayan biriyle karşılaşmış olmaktan son derece mutluydu. Kadının cebine doldurduğu paralar ise aklını başından almıştı. Defalarca teşekkür ettikten sonra koşarak uzaklaştı.

Kadın, elindeki taşı kuyumcuya vererek, ona bir zincir takmasını istedi. Belli ki mücevher gibi taşıyacaktı.

Dükkân sahibi, yapmış olduğu ikazı anlamadığı için kadının aldandığını düşünüyordu. Bu yüzden de, "Söylemiştim ama tekrar edeyim!" dedi. "Satın aldığınız şey, basit bir taştır."

Kadın, önce pırlanta kolyesine, daha sonra da yüzüğüne bakarak, "Zannetmiyorum!" dedi. "O taş bence bunlardan çok değerli. Çünkü küçük bir çocuğun ümidini taşıyor."

Yıllarca Devam Eden Bir Dostluk

Evet bayan, eski dostlar en iyisidir, eskisinin yerine geçebilecek bir yenisini bulmadıkça.

Sarah Orne Jewett

Jane'le daha çocuklarımız küçükken oturduğumuz banliyöde komşuyken tanışmıştık. Aramızda sıkı bir dostluk gelişti –uzağa taşındıktan sonra bile yıllarca devam eden bir dostluk. Telefonla, bazı özel gecelerde ve birbirimizi sık sık ziyaret ederek aramızdaki o özel bağı korumayı başardık.

Jane özel bulunan bir insandı –hemşirelik, annelik, ev kadınlığı, hayır işlerinde gönüllü çalışmalar ve sanat eseri değerlendiricisi gibi çok çeşitli görevleri vardı. Popüler olmasa bile düşünce ve duygularını rahatça dile getirir ve kariyerimde ki yeni seçenekler konusunda ve dinlemeyi, katılmaya tercih ettiğim durumlarda, konuşamam için genellikle beni teşvik ederdi.

Jane ve benim de dâhil olduğumuz dört kişilik bir grup her Perşembe briç oynamak üzere birimizde toplanırdık. Oyun oynamak zevkliydi fakat sohbet de iyiydi. Öğle yemeği yerken dünyadaki olanlardan konuştuğumuz kadar edebiyat, sanat ve ailelerimizle de ilgili sohbet ederdik. Seçim zamanı yaklaştığında adaylarımızla ilgili tartışma-

lar yapardık –Jane'nin adayı genellikle bizimkinden farklı olurdu. Bu tartışmalar her zaman canlı ve uyarıcı olurdu.

Bir Perşembe Jane kendisine daha erken gitmemiz için bizi aradığında oyun grubumuzun on üçüncü yılındaydık. Eşiyle birlikte bizimle konuşmak istiyordu. Anlatacaklarının hoşuma gitmeyeceğini hissediyordum. "Yok, teşekkür ederim, bugün sanırım evde kalacağım," demek istedim. Bu olmamalıydı. Evine gittiğimizde mutfağa geçtik. Ortalıkta hüzünlü bir hava vardı ve yüzümdeki gülümseme sanki oraya boyanmış gibi yapmacık duruyordu.

Eşi konuşmaya başladı –konuya gelmemek için lafı dolandırıyordu. Jane'nin gözleri parlak ve canlıydı. Hepimiz Mayo Klinik'e gittiğini biliyorduk ve teşhisi bekleyip güzel haberler için dua ediyorduk.

Jane, "ALS teşhisi kondu, Lou Gehrig'in hastalığı," dedi. Sonraki bir saatlik konuşmadan hiç bir şey hatırlamıyorum. Öğleden sonra acımızı gizleyerek, her zaman olduğu gibi briç oynadık.

Bu, beş yıl önceydi. Bu süre zarfında sağlığı gün geçtikçe bozuldu. Ayda bir bazı deneysel iğne tedavileri için yüzlerce kilometre yolculuk yapsa da sonunda evde her gün kendisine yardım edecek birisine ihtiyaç duydu.

Perşembe günleri oynadığımız briçe devam ediyorduk

fakat artık sadece onun evinde toplanıyorduk. Her gün konuşuyorduk ama hastalığı ile ilgili değil, zihnini canlandıracak konularda. Haftada birkaç gün onu ziyarete gidiyordum, bir çiçek, biraz sohbet, yumurtalı sandviç ve en çok da sevgimle birlikte.

Dördümüz briç oynamaya devam ediyorduk. Jane artık ellerinin hareket ettiremez hale geldiğinde, kartlarını koyması için yeterli büyüklükteki bir ayakkabı kutusunu destek haline getirdim. Bir kez bile hastalığında konuştuğunu ya da durumundan şikâyet ettiğini duymadım. Bakıcısı her zaman saçlarını tarar ve tırnaklarının manikürünü yapardı. Bunlar basit şeyler olabilir ama acaba ben yapar mıydım? Sanmam.

Jane gittikçe zayıflıyordu ve kart oyunları da durdu. Ziyaretçi kabul edemeyecek duruma gelince kadar yirmi dakikalığına da olsa her hafta ziyaretine gitmeye devam ettim.

Son ziyaretimden on gün sonra vefat etti.

Her gün aklıma geliyor –gülüşünü, hayata bakışını ve saygınlığını. Pek çok kez ona "Seni seviyorum Jane," dediğim için memnunum. Bu kelimeler bugün bile kalbimde yerini koruyor. Jane çok cesaretli bir kadın ve hatıralarımda yaşayan bir arkadaştı.

O An

Müziğin ruhunu aşktan başka bir şeyle anlatamam.

Wagner

Annem ve babam otuz beş yıl önce boşanmışlardı ama şimdi tekrar birlikteler. Aynı huzurevinde yaşıyorlardı ama çoğunlukla birbirlerinin farkında olmuyorlardı.

Yirmi sekiz yıllık evlilikleri kavga ve gürültü içinde geçmişti. Hayata hep farklı gözlerle baktılar. Annem her zaman maddî açıdan güvenli bir ortam içinde yaşamak için uğraş vermiş, babamsa aklına geldiği gibi, sorumsuzca para harcayan bir insan olmuştu. Bu ikilem evlilik hayatları boyunca aralarındaki en büyük stres kaynağı olmuştu. Gençlik yıllarımda evdeki huzursuzluk ve kavga ortamı yüzünden asla eve arkadaşlarımı davet edemedim.

Birbirlerine o kadar nefretle bakarlardı ki sonunda boşanmaları herkesi rahatlatmıştı. İkisi de ayrıyken beraber olduklarından daha iyi insanlardı. Annemse uzun zaman evliliğinin bitmesinin yasını tuttu ve aile şirketini ayakta tutmanın savaşını verdi: son teslim tarihlerine yetişmek, müşterileri memnun etmek ve üç genç kız yetiştirmek. Aile işini başarıyla yürütüp, başarılı bir işkadını olan annem, Michigan Yılın Fotoğrafçısı ödülünü aldı. Fakat tüm bu başarıya rağmen babam karşı olan hisleri asla değişmedi.

Babam her zaman bir mühendis olmayı hayal ederdi. Yıllarca teknik ressam olarak çalışmış olmasına rağmen üniversiteye sadece bir yıl devam edebilmişti. Profesyonel mühendislik sertifikası almak için sınavlara girmeyi aklına koymuştu. Yıllarca bu sınavlar için ders çalıştı ve elli sekiz yaşında dördüncü defa girdiği bu iki günlük sınav maratonunu başarıyla tamamlayıp, pek az üniversite mezunu mühendisin elde edebildiği bu dereceyi elde etti. İş yerinde terfi edip kalan iş hayatı boyunca pek çok önemli projede denetçi olarak görev yaptı.

Önce annem bunama hastalığının kurbanı oldu, üç yıl sonra da babamın seksen bir yaşındayken beyin fonksiyonlarını ciddi derecede yavaşlamaya başladı. Babamı ikinci eşinin vefatından sonra Michigan'a geri getirip, annemle aynı çatıyı paylaştığı huzurevine yerleştirdik.

Her ikisinin de günümüzle pek bir bağı kalmadığı halde, ufak tefek yardım ve hatırlatmalarla geçmişe uzanıp anıları ile bağlantı kurabildiklerini fark ettim. Aralık ayında bir cumartesi günü bir deste yılbaşı tebrik kartını paketleyip adres defterimi de yanıma aldım ve annemle babama yeni yıl tebriklerini hazırlamaları için yardım üzere huzurevine gittim.

Gittiğimde annemi yemek masalarının birinde tek başına uyuklarken buldum. Bir saat kadar beraber çalıştık. Her

bir kartı kimin için hazırladığımızı anlatıp, o kişiyle ilgili özel bir anısını hatırlattım. Hatırladıkça, herkes için ya gülümsüyor ya da kahkahalar atıyor, yüzü canlanıyordu.

Artık bir tekerlekli sandalyeye bağlı ve ancak, o da nadiren odanın içinde dolaşıyor. Günlerinin bomboş geçtiğini biliyorum; huzurevindeki diğer yaşlılarla konuşmuyor, sadece bakıcılara şikâyet etmek için ağzını açıyordu. Bazen bu içe dönüklüğünün, sert ve aksi mizacının sebebi başarısız evliliğinin verdiği acı ve yıllarca tek başına yaşaması mı diye düşünüyorum. Son kartı da tamamlayıp işimizi bitirdiğimizde yorulduğunu görebiliyordum. Sıkıca sarılıp öptükten sonra eşyalarımı toparlayıp yanından ayrıldım.

Uzaklaşırken annem arkamdan seslendi.

"Kartları hazırlamama yardım ettiğin için teşekkür ederim Beverly, çok naziksin," dedi.

Artık nadiren duyabildiğim bu sözler benim için çok değerliydi; çünkü eskiden nasıl bir insan olduğunun bir hatırlatmasıydı.

"Senden haber aldıklarına çok memnun olacaklar anne. Şimdi artık dinlen." Sandalyesine yaslanıp gözlerini kapadı.

Koridordan aşağıya doğru babamın odasına doğru yürüdüm. Sallanan iskemlesine yaslanmış kestiriyordu. Gün-

lerinin çoğu uykuda geçiyordu. Ellerine dokunup, "Merhaba Baba, ben geldim, Beverly. Nasılsın?"

"Oh, Beverly," deyip gözlerini açtı. "Çok iyiyim, hele de sen burada olduktan sonra," derken gözleri ıslanmıştı.

"Yılbaşı tebriklerini hazırlamana yardım etmeye geldim baba".

"Bu harika canım. Çok iyi olur."

Babamın gözleri artık iyice bozulmuştu ama her bir kartı kendi başına imzalamaya kararlıydı. Uzun zaman beraberce çalıştık ve sonunda işimiz bittiğinde beraber müzik dinlemeyi teklif ettim. Hâlâ düzgün işitebiliyordu ve müzik dinlemek hâlâ keyif aldığı nadir zevklerindendi.

"Ne dinlemek istiyorsun? Beethoven? Bach? Ya da Tommy Dorsey'e ne dersin? Annemle sen bu müzikte çok dans ederdiniz."

"Evet, Dorsey iyi olur," dedi gülümseyerek.

CD'yi takıp oturdum. Birinci şarkı uzun bir trombon solosu olan swing tarzında bir parçaydı; "Song of India."

"Şarkı ne kadar yavaş başlıyor, fark ediyor musun?" diye sordu. "Ama şimdi hızlanmaya başlayacak." Sonra ıslık çalarak trombona eşlik etmeye başladı.

Kapıya baktığımda annemi gördüm. Daha önce onu

hiç bu koridorda dolaşırken görmemiş olduğumdan çok şaşırdım.

"Beverly, burada ne yapıyorsun?"

"Babamla beraber müzik dinliyoruz. İçeri gelmek ister misin?"

Sandalyesini içeri sürerken bir an bile tereddüt etmedi ve babamın sandalyesinin önünde durdu. Annemim duyabilmesi için müziğin sesini açıp yatağın üstüne oturdum.

"Anne, babamla beraber gittiğiniz dans partilerini hatırlıyor musun? Fannie halam seninle babamın pistin yıldızları olduğunuzu anlattı."

Hafifçe kafasını sallayıp soluk bir gülümsemeyle babama baktı.

Sonraki şarkı yavaş tempoluydu. Daha önce hiç duymamıştım ve şarkıyı atlatıp bir sonrakini dinlemeyi düşünüyordum. İlgilerini kaybetmemeleri için daha canlı bir parça istiyordum. Ama birden vokal başladı –üç sesin mükemmel bir harmonisi.

Sözler çok çarpıcıydı, ne kadar da duruma uygundu. Kısa bir an için annemle babamın pür dikkat şarkıyı dinlediklerini fark ettim, aynı anda geçmişi hatırlıyorlardı. Babam kollarını anneme uzattı. Ayağı kalkıp annemin sandalyesini babama yaklaştırdım ve annem kollarını babama

doladı. Birbirlerine bu şeklide dokunamayalı ne kadar zaman geçmişti acaba? Yatağa oturdum, yanaklarımdan yaşlar süzülüyordu. Birbirlerine bu şeklide baktıklarını daha önce hiç görmemiştim.

Ebeveynlerimin bir zamanlar birbirlerini sevmiş oldukları kendi gözlerimle görmek bana çok iyi gelmişti. Sonra sıradaki şarkı çalmaya başladı ve büyü bozuldu. Babam trombonun sesine konsantre oldu ve orkestrayı idare etmek üzere ellerini annemden çekti. Annem olduğu yerde kıpırdanmaya başladı ve acilen tuvalete gitmesi gerektiğini söyledi. Tekerlekli sandalyesini döndürüp hole çıkardım.

"Babamla birlikte müzik dinlemek güzeldi, değil mi?"

"Kiminle?" diye sordu.

"Babamla. Hatırlamıyor musun?"

"Aaa!" dedi "O burada mı?"

O kadar özel ve hassas bir andı ki; bu kadar çabuk hafızasından silinmesine inanamamıştım. Olsun, diye düşündüm, o anı yaşamışlardı ve bu benim hafızamda yaşamaya devam edecek.

Ocak ayında annemin seksen altı yaşını kutlamak üzere ablam ve ağabeyimle birlikte annemle babamın yanına huzurevine gittik. Pasta ve dondurma yerken müzik setini hemen annemin arkasındaki rafa koydum. Babam ve

ağabeyim müzik hakkında konuşurken Tommy Dorsey CD'sini müzik setine yerleştirdim. Odadaki diğer huzurevi sakinlerinin de gençliklerinin bu müthiş şarkılarını dinlemek üzere daha bir dik oturmaya başladıklarını fark ettim. Bu müzikte nasıl bir büyü vardı?

Bir süre sonra ağabeyim babama işlerinden bahsetmeye başladı. Ben de annemle doğum gününden ve hediyelerinden konuşuyordum. Birden o muhteşem şarkı başladı ve annem beni dinlemeyi bıraktı. Hatırlıyor, diye düşündüm. Şarkı o anı tekrar hatırlattı. Sözleri dinledi. 'Arada bir biraz da olsa beni düşünmeye gayret eder misin?' Sonra masanın karşısında oturan babama baktı, hafif bir gülümseme yayılıyordu yüzüne.

"Mmmmm," dedi mutlulukla.

Evet, dedim içimden, hatırlıyor.

Müzik 'o anı' fethetmişti.

Dinlemeyi Bilen Dost

Eğer dinlenmek istiyorsan, dinlemeye zaman ayırmayı öğrenmelisin.

Marge Piercy

Şakayık demetini özenle June'nun mezarının üzerine yerleştirdim. Soğuk mermer taşın üzerinde yazan adını okumak, sesindeki o özel tınıyı anımsattı.

"Joan, ben June. Bugün benimle öğle yemeği için buluşmaya ne dersin?" Uzun zamandır evden dışarı çıkmak ilgimi çekmediği için artık ezberlemiş olduğum bahaneleri sıralamaya başlamıştım. Çok samimi olmasak da June'u severdim ve arayıp beni davet etmesinden etkilenmiştim. Buluşmaya karar verdik.

Ahizeyi yerine koyar koymaz içimi birden bir panik sardı. Ne yapmıştım ki ben? Kibar, sıradan bir sohbete ihtiyacım yoktu, aç da değildim. Sonra birden önceki gece on yaşındaki oğlumun, "Anne, artık hiç gülmüyorsun," dediğini hatırladım.

Gülümseyerek, "Hayır, bu çok saçma, tabi ki gülüyorum," dedim. Ve sonra banyoya gidip, aynada kendime baktım. Karşımdaki yüze gülümsedim fakat dudaklarım bana tuhaf ve yabancı göründü. Kapıyı kilitleyip banyonun kenarına oturdum ve gözyaşlarımın akmasına izin verdim.

Büyük oğlum Bill'i altı ay önce bir kazada kaybetmiştik. Ailemi sakinleştiren, ayakta tutan kişi olduğumu sanıyordum ama yanılmışım.

Kütüphaneden eve kitaplar taşıyor ve bana bunların neden olduğunu açıklayacak ya da huzura kavuşturacak bir sözcük, bir kelime arıyordum. Bir zamanlar benim bir parçam olan inançlarım artık aradığım cevaplara sahip değildi. Tüm inandıklarımın çocukça olduğunu fark etmiştim. Kilisenin papazı, ailem, komşularımız ve arkadaşlarımız, kocam ve benim için hep yanımızda oldular ama içimdeki boşluk duygusunu ve bu acının artık sona ermesi için duyduğum özlemi gidermeye yetmiyordu. June'dan gelen telefonun yeni bir başlangıcın müjdesi olabileceğini düşündüm. Belki de tam olarak ihtiyacım buydu –kısa bir süre için de olsa dışarı çıkmak ve biraz olsun her şeyden uzaklaşmak.

June ile masamızda oturup siparişimizi beklerken, niyetinin nazik bir sohbet olmadığını anladım. "Seninle konuşmak istiyordum," diye başladı. "Senin iyi olduğunu görmek ve senin acını paylaştığımı bilmeni istiyordum. Yıllar önce benim de oğlum öldü."

Ona, oğlunun ölümü ile ilgili sorular sormaya başladım. Neler hissettiğini, olaylara nasıl tepki verdiğini ve tüm bunlarla nasıl başa çıkabildiğini öğrenmek istiyor-

dum. Konuşurken o günlere geri döndü ve ağladı –ben de ağladım. Ellerime uzanıp tutarak, "Çok uzun zaman önceydi, ama daha dün gibi," diyordu.

O gün öğlen yemek yiyebildim mi, hatırlamıyorum ama orada oturup, nihayet birisine içimi döküp umutsuzluğumu anlatırken beni dinledi. İlk kez birisi bana bu fırsatı veriyordu. Bill hakkında konuşabilmeyi o kadar çok istiyordum ki. Fakat ne zaman anlatmaya başlasam, ne zaman birisi adını söylediğimi duysa ya da gözlerimdeki yaşı görse, rahatsız oluyordu. Sanki bu kalkıp gitmeleri için bir sinyal oluyordu ya da birden sohbeti neşeli bir konuya değiştiriyorlardı. Sonunda, yüzleşmeye fırsat bulamadığım sorularımdan, duygularımdan kurtulabilirdim. Ona oğlumu ne kadar çok özlediğimden, hayatımdaki varlığından, sesinden, gülüşünden bahsettim. Ona acaba bundan sonra yapmam gerekli olan işlerde eski hevesimi bir gün geri kazanıp kazanamayacağımı merak ettiğimi ve diğer iki oğlumun sağlıkları ile ilgili sürekli kaygı duyduğumu anlattım. Oğlumun ölümüyle eşimin ve benim farklı şekillerde baş etmeye çalıştığımızı, Tanrı ile olan mücadelemi ve belki de iyi bir anne olmayı başaramadığımı düşündüğümü söyledim. O da bana bunlara benzer sorularla mücadele etmiş olduğunu itiraf etti. Saatlerce konuştuk, sarıldık, tekrar konuştuk, ağladık ve sonra eve gittim.

Tanımlayamadığım ama aramakta olduğumu bildiğim bir rahatlık hissettiğimi fark ettim. Belki de dedim, Allah bizimle arkadaşlarımız aracılığıyla konuşuyordur.

Zamanla arkadaşlığımız derinleşti. Artık eşlerimizin de dâhil olduğu programlar yapmaya başladık. Birbirimizin evinde güzel saatler paylaştık, dışarıda yemekler yedik ve pek çok olayı birlikte yaşadık. June'nun hayata esprili bir yaklaşımı ve olağanüstü bir kahkahası vardı ama bu onun sadece bir yönüydü. Benim tanıyabildiğim ve sevdiğim tarafı 'soru soran' June'du; okuduğu bir konuyu düşünüp taşınan ya da acıtacağını, ağlatacağını bilse bile bir sorunla ilgili detayları konuşabilen June.

Uzun yıllar boyu bu huzur veren dostluğu devam ettirdik ve daima, telefonum çalıp ahizeyi kaldırdığımda, "Joan, ben June," diyen sesini duyunca mutlu oldum. Yılbaşından birkaç gün önce, ona bir yazıda 'en muhteşem hediyelerin henüz almadıklarımız olduğunu' okuduğumu söylemiştim. Birbirimize aldığımız hediyelerin uygunluğu konusunda biraz tartıştık.

Bir sonbahar günü arayıp, "Bana uğrayabilir misin?" diye sordu. Gittiğimde üzgün görünüyordu. "Doğru gitmeyen bir şeyler var," dedi, "son günlerde kendimi iyi hissetmiyorum." Yaşlanmakla ilgili, ihtiyaçlarımızla ilgili konuştuk. Fakat giderken gözlerinden yansıyan, dokuna-

madığımız ya da adlandıramadığımız bir endişeyi görebiliyordum. Sohbetimiz ona huzur vermemişti. Oradan sanki başarısız olmuşum gibi ve yetersiz hissederek ayrıldım.

Daha o yıl sona ermeden beyin tümörü teşhisi konmuştu. Yeni yılın arifesinde geçirdiği ameliyat sonrası kocamla onu hastanede ziyaret ettik. O gece onu orada görüp, geçen sene beraber geçirdiğimiz yılbaşında yaşadıklarımızı düşünmek korkunç bir ızdıraptı. Ameliyat başarısız geçmişti. Tedaviye ve terapiye devam ettiler ama sağlığında pek bir düzelme olmuyordu, hatta gittikçe kötüleşiyordu. Bir tekerlekli sandalyeye mahkûm olunca evine geri dönemedi. Hemen hemen her gün, kısa da olsa yanına uğruyordum. Günbegün gözümün önünde erimesini seyrediyor, sağlığını geri kazanması için dualar ediyordum ya da huzura kavuşması için.

Yılbaşında, kendi kendime onu bu haliyle kabul edeceğime söz vermiştim ama bu sözü tutmak benim için çok zordu. Benim ona asla ihtiyacı olan huzuru ve rahatlamayı veremeyeceğimi kabul etmek zorundaydım; o bana buna en çok ihtiyacım olduğunda vermiş olduğu halde.

June o yılın ağustos ayında vefat etti. Şimdi, yıllar sonra mezarının başında dururken, hâlâ yas tuttuğumu anlıyorum. Benim harika dostum June. O bana gerçek bir dostun ne olduğunu öğretti: dinlemesini bilen kişi.

Yağmurun Kokusu

Dua iki şekilde tecelli eder; ya bizi korkutan şeyi ortadan kaldırır yahut da onu yenmemiz için bize güç ve cesaret verir.

H. E. Posdic

Soğuk bir mart gecesi Dallas'ta küçük bir hastanenin doktorlarından biri, Diana Bilessing'in odasına girdi. Eşi David, hâlâ narkozun etkisinde olan Diana'nın elini tutuyordu. 10 Mart 1991 öğleden sonra Diana 24 haftalık hamileyken, kızı Danae'yi doğurdu. Sadece 30 cm boyun da ve 450 gr ağırlığında olan bebek, tehlikeli ölçüde prematüre idi. Doktorların yumuşak sesi ortaya bomba gibi düştü:

"Bebeğin sadece %10 yaşama şansı var, yaşasa bile tam sağlıklı olamaz."

David ve Diana büyük bir üzüntüyle Danae'nin karşılaşacağı problemleri dinlediler. Yaşasa bile asla yürü- yemeyecek, konuşamayacak, hatta göremeyecekti. Ayrıca felçli ve zekâ geriliği olacaktı. Doktorun söylediklerine, Diana sadece "Hayır! Hayır!" diyebildi. O ve David, 5 yaşındaki oğulları Dustin ile uzun süredir bir kızlarının olacağını ve 4 kişilik mutlu bir aile olacakları özlemi ile yaşamışlardı. Şimdi ise saatler geçtikçe hayalleri sönüyordu.

Sabahın erken saatlerine doğru Danae hâlâ yaşıyordu. Diana küçük kızının yaşayacağına, sağlıklı bir bebek olacağına ve hastaneden birlikte çıkıp evlerine gideceklerine inanıyordu. David ise sürekli doktorlarının kızları ile ilgili verdikleri bilgileri dinlediği için buna inanmıyordu. Eşinin yanına gelerek cenaze töreni hakkında konuşmaları gerektiğini söyledi.

Diana:

"Doktorun ne söylediği umurumda değil! Danae ölmeyecek! Bir gün iyileşecek ve beraber evimize döneceğiz," diyordu.

Gerçekten de, Danae gün geçtikçe iyileşiyordu. Küçük vücudu tıbbı cihazların yardımıyla yaşama savaşı veriyordu. Danae'nin sinir sistemi de tam gelişmemişti, bu yüzden en küçük bir sarılma veya öpme onun tekrar komaya girmesine neden oluyordu. O yüzden Diana, Danae'nin yanına fazla yaklaşamıyordu.

Danae'ye en yakın Allah'dı ve Allah'a küçük kızına yardım etmesi için sürekli dua ediyordu.

Haftalar geçtikçe Danae yavaşça kilo almaya başladı. 2 aylık olduğu zaman ilk defa anne ve babası onu kucağına alabilirdi. 2 ay geçmesine rağmen doktorlar yine normal hayat sürme şansının çok az olduğunu söylüyorlardı. Ama

Danae iyileşti ve annesinin tahmin ettiği gibi evine gitti.

Bugün, Danae 5 yaşında zayıf ama yerinde duramayan küçük bir kız. Hiçbir fiziksel ve zihinsel bozukluğu yok. Küçük kızların yaptığı her şeyi yapabiliyor.

1996 yılında sıcak bir öğleden sonrasında Teksas'daki evlerinin yakınlarında bir parkta Danae annesinin kucağında oturarak abisinin beysbol maçım seyrediyordu. Danae annesiyle ve yanındakilerle hiç durmadan konuşurken birdenbire sessizleşti. Kollarını göğsünde birleştirerek:

"Kokuyu alıyor musun, anne?" Havayı koklayan Diana:

"Evet sanırım yağmur yağacak," dedi.

Danae gözlerini kapattı ve tekrar sordu:

"Kokuyu alıyor musun?"

Anne tekrar cevap verdi:

"Evet sanırım yağmur yağacak."

Danae başını salladı ve "Hayır, meleklerin kokusunu alıyorum. Onlar yanımda," dedi.

Daha sonra Danae çocuklarla oynamaya giderken Diana ağlıyordu.

Küçük bebeğine tam iki ay boyunca kimseler dokunamazken, başucunda ettiği duaları hatırlıyordu: "Allah'ım

ona yardım et. Meleklerini başucundan eksik etme. Senin gücün her şeye yeter ve senin şefkatin, bizim en çok ihtiyaç duyduğumuz şey."

Herşeyin İki Yüzü

Avuçlarımızdan uçan bir kuş gibi,
ruhumuzdan sızan ışık gibi; gittin.

H. D. Hymen

Annemin ölümünden sonra, babam sağlıklı ve dinç kalabilmek için çok daha fazla efor sarf eder olmuştu. Havalar soğuyana kadar her sabah kalkar ve yaşadığımız sitenin havuzunda yüzerdi. Ve her gün bizlere ilerlemenin sonu olmadığını göstermek için kendini nasıl hissederse hissetsin mutlaka önceki günden bir tur daha fazla yüzerdi. O gün kaç tur attığını söylerken sesindeki gururu duyabilirdiniz. Buna karşılık ben de bütün samimiyetimle, "Vay be baba, ben bu kadar uzun mesafe yüzemezdim," derdim.

Yetmişli yaşlarının sonuna doğru düzenli olarak yüzmesine ve haftada altı gün çalışmasına rağmen, babam gözle görülür şekilde güçten düştü. Seksen bir yaşına geldiğinde sağlığı iyice kötülemişti ve artık emekli olması gerekiyordu. Yolda yürüdüğümüzde sanki bana yaslanmasına gerek duymuyormuş gibi davranırdı, zaten ben de yaşlandığının farkında değilmişim gibi yapardım. Zihni hâlâ son derece açıktı ancak kronik kalp sorunları ve ileri derecedeki romatizma sağlığını zorluyordu. Bir gün "Eğer beklenmedik bir şey olursa beni makinelere filan bağlayıp yaşatmaya ça-

lışmalarını istemiyorum. Bunu önlemek için gerekli belgeleri imzaladım bile," dedi.

Ona çok yakışan kocaman gülümsemesiyle bana baktı: "Annen gibi bir eşim ve senin gibi bir çocuğum olduğu için çok şanslı bir adam oldum, artık gitmeye hazırım."

Bu konuşmadan bir ay kadar sonra kalp krizi geçirdi. Acil serviste hem doktorlarına hem de bana bir kez daha son isteğini hatırlattı ama yine de - bu son krize rağmen- "Sana bu gün seni ne çok sevdiğimi söylemiş miydim?" demeyeceğini hayal bile edemiyordum.

Acil serviste son derece kötü bir haldeydi, her yerinden kablolar çıkıyor gibiydi. Ama espri yeteneğini yitirmemişti, o haldeyken bile "Bu durumda yarınki yemek randevumuzu iptal mi edeceğiz?" diye sordu. Sesi titriyordu.

Boğazımda bir yumru vardı sanki "Seni almaya geleceğim ve güzel bir yere gideceğiz," dedim. Babam hayatında ilk kez bana bakmayı reddetti ve başım hastanenin yeşil duvarına çevirdi. Odayı acı dolu bir sessizlik kapladı. "Beni bu şekilde hatırlamanı istemiyorum. Beni böyle hatırlamayacağına söz ver bir tanem ve lütfen git... Sefil bir haldeyim."

O gece eşimle hastaneye döndüğümüzde babamı görmeme izin vermediler, bana "birtakım sorunlar," olduğu-

nu söylediler. “Lütfen bekleme salonuna gidin, sizi en kısa sürede çağıracağız,” dediler.

Yaklaşık on dakika kadar kocamın elini tutarak orada oturdum. Sonra bir anda tepeden tırnağa sarsıldım, öyle ki bir an için kalbim duracak sandım. Eşime dönüp “Tatlım, babam biraz önce öldü. Hissettim,” dedim. Yerimden fırlayıp, yoğun bakımın kapısını yumruklamaya başladım. “Lütfen onu görmeme izin verin!” diye yalvarıyordum.

Hemşirelerden biri “Birkaç dakika önce öldü,” dedi. “Lütfen bekleme salonuna geri dönün, biraz sonra biz gelip size bilgi vereceğiz,” sonra kapıyı kapadı.

Böylesi sevilen bir insan ölmez gibi geliyordu. Babamın hayatımda çok derin ve önemli bir yeri vardı. Hemşire ne demiş olursa olsun, içten içe babamın öyle birdenbire ölüverdiğine inanamıyordum. Sonra o son yolculuğuna çıkarken yanında olup elini tutamadığım, onu sevdiğimi söyleyemediğim için kendi kendime kızmaya başladım. Öte yandan iç sesim de konuşup duruyordu. O nasıl söylediyse sen de onu sevdiğini söylemeliydin... Onun yanında olmalıydın. Bu onun için çok önemliydi. Yapman gereken buydu, yanında olmalıydın!

Bir anda matemime bütün ağırlığıyla suçluluk duygusu da eklendi.

Bunca yıl iyi ve ilgili bir evlat olduğumu bilmek yetmiyordu. Ne yapsam da bana en çok ihtiyaç duyduğu anda yanında olmadığım gerçeğini değiştiremiyordum.

Sonunda gördüğüm bir rüyayla huzura kavuştum.

Onca yıl sonra rüyamda babamı gördüm ve yaşadıklarımızı onun ağzından dinledim.

Biliyorsun ki emeklilik yaşını geçmeme rağmen uzun yıllar boyunca çalıştım. Gün gelip de artık dizlerim beni taşımadığında, bu kadar zayıf düşmekten ötürü büyük bir utanç duydum. Hepsinin ötesinde beni asla hastane yatağında ölmeyi bekleyen düşkün yaşlı bir adam olarak görmeni istemedim. O en düşkün hallerimi görmen beni çok daha fazla üzerdi. O yüzden sana bunları anlatmak istedim sevgili kızım; tıpkı benim sevdiğim gibi senin de beni sevdiğini biliyorum. Ve ölürken yanımda olmanı özellikle istemedim, o anda yanımda olup elimi tutmanı istemedim. Bu senin yapmak istediğindi; benim senden istediğim değil. Ölümüm aslında mükemmeldi, tam olması gerektiği gibiydi... Bilirsin ki ölüm de dâhil her şeyin iyi yüzü vardır. ”

Sen Olmadan

Aşk, ayrılığa dek kendi derinliğini bilmez.

Kahlil Gibran

Babamı kaybettiğimizde hepimiz çok üzgün ve kızgındık ama bundan en çok etkilenen üç yaşındaki oğlum Patrick oldu. Büyükbabasının elinden tutup ilk adımlarını atmaya başladığı andan itibaren aralarında çok özel bir bağ oluşmuştu. Ve sona yaklaştığı günlerde büyükbabası gelip felçli koluyla ona sıkıca sarılıncaya dek saatlerce yatak odasının kapısında saklambaç oynardı.

Konu büyükbabalarının artık hayatta olmadığına geldiğinde dört çocuğumun en ısrarcıları Patrick olmuştu. Annem onu yatıştırmaya çalışıyor fakat doğru kelimeleri bulamıyordu. Cenazeden sonra yaşadığımız şehre geri dönerken Patrick bu konudan başka hiç bir şeyden bahsetmiyordu. Defalarca büyükbabanın kalbinin yorulup durmaya karar verdiğini açıklamak zorunda kalıyorduk. "Dedemin odasındaki eski saat gibi mi?" diye sordu. Cevap evet oldu. Gene de üç yaşında aklı bunu almıyordu, özellikle de ablası büyükbabalarının sonsuza dek gittiğini söylediğinde. Aklı karışmıştı ve olanları çok merak ediyordu.

Bir gün ikimiz mutfak masasının üzerinde resim yaparken, Patrick ağzından yeni bir soru kaçırdı, "Ben de

dedem gibi bir gün Sonsuzu görecek miyim?" Öyle olacağını açıklamaya çalışırken gözlerim yaşla doldu. Bir gün ama çok çok uzun bir zaman sonra büyükbabasıyla buluşacağını açıklamaya çalıştım. "Ben, dedemin sonsuzlukta olmasını istemiyorum!" diyerek ağlamaya başladı. "Onun buraya gelmesini istiyorum, HEMEN!"

Bunu benim de istediğimi itiraf etmeliyim. Sevgili oğlumun bu acı veren kayıpla mücadelesine yardımcı olabilecek bir yol bulabilmek için çaresizce dua ediyordum. Sıkıntılı zamanlarımda tutunduğumun inancı anlayabilmesinin bir yolu olmalıydı.

Kelimeleri dikkatle seçerek ona büyükbabasının kendisini ne kadar çok sevdiğini hatırlatmaya çalıştım; paylaştıkları tüm o kahkahalar ve göz kırpmalar, kucaklaşmalar ve öpücükler. Patrick hatırlayarak gülümsedi. "Evet," dedim "Ben tüm o sarılışlarını ve sevgisini bazen hissedebiliyorum. Bazen hâlâ sevgisi yanımızdaymış gibi oluyor, sanki soğuk bir gecede bizi ısıtan battaniye gibi."

"NASIL? Ben de hissetmek istiyorum," dedi ısrarla.

"Tamam," dedim "Bisikletini garaj yolunda sürdüğünde kapıda durup sana, 'Patrick, seni seviyorum,' diye bağırıyorum. Sen de beni duyup, ben de seni seviyorum diye cevap veriyorsun. Bisikletini daha ileri sürüp Ketelsenların

büyük ağacını geçtiğin zaman seni göremiyorum. Ama hâlâ 'Patrick, seni seviyorum,' diyebilirim. Sen beni duyamazsın ama eğer düşünürsen, eve girip mutfaktaki bulaşıkların başına geçtiğimde de tekrar söyleyebilirim ve sen hâlâ beni duyamazsın ama söylediklerim orada, havadadır. Pedalları çevirmeye devam edip, köşeye kadar gidebilirsin ve fısıldayarak 'Anne, seni seviyorum,' diyebilirsin. Ve eğer düşünürsem, söylediğini duymadan da senin sevgini hissedebilirim. Hâlâ çevremde hissedebilirim. İşte büyükbabanın da bu şekilde hâlâ yanımızda olduğunu düşünüyorum ve kalbi durduğu gibi bize olan sevgisi de durmadı. Onu duyamasak bile, ben bunu her zaman hissedebiliyorum."

Patrick sustu ve bütün gün mutfakta benimle birlikte düşündü. Ve daha sonra bu tarz sorularla bizi sıkıştırmadığını hatırlıyorum. Birkaç günü beraber geçirmek üzere annem geldiğinde bile. Evine döneceği zaman Patrick'le birlikte onu otobüs garajına götürdüğümüzde, annem gözyaşlarını tutamadı. Patrick elini tutup, dikkatlice ona bakarken özgürce ağlıyordu.

"Neden ağlıyorsun anneanne?" diye sordu. Hepimiz çok özleyeceğini söylediğinde, ilk başta anlayamadığımız bir şey söyledi. "Kendini yalnız hissetme büyükanne. SENİ, sen olmadan da sevdiğimi hatırla."

Annem, "Ne demek istiyor?" diye sorarken, ben de kendi kendime bunu düşünüyordum. Birden olay aydınlandı, o gün mutfakta yaptığımız konuşmayı hatırladım. Patrick anlattıklarımı gerçekten kavramıştı ve şimdi üç yaşındaki birinin kelimeleriyle söylemeye çalışıyordu. Dualarıma verilmiş olağanüstü bir cevap.

O günden sonra annem mektuplarının sonunu ya da telefonu kapatırken konuşmasını 'Seni, sen olmadan da sevdiğimi hatırla' diye bitirdi. Küçük oğlumun ısrarcılığı ve kavrayışı sayesinde bu kelimeler birimiz diğerlerinden ayrılırken söylenen bir aile deyimi haline geldi.

Annemin erkek torunu artık orta yaşlarını yaşıyor ve annem de 102 yaşına girmek üzere ama mektuplarını hâlâ 'sensiz' seviyorum diye bitiriyorlar.

Çirkin Orkide

Yaşam kalitenizi küçük şeyler belirler.

Barbara Braham

Zavallı gövdesi düz kızıl balçıktan yapılmış bir çömleğin soluna doğru eğilmiş öylece orada duruyordu. Yaklaşıp dikkatlice baktım. Küçücük kahverengi dış yaprakları güçsüzce kasvetli çiçeğine yapışmıştı. Kafam karışmıştı. Kızımın ve damadımın taa Hanoi'deki yeni evlerinden yolladıkları muhteşem çiçek bu muydu?

Yeni çiçeğimin terkedilmiş ve mutsuz göründüğünü hissettiğimi söylememeye kararlı bir şekilde telefonu kaldırdım.

Katie hevesle anlatmaya başladı; "Anneciğim, kısa bir süre onu serin ve karanlık bir yerde tutmalısın."

Bu benim için problem değildi. Bu çiçek sadece gözüme batıp beni rahatsız etmiyordu, aynı zamanda kaybettiklerimi de hatırlatıyordu; aile yemekleri, okul servisini beklemek, hatta ev ödevlerine yardım etmek. Eşim Jim'i yıllar önce kaybettikten sonra Bayan Jim Ernis'likten 'Sara ve Michael'ın Dadı'lığına terfi etmiştim. Bu çiçek yapraksız gövdesiyle bana kendimi hatırlatıyordu: bir dul, besleyecek kimsesi kalmamış olan bir anne ve anneanne. Bu hiç de adil değildi.

Pat! Hediyemi bodrumdaki eski bir sehpanın üzerine koyup ışığı kapattım.

Altı hafta sonra bodruma bazı kutuları koymak için indim.

İşte ordaydı: hayatımda gördüğüm en güzel çiçekli bitki! Ortası kıpkırmızı, ipeksi beyaz taçyaprakları ile süslü. Elimi uzattım fakat dokunmaya korktum. Çiçekler o kadar canlı, fakat bir o kadar da kırılgan gözüküyordu ki. Sanki uçup gidiverecekmişler gibi duruyorlardı.

Merdivenlerden yukarı çıkarken saksıyı bir beşikmiş gibi sallıyor, çiçeklere zarar gelmesin diye nefes almaktan korkuyordum. Demek ki bu çiçeğin de ihtiyacı bodrumda geçirilecek altı yalnız haftaymış.

Birdenbire daha önce çirkin ve gereksiz gördüğüm bu çiçeğin bir hazineye dönüştüğünü fark ettim.

Hem de ne hazine! İncecik dalındaki güzel orkidem sanki bir deniz feneri gibi yoldan geçenlere arkadaşlık ışığı yakıyordu. Nadiren konuşup selamlaştığım insanlar, hatta kargo görevlisi bile sundurmaya kadar gelip benimle 'muhteşem orkidemle' ilgili konuşuyorlardı.

Üç yıldır yapmadığım buzlu çay ve portakal marmelatlı keki uzatırken, "Altı hafta önce ölü gibi duruyordu," diye anlatıyordum herkese. Orkidem her gün yeni bir çiçek açıyordu, ben de her gün eski dostluklarımı tazeliyor ya da yenileri ile tanışıyordum.

Sonunda bir gün Kate aradı. Ted yakınlardaki bir üniversiteden gelen iş teklifini kabul etmişti. Eve dönüyorlardı!

Artık çiçek açan bendim. Bir zamanlar sessiz ve boş geçen hayatım şimdi neşe ve arkadaşlık doluydu. Her gün açılmayı bekleyen eşsiz ve nadide bir çiçekti. Ailemden uzak geçen günler tatsız ve yararsızdı, fakat orkidem olmasaydı acaba tekrar hayat dönebilir miydim?

Çirkin orkidemle ilgili yanılmıştım, kendimle de ilgili yanılmıştım. Ben ne çirkin ne de yarasızdım. Ben sadece bir dul, bir anne ya da anneanne değildim. Ben tüm bunlar ve bunlardan çok daha fazlasıydım. Minnettarlıkla düşündüm. Gerçek potansiyelimi fark etmem için gereken tek şey biraz karanlıkta tek başıma vakit geçirmem gerekliymiş.

Bir sabah elimdeki süpürgeyle sundurmaya çıktım. Kurumuş çiçek yaprakları her yerdeydi. Orkidem ilk geldiği günde olduğu gibi cılız bir daldan ibaretti. Yeni tanıştım bir arkadaşım bahçe kursuna katılmam için beni davet etmek üzere geldiğinde hâlâ yerdeki yaprakları süpürüyordum.

Çiçeksiz dalı gördüğünde üzülerek, "Vah canım, ne kadar yazık!" diye söylenmeye başladı.

"Merak etme, düzelecek," dedim "altı hafta önce sen beni görmeliydin!"

HİKAYELERİMİZ
DEVAM
EDECEK...